

34091, III, LII (8015)

Poročilo

o
javnih in privatnih ljudskih šolah

deželnega stolnega mesta

Ljubljane

ob konci šolskega leta

1889/90.

Na svetlo dal

c. kr. mestni šolski svet ljubljanski.

Uredil

prof. Fr. Levec,

kr. okrajni šolski nadzornik.

V Ljubljani.

Založil c. kr. mestni šolski svet ljubljanski.

Tiskal R. Milic.

Poročilo

o

javnih in privatnih ljudskih šolah

deželnega stolnega mesta

Ljubljane

ob konci šolskega leta

1889|90.

Na svetlo dal

c. kr. mestni šolski svet ljubljanski.

Uredil

prof. Fr. Levec,

c. kr. okrajni šolski nadzornik.

V Ljubljani 1890.

Založil c. kr. mestni šolski svet ljubljanski.

Tiskal R. Milic.

Vsebina.

	Stran
Pripomenek	IV
A. C. kr. mestni šolski svèt	VII
B. Razprave :	
Ivan Belè: Erjavce in njegov pomen za národno odgojo	3
Andrej Žumer: Vzgojni pomen deškega ročnega dela na ljudski šoli v mestih	11
Evgen Lah: Zgodovina in statistični pregled ljubljanskih ljudskih šol	17
C. Šolska poročila :	
I. Javne ljudske šole :	
Prva mestna petrazredna deška ljudska šola	45
Druga mestna petrazredna deška ljudska šola	61
Mestna sedemrazredna dekleška ljudska šola pri sv. Jakopu	79
Städtische deutsche zweiclassige Knaben-Volksschule	93
Städtische deutsche vierclassige Mädchen-Volksschule	103
Jednorazredna ljudska šola na Barji	113
II. Privatne ljudske šole :	
Opazke	120
Osemrazredna (vnanja) dekleška ljudska šola pri Uršulinkah	121
Achtclassige (innere) Privat-Mädchen-Volksschule im Ursulinen-Convente	121
Dreiclassige Privat-Volksschule der evangelischen Kirchengemeinde	121
Dreiclassige Privat-Knaben-Volksschule in der Lehr- und Erziehungsanstalt des Herrn Alois Waldherr	121
Achtclassige Privat-Mädchen-Volksschule in der Lehr- und Erziehungsanstalt der Fräulein Gabriele und Victorine Rehn	121
Achtclassige Privat-Mädchen-Volksschule in der Lehr- und Erziehungsanstalt des Fräuleins Irma Huth	121
Trirazredna privatna dekleška ljudska šola v sirotišči baronice Lichtenthurnovke	121
Dvorazredna privatna deška ljudska šola v sirotišči „Collegium Marianum“	122
Vierclassige Privat-Knaben-Volksschule des Deutschen Schulvereines	122
Važnejši ukazi šolskih oblastev	122
Začetek novega šolskega leta 1890/91.	123

Pripomenek.

Dveletno uradno poslovanje v Ljubljani je podpisanega c. kr. okrajnega šolskega nadzornika prepričalo, da so javni zastopi, razna oblastva in zlasti posamezniki, ki imajo kaj opraviti z ljudskim šolstvom ljubljanskim, večkrat o pravnem razmerji posameznih tukajšnjih ljudskih šol, o njih notranji uredbi, o številu razredov, učnih močij, šolskih otrok i. dr. t. stv. jako slabo poučeni. Temu se pa nikakor ni čuditi, ako pomislimo, da se še celó strokovnják v tem tako mnogovrstnem in mnogoobraznem mestnem ljudskem šolstvu le težko zavé in spozna.

To me je napotilo, da sem dné 12. aprila t. l. v seji slavnega c. kr. mestnega šolskega sveta nasvetoval, naj se izdá **skupno letno poročilo** o vseh javnih in privatnih ljudskih šolah deželnega stolnega mesta. Slavni c. kr. mestni šolski svet je predlog moj soglasno odobril ter mi zajedno naročil, naj uredim to poročilo.

Drage volje sem se lotil dela ter prvi mesec letošnjih velikih počitnic porabil v to, da sem sestavil pričujočo knjižico. Ž njo sem hotel na podstavi uradnih in zatorej popolnoma zanesljivih podatkov raznim oblastvom, kakor tudi šoli prijaznemu zavednemu stanovništvu ljubljanskemu podati verno sliko o mestnih ljudskih šolah, sliko, iz katere odsevajo mnoge vrline, kakor tudi mnogi nedostatki ljudskega šolstva ljubljanskega. Naj to poročilo pripomore, da se pri našem šolstvu ohrani, kar je dobrega, in odpravi, kar je slabega, sploh pa ljudsko šolstvo ljubljansko izboljša in popolni takó, da bode v vsakem oziru dostojno deželnega stolnega mesta!

V Ljubljani, 27. avgusta 1890.

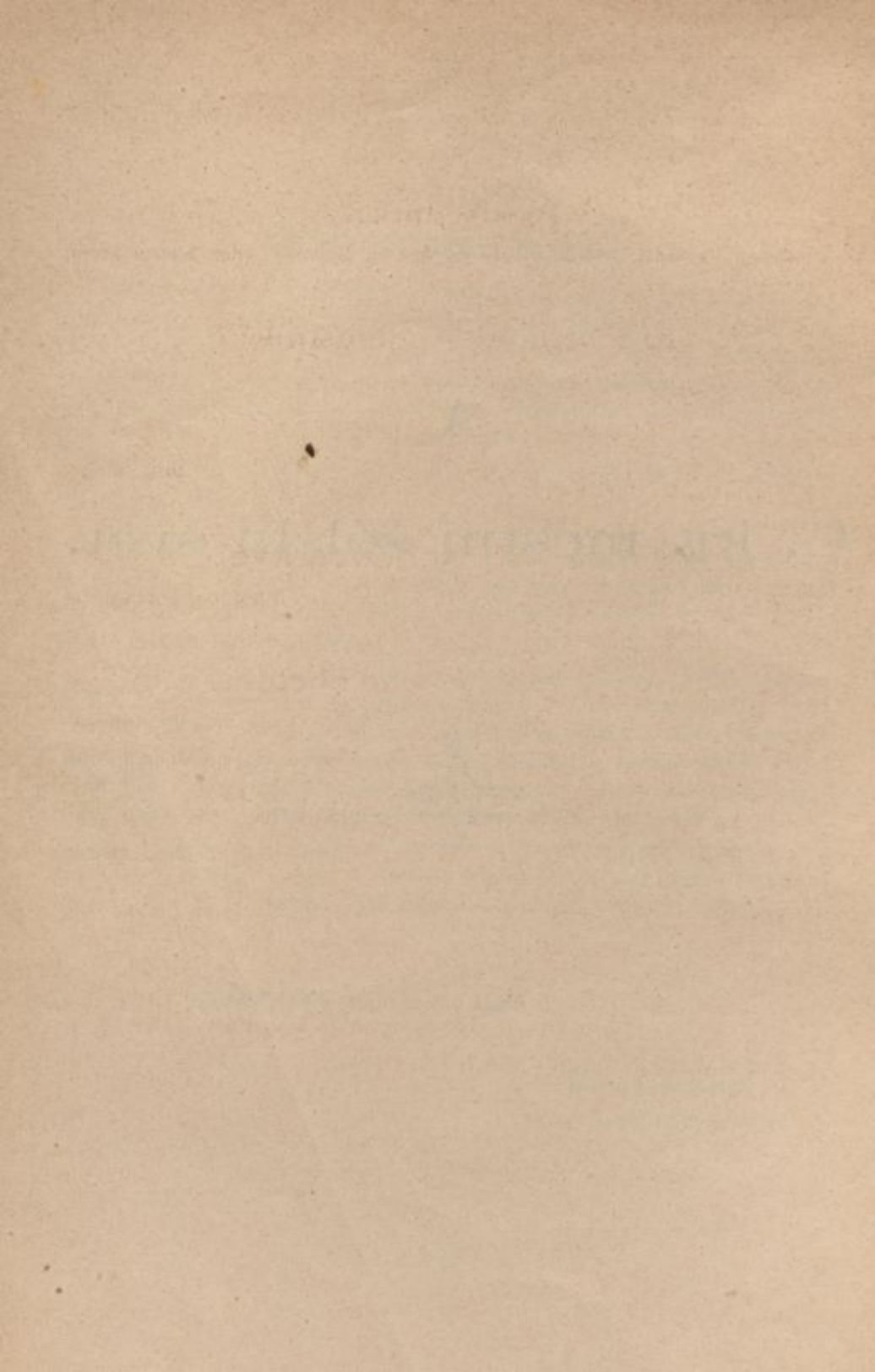
Fr. Levec,

c. kr. okrajni šolski nadzornik.

A.

C. kr. mestni šolski svèt.

Predsednik:

Peter Graselli, župan ljubljanski, deželni poslanec, vitez železne krone III. razreda itd. itd.

Predsednikov namestnik:

Ivan Vončina, I. magistratni svétnik.

Poročevalec:

Frančišek Levec, c. kr. okrajni šolski nadzornik, c. kr. profesor na državni véliki realki.

Zastopnik katoliške cerkve:

Andrej Zamejec, kanonik stolne cerkve, knezoškofijski komisar za verouk na ljudskih šolah ljubljanskih itd. itd.

Zastopnika mestne občine:

Feliks Stegnar, učitelj v c. kr. kaznilnici na Gradu, deželni poslanec.

Dr. Ivan Tavčar, odvetnik, mestni svetovalec, deželni poslanec itd. itd.

Zastopnika učiteljstva:

Frančišek Raktelj, nadučitelj na II. mestni petrazredni deški ljudski šoli.

Andrej Žumer, učitelj na II. mestni petrazredni deški ljudski šoli, c. kr. okrajni šolski nadzornik za šolski okraj Kranj.

**Zapisnikar in poročevalec
v gospodarskih in upravnih stvareh:**

Evgen Lah, magistratni konceptni pristav.

B.

Razprave.

Erjavec in njegov pomen za národno odgojo.

Spisal Ivan Belè.

Poleg vere, ki nam imperativno kaže pot do pravega, imamo še dva načina za narodno odgojo v velikem. Prvi nas uči spoznavati človeka in národe ter njih izkušnje v medsebojnem življenji, to je zgodovina. Drugi nas seznanja s narodo, njeno krasoto ter njenimi človeku prijaznimi ali sovražnimi silami, to je prirodoznanstvo. Zgodovina ima posebno odgojevalno moč za bojevite narode, ki so zavedno in svobodno sodelovali pri slavnih činih — spoznávanje narode pa ugaja mladim narodom. Vsakemu ljudstvu je dal Bog učiteljev po njegovih posebnostih in njegovem pomenu za razvoj človeštva. Židom je obujal preroke; Rimljani so imeli Livija in Angleži Shakespearja; Grke je učil Homer; trezni Američani, ki znajo tako čudovito krotiti narodo, imajo svoje velike mehanike. „Slovenski národ pa je po svoji rahli in blagi čudi vedno nagibal k mirnemu poljedelstvu in pastirstvu, rad je opazoval naravo, zato se je pa tudi ž njo sprijaznil in je ostal naraven“. Njegov pravi učitelj je mož, ki je te besede spisal: Fran Erjavec. Vso svojo vednost, svoje blago srce, svojo odgojiteljsko modrost in bogati mu prirojeni dar prave poezije je založil v dveh knjigah: eno je imenoval „črno knjigo“ in opisal v nji slovenskemu priprostemu ljudstvu, ki se po svoji ogromni večini živi s poljedelstvom, njegove prave sovražnike, to so »Naše škodljive živali« (1880 — 1882); druga pa so »Domače in tuje živali v podobah« (1868 — 1873), znanstven in odgojevalen umotvor neminljivega pomena.

Priroda je studenec vse umetniške lepote, vir zdravja in moči; vesela je z veselimi, tolaži in z nado naudaja žalostne, kajti za nočjo prihaja vselej dan, za dežjem sije solnce, in za mrzlo zimo se vrača vesela pomlad. Nje spoznávanje je za vsacega človeka, posebno pa za poljedelca neobhodno potrebno, zato je prirodoznanstvo predmet šolskega pouka, odkar se pečajo ljudje s spoznavanjem narode. Ker je pa ljudska šola prva in poleg praktičnega življenja največkrat edina stopinja ljudske izobrazbe, zato so imele učne knjige za njo že davno pred uvedenjem novih šolskih zakonov primeroma veliko prirodoznanskih beril; a od leta 1869. sem so za ta predmet odločene posebne ure. Ker je pa gledé na neizkušenost učiteljev v tej stroki bila nevarnost velika, da zabredó v neuspešno sistematično poučevanje, zato je veleva prvi in veleva sedanji učni načrt gledé prirodopisa — na kterega se tu edino oziramo — tako-le: Ziel: Weckung und Belebung des Sinnes und der Liebe für die Natur; Bekanntschaft mit den wichtigsten Körpern in den drei Naturreichen mit Rücksicht auf deren praktische Verwendung und deren Bedeutung im Haushalte der Natur. Kenntnis des Wichtigsten über den menschlichen Körper und dessen Pflege. Prirodopis ima tedaj buditi v učencih čut in ljubezen do narode in jih seznanjati z najvažnejšimi prirodnimi telesi s posebnim ozirom na njih pomen v vsak-

danjem življenji in v prirodnem gospodarstvu. Vrhu tega je pa, kakor nazorni nauk sploh, prepomenljiv za znanje učnega jezika in za ustne in pismene jezikovne vaje.

Erjavec je nekaj sam, nekaj v zvezi s Tuškom spisal, oziroma poslovenil učne knjige za prirodopis na srednjih šolah in v njih ustanovil terminologijo za to stroko. Gledé na jezik so tudi te knjige rabne za nas ljudske učitelje, sicer seveda nas ne brigajo neposredno. Druga pa je z že omenjenima: »Domače in tuje živali« in pa »Naše škodljive živali«. V njih je teoretično kratko obrisal učni namen in način, dejanstveno pa je genijalno naslikal vzor, kakó nam je kazati prirodo, da dosežemo gori navedeni smoter. Poglejmo tedaj, kaj je njemu učni namen, na kakšen način poučuje stvarino samo na sebi in gledé na praktično korist; opazujmo ga, kako zna buditi ljubezen do prirode, in občudujmo nazadnje njegov nedosežni jezik.

»Pravo znanje« — pravi — »bistri sodbo, zatira predsodke in prazno-verje in izkorenjuje vraže in sleparije.« Ideal, za katerem Erjavec hrepeni, je kakor vsak drug, paradoksen, pa vzvišen: kmet brez predsodka.

Svoj učni način sam določuje takó: »Postopali bodemo od bližnjega do daljnega, od bolj znanega do manj znanega, naposled gremo iz Evrope in poiščemo po drugih delih sveta najimennitnejše čveteronožce. H koncu pripeljemo v kratkem pregledu še enkrat bralcu pred oči vse opisane sesavce, razvrščene po njih telesnih lastnostih v večja krdela in manjše rodbe.« In drugje: »Po vrsti privedemo žival za živaljo, postavimo jo v podobi in besedi bralcu pred oči, ter povemo o njej ob kratkem vse, kar se nam zdi potrebno.«

Razvrstitev njegova je znana: Najprej opisuje domače, potem tuje udomačene čveteronožce, za temi pridejo na vrsto najprvo domače, potem tuje divje živali. Ravno tako je pri pticah: najprej domača perutnina, za njo naše poljske in gozdne, močvirne in povodne ptice in naposled najimennitnejše ptice iz tujih krajev. V tretjem delu opisuje golazen, sicer v sistematičnem redu, vendar pa vselej domačo žival najprej in najtemeljiteje. Ravno tako primerno je, kakor bodemo pozneje videli, razvrščenje »Naših škodljivih živalij«.

Vselej si med domačimi ali sploh znanimi poišče tipično žival ter na nji pokaže bistvene znake njenega plemena. Pes je podoba pasjega rodu; na mački si ogledamo vse značilne posebnosti mačjih zverij; ovci pregledamo zobovje in drobovje, da vemo, kakšno je pri prežvekovalcih sploh; konj je vzgled kopitovcev, kunec pa glodavcev; na kuri vidimo, kako se ptice ločijo od drugih živalij i. t. d.

Daljno opisovanje je po moči primerjalno, s čimer prihranimo mnogo časa, bistrimo oči v opazovanji in dobimo mnogo preizvrstne snovi za jezikovne vaje. Osla primerja s konjem, kozo z ovco, podgano z mišjo, volka s psom, opico s človekom, papigo z opico, slepca s kačo.

Ravno tako dobro vé, da si napravimo najprej in najstalnejši pojem o velikosti ali moči neznane živali, če jo primerimo z znano. Zato pravi: »Hrček je podganine velikosti, samo da je bolj trščatega in postavnega telesa.« — »Rovka v svoji vnanjosti človeka spominja na miš, samo da je mnogo daljša in tanjša ter ima dlakav rep in dolg špičast gobček.« — »Svizec je malo večji od domačega zajca.« — »Kukavica je gibka in tenka ptica grličine velikosti.« Ali pa: »Kit odvaga dvesto pitanih volov. V njegovem žrelu ima prostor ladija s šestimi ljudmi.« Ali tudi: »Volk skoči z ovco v gobci čez plot in noseč jo drži tako visoko, da se mu ne vleče po tleh.«

Pri opisovanji živali se ne drži stalnega reda. Kakor je ne premeri po čevljih in palcih, tako je tudi ne popisuje lepo po vrsti od glave do repa. Taki shematični popisi so dobri za ponovilo, pa jalovi za pouk. Najprej jo po umu ali po telesi — rajši prvo nego drugo, zakaj, vidimo pozneje — neprekosno jedernato označi, n. pr. »Ovca je mirna, potrpežljiva, krotka in dobročutna, zraven pa tudi neumna, trapasta, plaha in boječa žival.« — »Mačka je lepa žival, vse na njej je gladko in okroglo.« — »Govedo je nekako okorno, počasno, štorasto in neukretno ali zraven pa zopet silno močno, strpljivo in trpežno pri vsakem delu.« — »Podlasica je najmanjša, najzalsa pa tudi najsrboritejša med kunami.« — »Vrabec je lahkoživec, danes z betom, jutri s pesom.« — »Opica je spaka lepega človeškega telesa.«

Potem vzame čopič, in v nekoliko mojsterskih potezah nam jo naslika, da jo vidimo, kakeršna je, naenkrat celo pred seboj. »Mišje lepo zalito, zadaj debelejšje ali vendar vitko truplo, spičasti gobček, zale nožice, velike črne in svetle oči so gotovo lepe lastnosti, in tudi sivi svilnati kožušček ji kaj lepo pristuje. Samo precej dolgi repek jo malo kazí, ker je skoro popolnoma gol; toda za živalico je imeniten, ker se z njim oprijemlje, kadar pleza na kako šibko stvar.« Drugi pot nam žival kar živo pripelje, da se giblje in kreta pred nami ter nam razkazuje svoj čudni život. »Sedaj je nekaj zašumelo, iz grmičja se prikaže špičast rilček in precej za njim čudna žival starikavega in nagrbanega lica, kratkega repa, nizkih podplatastih nog in óblega trupla v bodeči suknji. To je jež. Dasi je videti okoren, vendar hlasta semtertja, stika po luknjah, prevrača listje in rije z rilcem kakor svinja.« Da nam vzbudi zanimanje za kako preznano žival — das Alltäglicheste ist das Merkwürdigste — jo kar počlovéči, n. pr. »Le poglej ga petelina, to je res mogočen, ošaben gospod! Kako gizdavo se véde, kako prestavlja nogo, kakor bi bilo vse njegovo. Rdeč, lepo nazobčan greben mu krasi glavo kakor plaména krona, in rdeči viseči podbradek ni kar si bodi. Živo oko se sveti, kakor bi se iskre v njem utrinjale. Svetlo perje, zlasti ono na vratu in v zavihanem repu mu se kaj lepo spreminja na solnci, posebno mu se pa pristójno vihata dve sabljasto zavihani repni peresi, in da je vitez ves gotov, ima na piščali špičasto ostrogo.«

Sploh Erjavec ne opisuje, on pripoveduje, in to ravno tako oživlja obé njegovi knjigi in njegov poučni način. — Gledé na tvarino sámó je vsekóž zanesljiv. Kar se pa tiče topografije in posebe močvirnih in povodnih ptič, je znanstvene vrednosti, ker jih je sam mnogo opazoval, pa od starih krakovskih lovcev, ptičarjev in ribčev zvedel marsikaj, česar bi mu danes nihče več povedati ne vedel. Nam učiteljem pa to bodi migljaj, da še po smrti njegovi ustrezemo njegovi prošnji do vseh prijateljev prirode, naj nabirajo po raznih krajih naše domovine navadna živalska imena, posebno ptičja in ribja, in naj zabeležujejo črtice o redkih živalih. Če tudi med nami ne vstane noben Erjavec, vendar-le se lahko marsikaj reši, kar bi se sicer izgubilo.

»Življenje je boj« — večer boj stvarij med seboj in človeka proti njim vsem. On pa je vendar gospodar na zemlji, on zmaga ali vsaj uslabi vse sovražne sile, če jih prav spozna in svoje umne in telesne moči primerno razvije in porabi. Zato mu daje to spoznanje pravo samozavest, ki je najboljši pripomoček proti širečemu se pesimizmu. Erjavec ne poučuje samo svojega naroda, skuša mu tudi gmotno pomagati, zato se pri vsaki živali ozre na njeno koristnost ali škodljivost za človeka ter mu pové, kako

naj jo goji ali pa kako naj se varuje pred njo. Korist domačih živalij je sploh znana; on nas pa seznaní tudi z najnevarnejšimi pasjimi, konjskimi, ovčjimi in govejimi boleznimi in našteva pomočke proti njim. Z živo besedo nas opozarja tudi na naše prijatelje in pomočnike med divjimi živalimi ter nam jih priporoča v varstvo, tako netopirja, ježa, krta, vrabca, kanjo, sovo in pred vsemi drugimi ptice pevke. —

Zgolj praktični strani prirodopisnega pouka namenjena je knjiga »Naše škodljive živali«. Razdeljena je na osem delov. Zelo pomenljivi so že uvodi k posameznim oddelkom. Oni k drugemu oddelku nam kaže pomen živinoreje in potrebo snage pri živini. Uvod k četrtemu poglavju nam opisuje prav liriskim vzletom gmotni in pravni pomen sadjarstva in navaja v kratkem vsa glavna pravila unne sadjereje. Najpoinejši pa je uvod k sedmemu delu. Tam nam razlaga neizmerno važnost gozda za gospodarstvo, za zdravje človeško in za razvoj podnebja. Pelje nas v kraje, nekdanj rodovitne, ki so danes opustéli, ker so tam gozde posekali, našteje vse pogubne nasledke tega pustošenja in svarilno povzdigne glas, vprašaje: Kaj bo, če pojde tako naprej?

Prvi oddelek je poln higijeniških nauk, kakeršnih učitelj dajaj v šoli: Snaži se, ne boj se mčila in ne jemlji v roke vsake živali in gnusobe, povsod preži nevarnost. S konja lahko dobiš smrkavost, z goveda črtnico, od psa ali človeka pa garje in srbee. Na neoprani salati lahko sneš motilja, ki ti zajde v jetra, s surovim ali samo prekajenim mesom pa trakuľjo ali lasnico. Ne legaj v travo, da se te ne prime senenec; ne vlačí po rokah netopirjev in golobov, da ne nalezeš stenic; ne spi, ne koplji se in ne govori pod objedenim hrastom, da ti ne pade v grlo, v dušnik ali v oči kaj sprevodničnih dlačic, ki imajo v sebi hud strup in ti postanejo lahko opasne! Ogibaj se kačam in ne draži sršenov! Če si pa nalezel katero teh stvaric ali če te je kaj picilo, Erjavec ti pové vselej pomoček, če je pomoč sploh mogoča. — Drugi oddelek kaže gospodarjem in pastirjem, kje in kakšni zajedavci preté njih živini in kako naj jo varujejo pred njimi. — V tretjem poglavju zvé skrbna pa tudi bodoča gospodinja, kako naj preganja miši, podgane, mokařje, slaninařje, molje, ščurke, vešče, muhe in druge take nadležnike. Pred vsem gledaj na snago!

Preimeniten je posebno za selske šole četrty oddelek; kajti v njem spoznamo nekatere neznatno mičkene zlodejce, ki pa v enem letu prizadejajo lahko več škode, kakor vsi medvedje in volkovi, kar jih je v naši deželi, v desetih letih. In ravno tu se je najbolj boriti s predsodki, ki jemljo kmetu veselje do sadjarstva. Cvetje je tako lepo pokazalo, cepiči so odgnali, da še nikdar ne tako; kar popihne »strupena sapa«, cvetje se usuši ter pred časom odpade, kar pa le sadja na drevji ostane, je vse črivo. Mladike se pobesijo, zvenejo in odpadejo; listje pobledí in se skrotoviči ali pa začne plesnovati. Kdo more kaj proti vetrovom! Par let se ukvarja, potem pa obupa in vse vkup popusti. Erjavec ga pa prime za roko in pelje k jablani, »Prijatelj, ti praviš, da je vsemu temu kriva sapa. Poglejva, ali je tudi res.« Utrga usahel cvet, načnè ga z nožičem in pokaže črvička, ki žedi na dnu, v drugem, v tretjem ravno tako, v četrtem pa še celò najde majhnega keberčka, ki se pripravlja, da bi vzletel. »Vidiš ga, to je tvoja sapa, cvetodèr se ji pa pravi, in če se je hočeš varovati, napravi o pravem času pomaze in ne jezi se nad ptiči, če ti brskajo po cvetji!« Gre dalje pa odtrga visečo in vélo mladico. Na konci, kjer je bila prirasla, najde še ličnega temno modrega rilčkarja, ki jo je ravnokar odžagal. To tedaj je tisti škodljivec, in

njegovo imé je omládar. Zdaj pa še pokaže na odjedeni mladiki majhno rjavo pičico, odkrije jo, in glej, pod njo je skrito jajčece. »Če hočeš zatreti tega kvarljivca, pridno pobiraj in sežigaj vse te viseče ali odpadle vršičke — s časom ga bo že zmanjkalo.« — »Tudi ta plesnoba ni plesnoba, le potiplji! Tvoj prst je rdeč, ker si zmastil kupček krvavih ušic. Zdaj pa kar hitro namoči tobaka in dobro jih poškropi s to razmako, če ne, se ti raznesó po vrtu in ti zdelajo drevje, da bo vse vprek rákovo!« Dalje gredoč te še opozori zdaj na obroček prstančevih jajec, zdaj na kupček gobarjeve zalege in na sto in sto družih imenitnih rečij in ti da naposled svét: Uči se spoznavati svoje sovražnike, ne boj se truda pri njih zatiranji, pouči tudi svoje sosede, ker le združeno delo tu kaj izda. Posebno pa varuj ptice svoje pomočnice in pobijaj njih sovražnike: srakopérje, vrane, krugulje in kače! Pomagaj si sam, in vetrovi se bodo kmalu obrnili! — Ravno tako v daljnih štirih oddelkih še zapiše v svoje „črne bukve“ živali škodljive zelenjadi, póljščini in senožetim, gozdom in vinogradom. Ta knjiga je učitelju tudi najboljši navod, kako naj si sestavi prirodopisno zbirko. Vmes je pisatelj na kratko vpletel glavne nauke o pogojih živalskega in rastlinskega življenja; zato ne bi bila za berilo v nadaljevalnih šolah nobena knjiga pripravnejša, nego „Naše škodljive živali“.

Videli smo do zdaj, kako spreten učitelj je Erjavec in kako dobro pozna slabe in dobre strani naših živalij; opazujemo ga zdaj še, kako on kot pravi poet zna v nemati za prirodino lepoto. Res je, da vsak človek nima tega čuta, kakor nima vsak človek posluha za godbene umotvore. Navadno se nam omikancem razvije šele v poznejših letih, kedar pridobljeni estetiški ukus odseva na obdajajočo nas naravo. Od mladih nog ga imajo samo umetniške nravi. Vselej pa je ta čut znamenje blagega in rahločutnega srca. Eschenbach póje o Parcifalu, cvetu vsega viteštva, kako mu je otroku pri ptičjem petji kipelo srce, da mu je hotelo prsi razgnati. Tudi pri Erjavci je znala stara mati zgodaj razviti ta vrojeni mu čut, zato nam tako prisrčno zna tolmačiti ptičje pesemce, ki so mu v mladosti napolnile srce, da je do zadnjega tripa ohranilo svojo otroško odkritost, rahlost in nedolžnost.

In Bog vé, da smo v to svrho potrebni Erjavčeve pomoči, kajti z našimi — razven hvalevrednih izjem — v pravilnem pa dolgočasnem jeziku pisanimi berili bomo težko budili in gojili estetiški čut za narodo. Še celo, kjer so posneta po Erjavci, so navadno odbrana najdaljša, pa tako prečesana ter *in usum Delphini* prikrojena, da jih bereš, kakor bi pil vodo, iz strahu pred kolero prekuhana; nevarna res ni več, ukusna pa tudi ne. Ali pa pesemce, ki na pr. „opevajo“ pomlad. Puhla rimarija brez vsake lepe podobe, brez vsake čvrste misli. Zdaj pa ž njo navduši otroke za rajsko pomlad! Še lepo brati je ni moči, kakor sploh nobenega berila ne, ki ni spisano v pravem, živem narodovem jeziku. To je delo, kakor bi kupal klinov močnik: ponev in klin imaš, drugo pa sam prideni! Zdaj pa odpri prvo stran Erjavčevih »Živalij« in beri „Pomladanski dan“, in vsa lepota pomlájene narode se ti razgrne pred očmi! Ali pa preberiva v Erjavci — ne „po Erjavci“ — začetek „martinčka“: „Po hribih in dolinah še leži sneg, samo na prisojnih gričih, okoli grmov in grobelj in po razhrebanih zidovih starega grada je že skopnel. Med sivim kamenjem in suhim rjavim listjem že bóde kaka zelena bilka iz pregrete zemlje, na prekopnjah pa cvete resa in beli talovnik rúdeče nadahnjenih lic, rumene trebotnice pa trobijo in beli zvončki zvoné na čast bližajoče se pomladi.“ Res podoba pomladi ni še popolna, a to ti že ugreje domišljijo, da sam iz svojega nekoliko prideneš.

Ali pa preberi hojo v planine v opisu orla (N. šk. ž.), ali miško lov, ali lov na žerjave, ali legendo o lastovici, ali njegovo taščico ali kar si bodi, povsodi čutiš lepoto narode, ker ti jo oživi in navdahne s svojim pesniškim duhom.

Cvet vse knjige pa je sedem uvodnih poglavij k njegovim pticam, k so mu pred vsemi živalimi prirasle na srce. Kakor nam tukaj opeva ptičjo milobo kakor živo nam slika njih brezskrbno, prav otroško veselo življenje, njih ganljivo ljubezen do mladičev, kakor se poslavlja od njih pri odhodu in jih pozdravlja, ko se vračajo domov, kakor gorko nam jih priporoča kot naše dobrotnice, in kakor se mu nazadnje stopi srce v spominu na edino ljubečo in skrbečo dušo, ki jo je poznal kot otrok, na staro mater in na čudovito srčno povestico, s katero mu je vzbudila usmiljenje do nedolžnih ptičkov: to se mora prijeti vsacega čutečega srca, to ni samo najlepša proza v našem jeziku, to je pisal najblažji sin slovenske matere s svojo srčno krvjo. In kar je največ vredno, vse je zdravo, resnično, brez sentimentalnosti, vse prihaja naravnost iz srca, zato pa tudi sega do srca.

Erjavec pa ni samo vzoren učitelj, zveden mož in pravi poet, ki nam zna odúšiti in priljubiti narodo, on je tudi globoko mravstven mož in velik učitelj nravnosti. Najbolj razvita je pri njem pravičnost — tudi do živali. Ona njemu ni samó tlačan ali pa sovražnik, da jo človek lahko rabi ali zlorabi, gladi ali muči po svoji volji — njemu je žival stvar božja, sosed in tovariš človekov na zemlji. In po tem ravnaj ž njo! Če ti je v kvar, ubij jo, pa ne muči je! „Gotova resnica je“, — pravi — „kdor ima živali rad, komur se smili uboga živina, temu se bode smilil tudi človek, ta ne bode zaničeval in preganjal svojega bližnjega. Kdor pa z živino grdo ravna, temu bo otrpnilo srce tudi proti ljudem.“ Sveti ogenj pravice se razvname v njem, kadar ga beseda pripelje na žival po nedolžnem obrekovano in preganjano. „Gorje mu,“ — vzklikne — „ki je pri ljudeh prišel v zamero, naj bo že po pravici ali po krivem, po tem se dosti ne vpraša. Bodi še tako nedolžen in pošten, v obeh sveta si bil in ostaneš malopridnež.“ Prav viteški se potegne za tako siroto, bodi grda ali lepa, in z bridko besedo šiba malopridneže in nevedneže, ki tako plačujejo svojim dobrotnikom. Pa kako živo zna uprizoriti svoj zagovor. Netopirja sledi ves večer, gleda kaj lovi, kaj išče v kašči in v dimniku, toliko časa, da nas uvéri o njegovi koristnosti. Ježa zasačimo pri njegovem nočnem lovu, zasledujemo ga po njegovih skrivnih potih, dokler se ne prepričamo, da tudi na njem ni krivice. Krta posadi na obtožno klop, našteje nam vse krivice, katere mu očitajo, pelje nas gledat v njegov grad, zapre ga samega z mramorji in z zrnjem, zdaj pa sami sodite, ali ni res nedolžen! Sovi in kanji prepara želodec, da pogledamo, kaj je v njem: same miši. Tako nas zna prepričati o živalini koristnosti, ob enem pa tudi mogočno vpliva na naš pravedni čut in nas budi k usmiljenju.

Ravno tako zna tudi razvijati naše mravstveno spoznanje. Lessing pravi, da basniki zato jemljó navadno živali za delujoče osebe v svojih basnih, ker imajo te stalen in nespremenljiv značaj. Z eno besedo označen nam je človek, kakeršnega si imamo misliti, in nauk se nam kar sam izlušči iz lupine. Erjavec ni basnik, ali on nam vé žival posebiti in označiti, da si mislimo pod njo podobnega človeka. Že od nekdanj so jemali živali za simbole strastim in krepostim, on pa seže dalje in nam v živalih riše človeške značaje, kakor jih je Theophrast na ljudeh. V živali ugleda človek svojo ali pa svojega bližnjika podobo v posnemo ali pa svarilen vzgled. Ne moreš si misliti lepše podobe krotkosti, kakor je njegova taščica, ali pa materine ljubezni lepše naslikane, kakor v njegovi koklji. Pes in lastavica

ti kažeta zvestobo, kaméleon (!) odkritosrčnost. Bik je odurna podoba divje togote, puran pa smešne jeznoritosti. Svinja velja od nekaj za vzgled nemarnosti in požrešnosti; volčja nenasitnost je prišla v pregovor. Kakor petelin predočuje upravičeni ponos, ravno tako predstavlja pav golo nečimernost in gizdavost. Erjavec pozna veliko umetnost moralistov in kaznuje s smehom. Le preberi, kako v opisu jazbeca neusmiljeno zdeluje dolgočasnega, lenega čmerikavca. To ni več jazbec, to je Jazbec!

Erjavec je empiričen moralist, je pa tudi filozof; zato se ne zadovolji s tem, da bi pokazal žival, kakeršna je, temveč pogleda na dno in nam pové, zakaj je taka. Ta stran njegove knjige je posebno pomenljiva za odgojevalca. „Ovca je v človeški družbi izgubila vse dobre lastnosti svojih divjih sester; dolga sužnost jo je popolnem utópila in zbéjala.“ »Če kodra tepeš, bo zmešan in boječ, kakor otrok, ki se s silo uči.« »Resnica je, da se mačk, drži bolj hiše nego gospodarja; ali resnica je tudi, da je človek tega navadna sam kriv. Če se z mačko pečaš, bode te rada imela; če je pa nikdar no pogledaš, morda še celo s kameni od sebe podiš, potem se ne smeš čuditi ako ti ni zvesta. Po letu se tak zaničevan maček tudi rad izgubi od hiše,, potepe se po polji in gozdu in skoro na pol podivja.« Postavi tukaj in marsikje drugod samo besedo človek namestu maček!

H koncu še nekoliko besed o njegovem jeziku. Spodnje Poljane so, ali bolj prav: so bile, kakor Krakovo, nekako na meji med mestom in deželo. Eno oko je gledalo v božji svet, drugo pa proti mestni izobraženosti. Seljak, ki živi vedno v naravi in je tudi tako rekoč zrastel z njo, je ne bo nikdar tako natančno opazoval, kakor tak predmeščan; tudi ne išče v nji nikoli lepote, temveč gleda samo na škodo ali korist. — Predmeščani pa so se tudi radi malo odmikali pravim meščanom; zato so si ohranili jezik nepopačen, pomnožili ga pa vsled svojih bolj zapletenih razmer z mnogimi novoskovanimi izrazi in zasolili ga s tisto presekanostjo in zbodljivostjo, ki znači govorico nižjih plastij mestnega prebivalstva. Če hočeš spoznati ta jezik, zméni se s sivolasimi možmi stare korenine, ki so se na domu rodili in so na domu ostali. — Kakor je vplivala ta okolica na razvoj Erjavčevih umnih zmožnostij in nagnenj, ravno tako je vtisnila tudi njegovemu slogu svoj značaj. Njegov jezik je živ, kakor ga narod res govori, bujen in poln podob, in ta jezik se razločuje od umetno zvrtnega in zmodrovanega jezika kakor živa studénica od mrtve vodé, in bodi ta še tako čista in mrzla. Kakor pa zajde v studenec časi kak pupek, ki bi nezljavcu pristudil vodo, narod pa pravi, da ji dáje šele pravi ukus, tako tudi našemu pisatelju uide semtertja kaka beseda, ki se nam na prvi pogled malo čudna zdi. Mačkon, pujssek, butica, zafrknen, komedija, čenčarija, lačenbergar — to so besede, katere bi se marsikdo pomišljal zapisati, on jih pa le, ker so značilne. On imenuje vse s pravim imenom. Kar diši, diši, kar smrdi, pa smrdi. Tak jezik govori veliki modrijan Sancho Pansa, v takem jeziku sta napisala brata Grimm svoje pravljice, z jezikom vred zajete iz priprostega naroda samega. Ta čisto naravni, po gozdu in živali dišeči jezik je pa tudi najprimernejši ravno za tvarino, katero si je Erjavec izbral. Beseda je neločljivo s snovjo spojena; vse prilike, vse podobe so vzete iz tvarine same, in čestokrat se nam pokaže izraz v svojem prvotnem tropičnem pomenu. Zato posebno so „Živali v podobah“ umotvor brez tekmeča. Francozje beró še danes čez sto let Buffona, dasi nima več najmanjše znanstvene vrednosti, ker slovi zarad vzornega soglasja med jezikom, slogom in tvarino, in zarad načina, kako je znal odúšiti prirodo. V istini pa se zadovolji s priležnimi

izrazi, katere je poznal kot lovec, zvedel od logarjev in drugih strokovnjakov in vpletel v racionalistično trezni jezik minolega veka. In vendar sta si še Erjavec in Buffon najbolj podobna; kajti vse druge knjige, s katerimi ga primerjajo, so ali popularno vednostne brez ozira na etiko, ali pa, kakor Michelet, fantastične in sentimentalne v svoji naravni filozofiji. — Erjavčeve „Živali“ so kakor znano, tudi pravi besedni zaklad slovenskega naroda. Preštel sem in našel v opisu jazbeca 152 raznih samostalnikov, 95 pridevnikov in 136 glagolov, tedaj 383 samó raznih imen — pa kakšnih! Take besede poznajo samo še stari možje, ki jih jemljó drugo za drugo s seboj v tihí grob. Zarad primere sem preštel tudi v Buffonovem opisu kukavice, ki je pa za petino daljši od „Jazbeca“, dotične besede in naštel 162 samostalnikov, ki pa deloma pojmovno spadajo k svojim glagolom, 52 pridevnikov in 94 glagolov, skupaj 308 raznih imen, gotovo tudi lepo število — naj te številke govoré.

Videli smo zdaj, kako je Erjavec poznal značaj in potrebe svojega naroda, kakšen je namen njegovima knjigama, kako temeljito in ob enem mikavno zna učiti, kako se zmerom ozira na vsakdanje potrebe, kako zna vnmati za lepoto v naravi in zajemati iz nje zlatih npravstvenih naukov, in v kako plastičnem jeziku je vse to spisal. Vzglede smo naveli samo za neobhodno potrebo, sicer bi bili morali prepisati obe knjigi, kajti v nju ni ne enega stavka odveč. Lahko iz tega sprevidimo neizmerni pomen, ki ga ima Erjavec za našo narodno odgojo sploh in za ljudsko šolo posebe.

»Slovenski mladini v pouk in kratak čas« posvetil je Erjavec svoje »Živali v podobah«. Poprimimo se jih temeljito, prebirajmo jih sami, poslužujmo se jih pri prirodopisnem pouku v šoli, posojujmo*) jih bolj zrelim učencem domov, odraslim pa kažimo v šolskem vrtu in drugod, da ima on zmerom prav, naglašajmo njegovo vrednost in budimo vero vanj, kakor je on budil vero v nas!

Bilo je nekaj tednov po Erjavčevi smrti. Brali smo v petem razredu iz „Ptic“ uvodni članek: „Ne preganjajte ptičev!“ Ko prebere učenec besede:

„Največ pa boste opravili vi iskreni prijatelji mladine, vi učitelji, duhovni in svetni, vi bodete najlaže dopovedali mladini, kako potrebne so nam ptice, vi boste znali v mehkih mladih sreih vzbuditi ljubezen in milosrčnost do živali sploh, do ptičev pa še posebno. Vem, da za to od mene ne potrebujete nauka, saj vam vaše srce samo pravi, kako morate govoriti, da v sreih udane vam mladine zanetite čutje usmiljenja . . .“

umolnke in sveta tišina nastane v šoli. Nisem sicer prav nič spiritist, pa takrat sem se vendar stresnil in bilo mi je, kakor bi njegov duh plaval nad nami.

Tovariši, storimo po njegovi besedi!

*) Slavna družba sv. Mohorja bi si pridobila veliko zaslugo, ako bi v ceni izdavi dala zopet na dan „Domače in tuje živali“ in „Naše škodljive živali“. Dobro bi pa bilo, da izbere manjšo obliko in pa manjši obseg zvezkom, kakor je to storila pri drugi izdavi „Čveteronožcev“, ker tako obilne knjige prerade zapeljejo mladino, da jih površno bere. Dobro bi bilo tudi, da bi dala zbrati ali pa vsaj komu dovolila, naj zbere mnoge lepe povestice in mične popise drugih pisateljev, ki so zasuli v njenih starih „Večernicah“ in „Koledarčkih“ v majhne zvezke za šolske knjižnice. Tudi slavna „Matica Slovenska“ bi lahko izdala Erjavčeve mladini primerne pripovedne spise: „Hudo brezno“, „Ni vse zlato, kar se svetí“ in „Kitico Andersenovih pravljíc“ v posebni izdavi. Mnogo se pri nas popirja potiska, pa imamo mladini vendar neverjetno malo dobrih, to je razvedrilnih, mikavnih in poučnih pa v lepem jeziku pisanih knjig dati v roko. Otroci nas prosijo kruha, mi jim pa nimamo dajati ko kamenja!

Vzgojni pomen deškega ročnega dela na ljudski šoli v mestih.

Spisal Andrej Žumer, c. kr. okr. šolski nadzornik.

I.

Sedanje stanje ljudsko-šolske vzgoje.

Mens sana in corpore sano.

Štvarnik je človeka postavil gospodarja na zemlji. Dal mu je dušo in telo. Človeka si torej ne moremo misliti ne brez duše in ne brez telesa. Dokler človek biva, spojena sta neločljivo. Jeden del vpliva na drugega, jeden podpira drugega, vedno sta v medsebojnem občevanju. Telo nehoté podpira duševno, duh pa telesno delo. Otrok n. pr. ni zadovoljen, da si kak predmet le ogleda in spozna (duševno delo); on hoče tudi vedeti, kaj je v tem predmetu ali kakšen je znotraj; zato je ga, če je mogoče, razkroji (telesno delo). Nasprotno pa želi tudi utelesiti, upodobiti (telesno delo), kar si misli (duševno delo). Če mu je na mislih hiša, upodobiti si jo hoče iz ilovice ali iz lesenih kocek. Kadar igra, mora zraven peti ali govoriti. Kadar pa poje, mora si z roko ali nogo takt dajati. Kadar stojé bere, guga s telesom ali z nogo. Kadar se uči na pamet, hodi po sobi gori in doli. Tega medsebojnega vpliva pa ne opazujemo samó pri otrocih, nego tudi pri odraslih. Skladatelj, v svojo idejo vtopljen, nehoté igra s prsti o miznem robu kakor na glasovirji, pesnik si na prstih šteje jambe in daktila. Nasprotno predica pri svojem delu prepeva, krojač pa žvižga.

Vsega tega ne moremo imenovati razvade, ampak nam je le dokaz, da duh hoče podpirati telesno delo, telo pa duševno delo. Na podstavi tega prirojenega razmerja se mora tudi otroška vzgoja ozirati na dušo in telo. Najznamenitejši pedagogi smatrajo vsled tega telesno ali ročno delo za neogibno potrebno vzgojilo. Montaine pravi: „Wir erziehen nicht die Seele und nicht den Körper, sondern den Menschen.“

Ali pa je naša ljudsko-šolska vzgoja po tem načelu urejena? To vprašanje moramo zanikati. Ker je duša znamenitejši del človeka, upravičeno je popolnoma, da se po naši šolski uredbi v prvi vrsti gleda na duševni razvoj, na duševno vzgojo, ali telesne vzgoje ne smemo pozabiti. Telesna vzgoja okrepuje telo, le v zdravem telesu pa je tudi duh zdrav. Telesna vzgoja pa tudi podela duševni vzgoji bolj praktičen značaj.

Po naših učnih črtežih je telovadba obvezen predmet. S telovadbo se skrbi za gibčnost in zdravje telesa. Poleg telovadbe so za deklice obvezen predmet ženska ročna dela. S temi dobi vsa šolska vzgoja bolj praktičen

značaj. Vsaka razumna mati-gospodinja vé ceniti važnost tega pouka za družinsko življenje. Žal, da se za razvoj tega predmeta po selskih šolah še premalo skrbi.

Z ženskimi ročnimi deli se pa za pravo šolsko vzgojo skrbi le pri deklicah. Kaj pa z dečki? Od dečkov, ki jih v ljudski šoli poučujemo in vzgajamo, mora jih 90% v življenji si kruha služiti z delom svojih rók. Ali ni torej zahteva popolnoma upravičena, da šola istotako skrbi za praktično vzgojo dečkov, kakor skrbi za deklice? V to svrho pa je treba, da se v naše šole uvede deško ročno delo.

II.

Črtice iz zgodovine in sedanja razširjenost deškega ročnega dela.

Prvi pedagog, ki je na podstavi po vsem pedagogično premišljenega sistema dokazal vzgojno važnost ročnega dela, bil je Čeh Amos Komensky. Že v „materini šoli“ je zahteval, da se otroci privadijo delu, katero delo naj se v „ljudski šoli“ nadaljuje. Tridesetletna vojska pa mu je preprečila vse prizadevanje tako, da s svojimi reformami ni mogel koristiti svoji domovini. Po svojih spisih je bil že v inozemstvu znan, zatoorej so ga pozvali na Angleško, kjer so pa nastale notranje vojske. Viharno politično gibanje ga je tudi tukaj prepodilo, zatorej je odšel na poziv švedskih stanov v Švedijo, kjer je našel za svoje delovanje ugodna tla. Da ima Švedija najbolje razvito ljudsko šolstvo, to je kolikor toliko zasluga Komenskega. Izven Finlandije je bila to prva država, ki je uvedla šolske delarne in kjer je ročno delo najbolj razvito. Vlada zelo podpira stvar. Čez 700 šol je, kjer je uveden „slöjd“, t. j. ročno delo v lesu. Ker je tam 60% površine pogozdenih in je les skoraj izključljiva tvarina za domačo obrtnost, se tudi v šoli le les obdeluje („švedski sistem“). Za povzdigo tega pouka je v Nääsu poseben seminar za učitelje, katerega je tudi že več avstrijskih učiteljev obiskovalo.

Prvobornitelj za ročno delo v Nemčiji je bil Avgust H. Franke, ki je v svojih zavodih v Halli praktično uvedel ročno delo. J. Basedow je ročno delo vpeljal v „filantropinu“ v Dessavi, Salzmann pa v svojem zavodu v Schnepfenthalu po načelu „Lerne deine Hände gebrauchen (lep-ljenstvo, mizarstvo, strugarstvo, pletarstvo). Za to stvar so dalje delovali J. H. Campe, posebno pa J. H. Pestalozzi in Fr. Fröbel, ki je nameraval ročno delo najbolj sistematično razviti ter začel z delom v otroškem vrtci („predmet spoznanja je predmet hotenja“), katero naj bi se nadaljevalo v ljudski šoli.

Sedanje gibanje v Nemčiji je najbolj provzročil dunajski gimnazijalni ravnatelj dr. Erazem Schwab s svojim spisom „Die Arbeitsschule als organischer Bestandtheil der Volksschule“ (1873.), za dejansko uvedenje ročnega dela v Nemčiji pa je največ storil danski stotnik Clauson Kaas. Društva in občinski zastopi so ga pozivljali v deželo, da je na mnogih krajih predaval o ročnem delu in razkazoval izdelke, ki jih je prinesel iz Kodanja. Sedaj je v nemških deželah že mnogo nad 200 šolskih delarn. Za vso Nemčijo se je osnoval osrednji odbor v pospeševanje ročnegadela, ki izdaje svoj list „Nordwest.“

Na Francoskem je ročno delo (travail manuel) od leta 1882. v učiteljskih seminarjih in v ljudski šoli (celo v Algeriji v Afriki) obvezen predmet. V Parizu je osrednji seminar za učitelje ročnega dela. V Belgiji se na vsakem učiteljski pripravnik poučujejo v ročnem delu in ko postanejo učitelji, poučujejo ročno delo v svojih službah. Na Danskem se je ročno delo po stotniku Kaasu zelo razširilo. Isto tako je ta stotnik vplival na razvoj ročnega dela na Nižezemskem. Tudi na Ruskem, v Švici, v Italiji, v Španiji, na Angleškem se ta pouk vedno bolj razširja. Šolski svet v Novem Yorku je dovolil 50.000 dolarjev za nakup orodja, tvarine in za plačo učiteljem ročnega dela.

Kaj pa v Avstriji? Da vidimo, kolik vpliv ima ročno delo na ljudsko blagostanje, stopimo za dobro stoletje nazaj. Za cesarice Marije Terezije je bil v Kaplici na Češkem župnik Ferdinand Kindermann (pozneje škof litomeriški), ki je bil posebno nadarjen in dobro izobražen pedagog in je imel tudi srce za svoje ljudstvo. Spoznavši slabo stanje ljudske šole, sklenil je mladi, v mladino in šolo vneti župnik, da hoče šolo popolnoma preosnovati. Začel je sam poučevati otroke in učitelja in kmalu je postala njegova šola vzorna šola. Da bi ljudstvo bolj vnel za šolo, uvedel je ročno delo na ta način, da je z ljudsko šolo združil obrtno šolo (Industrieschule). On sam pravi: „V šoli se otroci ravno v tem, kar bi vse življenje potrebovali, najmanj, in še to po napačnem poti poučujejo. V tem sem spoznal vir lenobe, ubožnosti, prosjaštva, mlačnosti v izpolnovanju verskih zapovedij in drugih razvad . . . Otroci se morajo delu privaditi, da postane delavnost in obrtnost splošna, narodna. Najdelavnejši ljudje so bili pri vseh národih vedno tudi najbolj moralni. Z delavnostjo se greh in zlo zabranjuje in ljudska blaginja pospešuje . . .“ Njegovi nazori so vedno bolj prodirali in kmalu je bil pozvan v nadzorništvo šol na Češkem. Šolstvo je vrlo napredovalo. Kmalu je bilo 200 obrtnih šol z ljudsko šolo združenih. S tem se je povzdignilo šolsko obiskovanje in pod cesarjem Jožefom II. je bilo šolstvo na Češkem na taki stopinji, kakor v nobeni avstrijski deželi in Helfert trdi, da sedanje odlično stanje češke dežele glede obrtnosti izvira iz delovanja Ferd. Kindermannovega.

Poznejši časi, posebno v začetku našega stoletja, bili so razvitju šolstva sploh neugodni. Šele v poslednjih desetletjih se je začelo razvijati in s tem tudi ročno delo uvajati. Najbolj razširjeno je sedaj ročno delo na Dunaji. Tam so tudi že več let sem učiteljski tečaji, na katerih se učitelji iz raznih dežel učé ročnega dela. Na učiteljskem tečaju v VII. dunajskem okraji se poučuje po takozvanem dunajskem (lepljenstvo, mizarstvo, rezbarstvo, modeliranje), v Neulerchenfeldu pa po švedskem sistemu (lesno delo). Izučeni učitelji uvajajo potem ročno delo v svojih šolah. Tako je že več šolskih delarn na Češkem, v Šleziji, na Moravskem, v Galiciji, na Niževavstrijskem. Na Kranjskem so šolske delarne na II. mestni deški šoli v Ljubljani, v Dolenjem Logatci in v Šmartinem pri Litiji. V učiteljskem tečaju na Dunaji sta bila iz Kranjskega l. 1888. dva učitelja, l. 1889. jih je bilo pet in letos jih je petnajst, kateri so dobili podpore od vis. deželnega odbora in od slavne kranjske hranilnice.

III.

Pomèn deškega ročnega dela, osobito za mestno šolsko mladino.

Deško ročno delo ima namero: 1) da popolni telesno vzgojo z ozirom na potrebe v praktičnem življenju s tem, da dečkom podeli potrebne ročnosti, ne da bi se oziralo na kak določen obrt; 2) da v mladini vzbuja in utrjuje veselje do dela, ji čisti ukus in jo napeljuje k samostojnosti; 3) da s pridobljeno delavnostjo mladino posredno obvaruje razvad, pregreh in moralnega propada.

Dečki v mestnih ljudskih šolah so v ogromni večini otroci rokodelcev ali obrtnikov sploh. Večina izmed njih se bode tudi izučila za obrtnike in jim bode v šolski delarni pridobljena ročnost pozneje kaj dobro služila.

V šolski delarni se jim je pa tudi vzbudilo veselje do dela in zadovoljstvo in radost o svojeročnih, samostojnih izdelkih. Ako s temi svojstvi prestopijo iz ljudske šole v obrtni stan, gotovo bodo kot rokodelski učenci dobro napredovali ter postali dobri, delavni, značajni in zadovoljni obrtniki, ki se bodo rajši bavili v delarni s svojim delom, nego v javnosti s socijalističnimi vprašanji in socijalističnim gibanjem; kdor je s svojim stanom zadovoljen, ta je tudi srečen.

Še imenitnejšega pomena pa je ročno delo za mestno ljudsko šolsko mladino z moralnega stališča. Koliko imamo v mestnih ljudskih šolah otrok takih delavcev in obrtnikov, kateri zbog svoje službe ne morejo svojih otrok v prostem času zadostno ali prav nič nadzorovati. Ti otroci so čez dan sami sebi prepuščeni, nihče se ne zmeni zanje. Po ulicah in cestah postopajo, nadlegujejo ljudi, navadijo se nedelavnosti, lenobe, katera je vir in podstava vsem npravstvenim napakam in pregreham, začetek moralnega propada. Taki otroci pokvarjajo v šoli in na poti še druge nedolžne in nepokvarjene otroke in na vse mogočne načine obtežujejo učitelju uspešno delovanje. Roditelji pa, ki svoje otroke strogo nadzorujejo, so pri takih razmerah v vednih skrbeh zanje. Da se tak moralni propad pri mestnih otrocih kolikor mogoče zabrani, ni ga boljšega sredstva nego šolske delarne, ako so tako urejene, da se osobito dečki, ki doma nimajo zadostnega nadzorstva, v prostem času pod pedagogičnim vodstvom in nadzorstvom bavijo z delom. Koliko otrok bi se na ta način rešilo!

IV.

Kako bi se v Ljubljani deško ročno delo najlaže v tolikem obsegu uvedlo, kakor zahtevajo socijalne razmere.

Doslej se je dve leti sem deško ročno delo v Ljubljani poučevalo na drugi mestni deški šoli. Prvo leto se je 24 dečkov vadilo v lepljenstvu, drugo leto pa 24 dečkov v lepljenstvu in 6 dečkov v mizarstvu. Za vzdrževanje te delarne, za napravo orodja in tvarine je mestni zastop vsako leto dovolil 160 gld. podpore, s katero vsoto se je izhajalo, ker so gg. učitelji poučevali brezplačno.

V tem obsegu pa šolska delarna še za jedno šolo ne zadostuje. Da delarna svoj vzgojni namen popolnem doseže, ozirati se je treba na to, da se v njo vzprejmó posebno taki mestni otroci, ki imajo doma premalo nadzorstva ter da bi se ti vsak dan bavili z delom, recimo po popoldanskem šolskem pouku. Nekoliko časa bi se porabilo v to, da otroci svoje naloge spíšejo ali se jih nauče, potem pa bi delali. Seveda bi se jim moralo po sklepu šolskega pouka tudi kaj malega jesti dati. Ker je pa vse to delo za učitelja, ki je že ves dan v šoli poučeval, precej mučno, zato se od njega pač ne more zahtevati, da bi vse to brezplačno opravljal. Učiteljev trud naj bi se torej tudi primerno plačal. Taka šolska delarna naj bi se s časom uvedla na vseh mestnih deških šolah. „Koliko pa bo vse to stalo!“ utegnil bi kdo ugovarjati. Res je, da bi uravnava in vzdrževanje šolskih delarn posebno v začetku precej stalo, ali ti stroški niso v nikakem razmerji z dobičkom, ki ga bodo donšale delarne. Koliko vidimo v mestu po vseh kotih mladih postopačev, ki ne umejo družega, nego Bogu čas krasti in občinstvo na vse mogoče načine nadlegovati. Dela niso vajeni in se ga tudi z vsemi štirimi branijo. Ne zaslužijo torej ničesa; da se morejo preživiti, so v nadlogo svojim itak ubogim roditeljem, ali pa si iščejo potrebnega živeža na razne načine, samo po poštem poti ne! Lahko torej rečemo, da mora te postopače prerediti občinstvo. Od kod pa se rekrutirajo ti postopači? Učitelji, ki že več let služimo v mestu, poznamo skoraj vse. Mestne ljudske šole so obiskovali, ali kako? Doma brez nadzorstva, dohajali so v šolo le učitelja dražiti in druge otroke pohujševati. Dopršivši šolsko dobo, izpustili so se iz šolske dolžnosti, ker so roditelji obljubili, da jih spravijo h kakemu rokodelstvu, in da bodo obiskovali še obrtno šolo. K rokodelstvu so morda tudi vstopili, ali delo jim ni dišalo; pustili so rokodelstvo ali sami ali pa jih je gospodar spodil zaradi nagajivosti in lenobe. Če bi se bili v šolski dobi tudi izven šolskih ur bavili z delom, bili bi dobili veselje do dela in se odvadili postopanja, ter bi bili ostali pri rokodelstvu. Sedaj pa jih mora občinstvo rediti. To so menda mnogo večji stroški, nego bi bili stroški za šolsko delarno. In kaj ima občinstvo od teh neprostovoljnih stroškov? Te barabe zapeljujejo tudi mlajše dečke k takemu življenju in tako skrbé za narastaj. Ker se ne zmejnjo ne za božje, ne za državne zakone, postanejo podstava socializmu in anarhizmu.

Ne trdimo, da bodo šolske delarne vse to zlo odpravile — za posebno spridene učence treba še posebnega zavetišča (Rettungshaus), kakor jih imajo po drugih mestih — ali mnogo zapuščenih in zanemarjenih otrok bi se rešilo moralnega pogina.

Kjer roditelji nečejo ali ne morejo svojih otrok ustrahovati, mislimo da morajo za to skrbeti oblastva, ker malopridnež pozneje ne škoduje le družini, ampak človeštvu sploh. S tega stališča bi torej občina ali občinstvo sploh se moralo zanimati za ustanovitev šolskih delarn. Ker pa mestna občina za šolstvo brez tega mnogo žrtuje, ne moglo bi se zahtevati, da bi oskrbovanje šolskih delarn povsem sama prevzela. Občinstvo samo bi moralo stvar v roke vzeti. To pa bi se najlaže izvršilo, ako bi se ustanóvilo posebno društvo. Zopet novo društvo!! Res, društev imamo mnogo, ali malokatero je za občno blaginjo tako potrebno, kakor bi bilo to društvo. Ono bi prevzelo v oskrbo šolske delarne, stroške pa bi plačevalo iz malih letnih doneskov svojih udov in iz letnih podpor dežele, občine, hranilnice, zasobnikov itd., kakor je na priliko osnovano na Dunaji društvo „Verein zur Gründung und Erhaltung unentgeltlicher Knabenbeschäftigungsanstalten.“

Znano je, da premožnejše občinstvo v Ljubljani rado podpira ubožce, posebno ubogo mladino. Najubožnejša pa je tista mestna mladina, katera zaradi zanikarnosti ali nezmožnosti roditeljev nima zadostne domače vzgoje in zadostnega nadzorstva.

Nedolžna stvar, kalí za vse dobro in plemenito spé v tvojem srci! Ali sami sebi prepuščeno dobi te v pest hudoben postopač ter v tebi kakor strupena slana uniči vse te kalí. Ali nisi usmiljenja vredna?

Plemeniti dobrotniki in prijatelji nedolžne mladine, tu je še dosti posla!

Zgodovina in statistični pregled ljubljskih ljudskih šol.

Sestavil **Evgen Lah**,
magistratni konceptni pristav.

Ljubljana ima vseh skupaj **17 ljudskih šol**; izmed teh sta 2 državni, 6 je mestnih, 9 pa privatnih s pravico javnosti.

Državni sta s tukajšnjima c. kr. učiteljiščema združeni vadnici, jedna za dečke, druga za deklice, obe s slovenskim in nemškim učnim jezikom.

Mestne so: Prva in druga petrazredna deška ljudska šola s slovenskim učnim jezikom, sedemrazredna dekliška šola pri sv. Jakopu s slovenskim učnim jezikom, štirirazredna dekliška šola z nemškim učnim jezikom, dvorazredna deška šola z nemškim učnim jezikom, jednorazredna deška in dekliška šola na Barji s slovenskim učnim jezikom.

Privatne šole so in pravico javnosti imajo: Vnanja osemrazredna dekliška šola pri Uršulinkah s slovenskim in notranja osemrazredna dekliška ljudska šola z nemškim učnim jezikom; trirazredna dekliška šola v Lichtenhurnovem sirotišči s slovenskim učnim jezikom; dvorazredna evangeljska deška in dekliška šola z nemškim učnim jezikom; dvorazredna deška šola v sirotišči „Collegium Marianum“ s slovenskim učnim jezikom; osemrazrednici v Huthovem in Rehnovem dekliškem vzgajališči z nemškim učnim jezikom; štirirazredna deška šola v Waldherrjevem vzgajališči in štirirazredna deška šola nemškega šolskega društva — obe z nemškim učnim jezikom.

Po svoji starosti se dadó te šole tako razvrstiti:

1.) in 2.) Obe (vnanja in notranja) sedaj osemrazredni dekliški šoli pri Uršulinkah. Šoli obstojita tu, odkar obstoji v Ljubljani red Uršulink, to je od 3. julija l. 1703., skoz celih 170 let jedini dekliški šoli ljubljanski. Vsled vis. c. kr. min. razpisa z dné 22. decembra 1871. sta dobili pravico javnosti. Vnanjo šolo je obiskovalo v različnih letih po 600 — 1000, notranjo pa po 150 — 300 učenk. Vsled osnove drugih dekliških šol se je obiskovanje vnanje šole v zadnjih letih nekoliko zmanjšalo. Od šolskega leta 1887/88. je z vnanjo šolo združen tudi otroški vrtec, z dvema učiteljicama in kakimi 60 otroki. Vnanja šola je postala z letom 1874/75. pet-, z letom 1879/80. šest-, z letom 1882/83. sedem- in z letom 1883/84. osemrazredna; notranja je bila pa do leta 1872/73. pet-, do leta 1877/78. šest-, do leta 1882/83. sedem-, od tu dalje pa osemrazredna.

3.) C. kr. deška v a d n i c a pod različnimi imeni: od osnovnega leta (1773) „nemški glavni elementarni zavod“, od leta 1775. „c. kr. normalna šola.“ Bila je obvezna šola za Ljubljano in zategadelj tako močno obiskovana, da je dobila paralelke. Z razpisom visoke c. kr. dež. vlade z dné 31. marcija 1866. št. 1520, bila je preosnovana kot vzgojna šola za učitelje in so jo

imenovali tudi „vzorno glavno šolo“ (Musterhauptschule) z nalogo, vzgajati učitelje. Vsled razpisa vis. c. kr. min. za uk in bogočastje z dné 2. septembra 1870. št. 3442 in vis. c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 12. septembra 1870. št. 43. bila je vnovič preosnovana kot vadnica, sukcesivno s štirimi razredi, in združena s takral na novo osnovanim c. kr. učiteljiščem. Kot normalna in vzgojna šola za učitelje je imela po 700 — 800, kot c. kr. vadnica ima pa po 120 — 180 učencev. Od šolskega leta 1874/75. sem je štiri-razrednica.

4.) Evangeljska deška in dekliška šola, od 22. maja l. 1855. prvotno enorazredna z dvema oddelkoma, pozneje dvorazredna s štirimi oddelki, še pozneje s pravico javnosti. Obiskovalo jo je po 15 — 40 dečkov in po 25 — 50 deklic. Z letošnjim letom ima zavod prenehati, ker mu primanjkuje sredstev za vzdržavanje.

5.) Prva mestna petrazredna deška ljudska šola v Poljskih ulicah. Nastala je vsled razpisa vis. c. kr. dež. vlade z dné 11. septembra 1855. št. 2017 iz paralelk c. kr. normalne šole, postala 1. oktobra 1857. dvo-, 1. oktobra 1858. tri-, 1. oktobra 1861. štiri- in 16. septembra 1876. petrazredna do leta 1872/73. s štirimi, do l. 1874/75. s petimi, do l. 1881/82. s šestimi, od zadnjega šolskega leta s osmimi oddelki. Šolo je obiskovalo po 269 (l. 1865.) do 510 (l. 1887.) dečkov. Število je v zadnjih letih za spoznanje palo; vzroka nam je iskati v osnovanji, oziroma razširjenji drugih šol.

6.) Privatna štiri-razrednica v Waldherrjevem učilišči in vzgajališči, osnovana oktobra 1856. leta, vsled razpisa vis. c. kr. min. z dné 30. novembra 1868. št. 10.376 s pravico javnosti, od leta 1877/78. v svojem posloplji. Obiskovalo jo je po 33 (l. 1890.) do 82 (l. 1870.) učencev.

7.) Privatna osemrazrednica v Rehnovem učilišči in vzgajališči (prvotno Petrītschev zavod), od 1. oktobra 1856.; od oktobra 1867. je zavod v rokah sedanjih lastnic, od 26. marcija 1870. ima pravico javnosti in pa pravico učiteljice vzgajati. Te pravice se pa lastnici nista nikoli posluževali, ker se je skoro ob istem času osnovalo državno učiteljišče za učiteljice. Šola je od leta 1869/70. šest-, od l. 1881/82. sedem- in od l. 1884/85. osemrazredna. Z osmim razredom je od l. 1886/87. združen tudi nadaljevalni tečaj. Od šolskega leta 1870/71. se nahaja v zavodu tudi otroški vrtec, čegar dela so bila l. 1873. razstavljena na Dunaji in jim pripoznana diploma. Šolo je obiskovalo po 31 (l. 1880.) do 62 (l. 1887.) gojenk.

8.) Osemrazredna dekliška šola v Huthovem učilišči in vzgajališči; od 1. oktobra 1867. l., s pravico javnosti od 9. januarija 1873.; od leta 1869/70. pet-, od l. 1873/74. šest-, od l. 1877/78. sedem-, od leta 1882/83. osemrazrednica. Šolo je obiskovalo po 36 (l. 1870.) do 71 (l. 1885. in 1889.) učenk. Notranja osnova šole je podobna prej omenjeni.

9.) Druga mestna petrazredna deška ljudska šola na Cojzovi cesti, na novo osnovana kot samostojna šola iz paralelk učiteljske vzgojnice vsled razpisa vis. c. kr. dež. šolskega sveta za Kranjsko z dné 16. septembra 1870. št. 62; do l. 1873/74. sukcesivno petrazredna, od l. 1874/75. z osmimi, od l. 1882/83. z devetimi, od l. 1886/87. z desetimi oddelki. Zavod je obiskovalo po 571 (l. 1890.) do 751 (l. 1885.) dečkov. Vsled novih družih zavodov se je število v zadnjih letih nekoliko zmanjšalo.

10.) C. kr. vadnica za deklice, združena s c. kr. učiteljiščem za učiteljice, otvorjena 1. oktobra l. 1872. kot jednorazrednica, z letom 1875/76.

sukcesivno štirirazrednica; pohajalo jo je po 67 (1875) do 126 (1886 in 1890) učenk.

11.) Jednorazredna deška in dekliška šola na Barji, prvotno vsled sklepa c. kr. mestnega šolskega sveta ekskurendna šola II. mestne petrazredne deške ljudske šole in z dvakratnim poukom na teden. Vsled razpisa vis. c. kr. dež. šolskega sveta z dné 21. aprila 1886. št. 632 je bila preosnovana v pravilno jednorazrednico pod vodstvom posebnega učitelja. Dečkov je obiskovalo šolo po 14 (l. 1880.) do 50 (l. 1886.), deklic po 28 (l. 1875.) do 61 (l. 1888.), otrok sploh pa po 48 (l. 1880.) do 105 (l. 1888.)

12.) Prva mestna dekliška sedemrazrednica pri sv. Jakopu od 16. septembra 1875. l., prvotno štirirazrednica, od 16. septembra 1882. petrazrednica, od 16. septembra 1887. šestrazrednica, od 16. septembra 1889. sedemrazrednica; začetkoma s štirimi, pozneje s šestimi, zadnja leta z osmimi oddelki. Obiskovalo je ta zavod po 176 (l. 1875.) do 351 (l. 1889.) deklic.

13.) Privatna trirazredna dekliška šola v Lichtenthurnovem sirotišči, od 8. decembra 1878. l., s pravico javnosti od 25. avgusta 1881. l.; prvotno jednorazredna, od l. 1881. dvorazredna, od l. 1886. trirazredna. Ko je dobila tretji razred, zahajati so začele vanjo tudi vnanje deklice. Obiskovalo je zavod po 64 (l. 1880.) do 211 (l. 1890.) deklic. Število dosledno raste.

14.) Privatna dvorazredna deška šola v sirotišči „Collegium Marianum“, od 15. novembra 1880. l., s pravico javnosti od 23. novembra 1886., prvotno jednorazredna, od l. 1888. dvorazredna v petih oddelkih; obiskovalo je šolo od 44 (l. 1885.) do 120 (l. 1890.) učencev. Število tudi dosledno raste.

15.) Mestna nemška dvorazredna deška ljudska šola, od septembra 1885. l., prvotno jednorazredna, od l. 1887. dvorazredna. Obiskovalo jo je 18 (l. 1886.), 37 (l. 1887.), 66 (l. 1888.), 89 (l. 1889.) in 110 (l. 1890.) učencev. Število učencev se veča od leta do leta.

16.) Mestna nemška štirirazredna dekliška ljudska šola, od septembra 1885. l., prvotno jednorazredna, od l. 1887. dvorazredna, od l. 1888. trirazredna, od l. 1889. štirirazredna. Pohajalo je vanjo 28, ozir. 58, 99, 138 in 186 učenk.

17.) Privatna štirirazredna deška ljudska šola nemškega šolskega društva, tudi od pričetka šolskega leta 1885/86., prvotno dvorazredna, od l. 1886. trirazredna, od l. 1887. štirirazredna; vsled razpisa vis. c. kr. ministerstva za uk in bogočastje z dné 27. marea 1888. s pravico javnosti. Zavod je štel 75 (l. 1886.), ozir. 120 (l. 1887.), 167 (l. 1888.), 186 (l. 1889.) in 199 (l. 1890.) dečkov.

Končno bodi še povedano, da ima Ljubljana poleg že omenjenih dveh otroških vrteev (vnanja uršulinska šola in Rehnov zavod) še 5 drugih otroških vrteev. Ti so: prvi mestni slovenski otroški vrtec iz l. 1885., drugi mestni slovenski otroški vrtec iz l. 1889., otroški vrtec nemškega šolskega društva iz l. 1886., otroški vrtec na c. kr. učiteljši iz l. 1886. in pa otroško zabavišče pri sv. Florijanu iz l. 1835., v svoji hiši, preosnovano kot otroški vrtec v novejšem času. Poučevalo je na teh zavodih 11 učiteljic, vežbalo se je 14 hospitantinj; imeli so devet oddelkov, v katerih se je vzgajalo 447 otrok in sicer: 180 dečkov in 267 deklic. (Natančneje: glej v tabeli pod F.)

Statistični pregled.

A.) Javne šole.

a) Število učencev in učenk.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 16./IX. 1889.	Med letom jih je			Število dne 15./VII. 1890.	Prirastek ali primanjšek	
			vstopilo	izstopilo	umrlo		absolutni	relativni
1.	Prva mestna petrazredna deška ljudska šola v Poljskih ulicah	436	27	30	1	432	- 4	- 0 ⁹²
2.	Druga mestna petrazredna deška ljudska šola na Cojzovi cesti	586	21	33	3	571	- 15	- 2 ⁶⁶
3.	Mestna sedemrazredna dekliška ljudska šola pri sv. Jakopu .	345	27	26	1	345	± 0	± 0
4.	Mestna nemška dvorazredna deška ljudska šola	112	10	12	—	110	- 2	- 1 ⁷⁹
5.	Mestna nemška štirirazredna dekliška ljudska šola	186	11	11	—	186	± 0	± 0
6.	Jednorazredna ljudska šola na Barji	98	3	15	—	86	- 12	- 12 ²⁵
7.	C. kr. deška vadnica	116	2	2	1	116	± 0	± 0
8.	C. kr. dekliška vadnica	131	1	5	1	126	- 5	- 3 ⁸¹
	Sploh .	2010	102	134	6	1972	- 38	- 1 ⁹⁹

b) Starost učencev in učenk.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 15./VII. 1890.	Od teh je bilo starih											
			manj kot 6 let	6—7 let	7—12 let	12—13 let	13—14 let	nad 14 let	manj kot 6 let	6—7 let	7—12 let	12—13 let	13—14 let	nad 14 let
			absolutno						relativno					
1.	Prva mestna petrazredna deška ljudska šola . .	432	—	8	270	67	63	24	—	1 ⁰⁰	62 ⁵⁵	15 ⁵¹	14 ⁵⁸	5 ²⁶
2.	Druga mestna petrazredna deška ljudska šola .	571	—	15	411	77	52	16	—	2 ⁰⁵	71 ⁹⁷	13 ⁴⁶	9 ¹¹	2 ⁴⁰
3.	Mestna sedemrazredna deklinška ljudska šola . .	345	—	10	228	40	36	31	—	2 ⁵⁰	66 ⁰⁹	11 ⁰⁹	10 ⁴³	8 ⁰⁸
4.	Mestna nemška dvorazredna deška ljudska šola	110	—	4	87	10	7	2	—	3 ⁶⁴	79 ⁰⁹	9 ⁰⁹	6 ²⁰	1 ⁸²
5.	Mestna nemška štirirazredna deklinška ljudska šola	186	—	36	130	14	3	3	—	19 ³⁰	69 ⁸⁰	7 ⁵⁵	1 ²¹	1 ⁰¹
6.	Jednorazredna ljudska šola na Barji	86	—	—	75	8	2	1	—	—	87 ²¹	9 ³⁰	2 ²³	1 ¹⁶
7.	C. kr. deška vadnica	116	2	26	88	—	—	—	1 ⁷³	22 ⁰²	75 ⁸⁵	—	—	—
8.	C. kr. deklinška vadnica	126	2	22	92	8	2	—	1 ⁰⁹	17 ⁴⁷	73 ⁰²	6 ³⁹	1 ⁰⁸	—
	Sploh .	1972	4	121	1381	224	165	77	0 ²⁰	6 ¹⁴	70 ⁰⁸	11 ⁰⁶	8 ³⁷	3 ⁰⁰

c) Vera.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 15./VII. 1890.	Od teh jih je bilo							
			rinsko-kato- liških	grško-kato- liških	evang. (angsb.)	evang. (helv.)	grško orient.	židovskih	rinsko-kato- liških	drugih ver
1.	Prva mestna petrazredna deška ljudska šola	432	432	—	—	—	—	—	100 ⁰⁰	—
2.	Druga mestna petrazredna deška ljudska šola	571	571	—	—	—	—	—	100 ⁰⁰	—
3.	Mestna sedemrazredna dekliska ljudska šola	345	345	—	—	—	—	—	100 ⁰⁰	—
4.	Mestna nemška dvorazredna deška ljudska šola	110	109	—	—	1	—	—	99 ⁰⁰	0 ⁰¹
5.	Mestna nemška štirirazredna dekliska ljudska šola	186	181	—	—	—	—	5	97 ³¹	2 ⁶⁹
6.	Jednorazredna ljudska šola na Barji	86	86	—	—	—	—	—	100 [—]	—
7.	C. kr. deška vadnica	116	116	—	—	—	—	—	100 [—]	—
8.	C. kr. dekliska vadnica	126	126	—	—	—	—	—	100 [—]	—
Sploh		1972	1966	—	—	1	—	5	99 ⁷	0 ³

d) Občevalni jezik.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 15./VII. 1890.	Od teh jih je govorilo										
			samo slo- vensko	samo nemško	slovensko in nemško	slovensko in češko	slovensko in laško	nemško in laško	nemško in madjarsko	samo slo- vensko	samo nemško	slovensko in nemško	druge jezike sicer
			absolutno							relativno			
1.	Prva mestna petrazredna deška ljudska šola	432	412	—	19	—	1	—	—	95 ²⁷	—	4 ⁴⁰	0 ²³
2.	Druga mestna petrazredna deška ljudska šola	571	551	2	18	—	—	—	—	96 ²⁰	0 ²⁵	3 ¹⁵	—
3.	Mestna sedemrazredna deklška ljudska šola	345	270	4	69	1	1	—	—	78 ²⁰	1 ¹⁰	20 [—]	0 ⁵⁸
4.	Mestna nemška dvorazredna deška ljudska šola	110	—	4	106	—	—	—	—	—	3 ⁶⁴	96 ³⁰	—
5.	Mestna nemška štirirazredna deklška ljudska šola	186	—	78	102	—	—	5	1	—	41 ⁹⁴	54 ²³	3 ²⁹
6.	Jednorazredna ljudska šola na Barji	86	86	—	—	—	—	—	—	100 [—]	—	—	—
7.	C. kr. deška vadnica	116	51	6	59	—	—	—	—	43 ⁹⁷	5 ¹⁷	50 ⁶⁸	—
8.	C. kr. deklška vadnica	126	23	8	95	—	—	—	—	18 ²⁵	6 ²⁵	75 ⁴⁰	—
	Sploh	1972	1393	102	468	1	2	5	1	70 ⁶⁴	5 ¹⁷	23 ⁷³	0 ⁴⁰

e) Stanovanje.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 15./VII. 1890.	Od teh jih je stanovalo			
			v mestu		zunaj	
			absolutno	relativno	absolutno	relativno
1.	Prva mestna petrazredna deška ljudska šola	432	385	47	89 ¹²	10 ³⁸
2.	Druga mestna petrazredna deška ljudska šola	571	533	38	93 ³⁵	6 ¹⁰
3.	Mestna sedemrazredna deklinška ljudska šola	345	342	3	99 ¹⁰	0 ³²
4.	Mestna nemška dvorazredna deška ljudska šola	110	86	24	78 ¹⁸	21 ³²
5.	Mestna nemška štirirazredna deklinška ljudska šola	186	167	19	89 ⁷⁹	10 ²¹
6.	Jednorazredna ljudska šola na Barji	86	83	3	96 ²⁰	3 ³⁰
7.	C. kr. deška vadnica	116	114	2	98 ²⁷	1 ⁷³
8.	C. kr. deklinška vadnica	126	116	10	92 ⁰⁰	7 ⁹⁴
Sploh .		1972	1826	146	92 ⁰⁹	7 ⁴⁰

f) Obiskovanje.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 15./VII. 1890.	Od teh je šolo obiskovalo							
			prav pridno	pridno	manj pridno	zanikerno	prav pridno	pridno	manj pridno	zanikerno
			absolutno				relativno			
1.	Prva mestna petrazredna deška ljudska šola	432	375	37	15	5	86 ⁹¹	8 ³⁰	3 ⁴⁷	1 ¹⁰
2.	Druga mestna petrazredna deška ljudska šola	571	512	42	9	8	89 ⁰⁷	7 ³⁰	1 ⁰⁷	1 ⁰⁰
3.	Mestna sedemrazredna deklinška ljudska šola	345	299	32	6	8	86 ⁰⁷	9 ³⁷	1 ⁷⁴	2 ⁰²
4.	Mestna nemška dvorazredna deška ljudska šola	110	108	1	—	1	98 ¹⁸	0 ⁹¹	—	0 ⁹¹
5.	Mestna nemška štirirazredna deklinška ljudska šola	186	154	24	6	2	82 ⁷⁰	12 ⁹⁰	3 ²⁸	1 ⁰⁸
6.	Jednorazredna ljudska šola na Barji	86	36	23	14	13	41 ⁰⁰	26 ⁷⁴	16 ³⁹	15 ¹²
7.	C. kr. deška vadnica	116	97	19	—	—	83 ⁷¹	16 ³⁰	—	—
8.	C. kr. deklinška vadnica	126	100	26	—	—	79 ⁰⁷	20 ⁰⁰	—	—
	Sploh	1972	1681	204	50	37	85 ²⁸	10 ³⁴	2 ⁵⁴	1 ⁰⁷

g) Napredek.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 15./VII. 1890.	Od teh jih je bilo za višji razred					
			sposobnih	nesposobnih	neizprašanih	sposobnih	nesposobnih	neizprašanih
			absolutno			relativno		
1.	Prva mestna petrazredna deška ljudska šola	432	346	82	4	80 ⁰⁹	18 ⁰⁸	0 ⁰⁰
2.	Druga mestna petrazredna deška ljudska šola	571	395	169	7	69 ¹⁷	29 ⁰⁰	1 ²³
3.	Mestna sedemrazredna dekliška ljudska šola	345	260	80	5	75 ²⁵	23 ²⁰	1 ⁴⁵
4.	Mestna nemška dvorazredna deška ljudska šola	110	92	16	2	90 ²⁸	8 ⁰⁴	1 ⁰⁸
5.	Mestna nemška štirirazredna dekliška ljudska šola	186	157	26	3	84 ⁴¹	13 ⁰⁸	1 ⁰¹
6.	Jednorazredna ljudska šola na Barji	86	71	8	7	82 ⁰⁶	9 ⁰⁰	8 ¹⁴
7.	C. kr. deška vadnica	116	109	7	—	93 ⁰⁸	6 ⁰⁴	—
8.	C. kr. dekliška vadnica	126	115	10	1	91 ²⁷	7 ⁰⁴	0 ¹⁹
	Sploh .	1972	1545	398	29	78 ²⁸	20 ¹⁸	1 ⁴⁷

h) **Ukovina.**

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 15./VII. 1890.	Od teh je plačevalo ukovino					
			absolutno			relativno		
			celo	pol	nič	celo	pol	nič
1.	Prva mestna petrazredna deška ljudska šola	432	96	83	253	22 ²²	19 ²¹	56 ⁵⁷
2.	Druga mestna petrazredna deška ljudska šola	571	161	78	332	28 ²⁰	13 ⁰⁰	58 ¹⁴
3.	Mestna sedemrazredna deklška ljudska šola	345	31	22	292	8 ⁰⁸	6 ²⁸	84 ⁰⁴
4.	Mestna nemška dvorazredna deška ljudska šola	110	23	10	77	20 ⁰¹	9 ⁰⁹	70 [—]
5.	Mestna nemška štirirazredna deklška ljudska šola	186	43	24	119	23 ¹²	12 ⁰⁰	63 ⁰⁸
6.	Jednorazredna ljudska šola na Barji	86	—	—	86	—	—	100 [—]
7.	C. kr. deška vadnica	116	57	—	59	49 ¹³	—	50 ⁸⁷
8.	C. kr. deklška vadnica	126	54	—	72	42 ⁰⁶	—	57 ¹⁴
	Sploh .	1972	465	217	1290	23 ⁰⁸	11 [—]	65 ⁴²

B.) Privatne ljudske šole.

a) Število učencev in učenk.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dni 16./IX. 1889.	Med letom jih je			Število dni 15./VII. 1890.	Prirastek ali primanjšek	
			vstopilo	izstopilo	umrlo		absolutni	relativni
1.	Vnanja ljudska šola pri Ursulinkah	629	32	58	3	600	- 29	- 4 ₆₁
2.	Notranja ljudska šola pri Ursulinkah	241	20	18	—	243	+ 2	+ 0 ₅₀
3.	Evangeljska ljudska šola	39	4	4	—	39	—	—
4.	Deška ljudska šola v Waldherrjevem vzgajališču	30	3	1	—	32	+ 2	+ 6 ₆₇
5.	Dekliška ljudska šola v Rehnovem vzgajališču	41	6	1	—	46	+ 5	+ 12 ₁₀
6.	Dekliška ljudska šola v Huthovem vzgajališču	68	2	1	1	68	+ 0	+ 0
7.	Dekliška ljudska šola v Lichtenthurnovem zavodu	211	5	16	2	198	- 13	- 6 ₁₀
8.	Deška ljudska šola v Marijanišču	123	2	4	1	120	- 3	- 2 ₄₄
9.	Deška ljudska šola nemškega šolskega društva	201	12	14	—	199	- 2	- 0 ₉₉
Sploh		1583	86	117	7	1545	- 38	- 2 ₄₀

b) Starost učencev in učenk.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 15. VII. 1890.	Od teh je bilo starih											
			manj kot 6 let	absolutno					relativno					
				6—7 let	7—12 let	12—13 let	13—14 let	nad 14 let	manj kot 6 let	6—7 let	7—12 let	12—13 let	13—14 let	nad 14 let
1.	Vnanja ljudska šola pri Uršulinkah	600	—	7	354	89	86	64	—	1'17	59'—	14'23	14'33	10'37
2.	Notranja ljudska šola pri Uršulinkah	243	—	12	91	44	34	62	—	4'04	37'43	18'11	13'09	25'21
3.	Evangeljska ljudska šola	39	1	8	26	2	2	—	2'56	20'31	66'07	5'13	5'13	—
4.	Deška ljudska šola v Waldherrjevem vzgajališči	32	—	1	22	2	4	3	—	3'12	68'76	6'25	12'30	9'27
5.	Dekliška ljudska šola v Rehnovem vzgajališči .	46	—	—	23	11	5	7	—	—	54'—	23'31	10'37	15'22
6.	Dekliška ljudska šola v Huthovem vzgajališči .	68	—	—	23	8	11	26	—	—	33'33	11'77	16'25	38'13
7.	Dekliška ljudska šola v Lichtenthurnovem zavodu	198	—	9	126	37	15	11	—	4'55	63'04	18'00	7'26	5'54
8.	Deška ljudska šola v Marijanišči	120	—	1	89	29	1	—	—	0'33	74'17	24'17	0'33	—
9.	Deška ljudska šola nemškega šolskega društva	199	—	12	171	8	5	3	—	6'03	85'33	4'02	2'31	1'51
	Sploh .	1545	1	50	925	230	163	176	0'06	3'24	59'33	14'30	10'25	11'33

c) Vera.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 15./VII. 1890.	Od teh jih je bilo							rimsko-kato- liških	drugi ver
			rimsko-kato- liških	grško-kato- liških	evang. (angsb.)	evang. (helv.)	grško- orjent.	židovskih	relativno		
			absolutno						relativno		
1.	Vnanja ljudska šola pri Ursulinkah	600	600	—	—	—	—	—	100	—	
2.	Notranja ljudska šola pri Ursulinkah	243	243	—	—	—	—	—	100	—	
3.	Evangeljska ljudska šola	39	25	—	9	4	1	—	64 ¹ / ₂	35 ⁹ / ₉	
4.	Deška ljudska šola v Waldherrjevem vzgajališči	32	27	1	—	—	—	4	84 ²⁸ / ₂₈	15 ⁶² / ₆₂	
5.	Dekliška ljudska šola v Rehnovem vzgajališči	46	42	—	3	—	—	1	91 ²¹ / ₂₁	8 ⁶⁹ / ₆₉	
6.	Dekliška ljudska šola v Huthovem vzgajališči	68	62	2	4	—	—	—	91 ¹⁸ / ₁₈	8 ⁹² / ₉₂	
7.	Dekliška ljudska šola v Lichtenthurnovem zavodu	198	198	—	—	—	—	—	100	—	
8.	Deška ljudska šola v Marjanišči	120	120	—	—	—	—	—	100	—	
9.	Deška ljudska šola nemškega šolskega društva	199	188	1	7	—	—	3	94 ⁴⁷ / ₄₇	5 ¹⁰ / ₁₀	
Sploh		1545	1505	4	23	4	1	8	97 ²⁶ / ₂₆	2 ⁶⁴ / ₆₄	

d) Občevalni jezik.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dni 15./VII. 1890.	O d t e h j i h g o v o r i																					
			le slovensko	le nemško	slovensko in nemško	hrvaško	sloven. in laško	sloven. in češko	nemško in laško	nemško in franc.	nemško in češko	nemško in madjar.	nemško in hrvaško	slovensko, nemško in laško	slovensko, nemško in rumunsko	nemško, francosko in poljsko	nemško, francosko in laško	slovensko, nemško in francosko	slovensko, nemško, franc. in laško	le slovensko	le nemško	slovensko in nemško	druge jezike sicer	
			a b s o l u t n o																	r e l a t i v n o				
1.	Vnanja ljudska šola pri Uršulinkah	600	325	1	266	—	1	1	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	54 ¹⁷	0 ¹⁷	44 ⁴⁴	1 ²²		
2.	Notranja ljudska šola pri Uršulinkah	243	—	31	178	—	3	—	16	—	1	2	2	6	1	1	1	—	1	—	12 ⁷⁰	73 ²⁵	13 ⁹⁹	
3.	Evangeljska ljudska šola	39	—	15	15	—	—	—	6	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	38 ⁴⁶	38 ⁴⁶	23 ⁹⁸	
4.	Deška ljudska šola v Waldherrjevem vzgajališču	32	—	6	12	—	—	—	10	1	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	18 ⁷⁵	37 ⁵⁶	43 ⁷⁵	
5.	Dekliška ljudska šola v Rehnovem vzgajališču	46	—	—	16	—	—	—	3	7	—	—	—	—	—	7	13	—	—	—	—	34 ⁸⁶	65 ²⁰	
6.	Dekliška ljudska šola v Huthovem vzgajališču	68	2	36	24	2	—	—	1	—	—	1	2	—	—	—	—	—	2 ⁹⁴	52 ⁹⁴	35 ⁷⁹	8 ⁸⁸		
7.	Dekliška ljudska šola v Lichtenthurnovem zavodu	198	174	2	16	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87 ⁸⁸	1 ⁰¹	8 ⁰⁸	3 ⁰⁸		
8.	Deška ljudska šola v Marijanišču	120	117	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97 ⁵⁰	—	1 ⁰⁷	0 ⁸⁸		
9.	Deška ljudska šola nemškega šolskega društva	199	—	45	145	—	—	—	7	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	22 ⁰⁸	72 ⁸⁵	4 ⁵²	
Sploh		1545	618	136	674	5	8	1	43	8	1	3	6	17	1	1	9	13	1	40	—	8 ⁸⁰	43 ⁰⁸	7 ⁰⁷

e) Stanovanje.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dnš 15./VII. 1890.	Od teh jih je stanovalo			
			v mestu	zunaj	v mestu	zunaj
			absolutno		relativno	
1.	Vnanja ljudska šola pri Uršulinkah	600	526	74	87 ⁰⁰	12 ³³
2.	Notranja ljudska šola pri Uršulinkah	243	231	12	95 ⁰⁰	4 ⁹⁴
3.	Evangeljska ljudska šola	39	25	14	64 ¹	35 ⁹
4.	Deška ljudska šola v Waldherrjevem vzgajališču	32	32	—	100—	—
5.	Dekliška ljudska šola v Rehnovem vzgajališču	46	46	—	100—	—
6.	Dekliška ljudska šola v Huthovem vzgajališču	68	68	—	100—	—
7.	Dekliška ljudska šola v Lichtenthurnovem zavodu	198	171	27	86 ³⁶	13 ⁶⁴
8.	Deška ljudska šola v Marijanišču	120	120	—	100—	—
9.	Deška ljudska šola nemškega šolskega društva	199	180	19	90 ⁴⁵	9 ⁵⁵
	Sploh	1545	1399	146	90 ⁵⁵	9 ⁴⁵

f) Obiskovanje.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 15. VII. 1890.	Od teh je šolo obiskovalo							
			prav pridno	pridno	manj pridno	zanikerno	prav pridno	pridno	manj pridno	zanikerno
			absolutno				relativno			
1.	Vnanja ljudska šola pri Uršulinkah	600	333	175	76	16	55 ⁵⁵	29 ¹⁷	12 ⁰⁷	2 ⁰¹
2.	Notranja ljudska šola pri Uršulinkah	243	215	26	2	—	88 ⁴⁸	10 ⁰⁰	0 ⁰⁰	—
3.	Evangeljska ljudska šola	39	36	3	—	—	92 ⁹¹	7 ⁰⁰	—	—
4.	Deška ljudska šola v Waldherrjevem vzgajališči	32	32	—	—	—	100 [—]	—	—	—
5.	Dekliška ljudska šola v Rehnovem vzgajališči	46	39	7	—	—	84 ⁷⁰	15 ²²	—	—
6.	Dekliška ljudska šola v Huthovem vzgajališči	68	64	4	—	—	94 ¹¹	5 ⁰⁰	—	—
7.	Dekliška ljudska šola v Lichtenthurnovem zavodu	198	134	41	17	6	67 ⁰⁸	20 ²¹	8 ⁰⁹	3 ⁰²
8.	Deška ljudska šola v Marijanišči	190	120	—	—	—	100 [—]	—	—	—
9.	Deška ljudska šola nemškega šolskega društva	199	196	3	—	—	98 ⁴⁰	1 ⁰¹	—	—
	Sploh	1545	1169	259	95	22	75 ⁰⁸	16 ²⁷	6 ¹⁵	1 ⁴²

g) Napredek.

Tekoče število	Ime šolskega zavoda	Število dne 15./VII. 1890.	Od teh jih je bilo za višji razred					
			sposobnih	nesposobnih	neizprašanih	sposobnih	nesposobnih	neizprašanih
			absolutno			relativno		
1.	Vnanja ljudska šola pri Ursulinkah	600	436	144	20	72 ⁰⁷	24 [—]	3 ²³
2.	Notranja ljudska šola pri Ursulinkah	243	226	14	3	93 [—]	5 ⁷⁰	1 ²⁴
3.	Evangeljska ljudska šola	39	36	3	—	92 ²³	7 ⁰⁹	—
4.	Deška ljudska šola v Waldherrjevem vzgajališču	32	29	2	1	90 ⁶³	6 ²⁵	3 ¹²
5.	Dekliška ljudska šola v Rehnovem vzgajališču	46	43	2	1	93 ⁴⁵	4 ³⁵	2 ¹⁷
6.	Dekliška ljudska šola v Huthovem vzgajališču	68	61	4	3	89 ⁷¹	5 ⁸⁸	4 ⁴¹
7.	Dekliška ljudska šola v Lichtenthurnovem zavodu	198	168	29	1	84 ⁸⁴	14 ⁶⁵	0 ³¹
8.	Deška ljudska šola v Marijanišči	120	113	7	—	94 ¹⁷	5 ⁸³	—
9.	Deška ljudska šola nemškega šolskega društva	199	159	37	3	79 ⁸⁹	18 ⁰⁰	1 ⁵¹
Sploh .		1545	1271	242	32	82 ²⁷	15 ⁰⁶	2 ⁰⁷

C. Javne in privatne šole med seboj.

a) Število, starost in vera.

Zavodi		Število otrok dne 16./IX. 1889.	Med letom jih je			Število otrok dne 15./VII. 1890.	Starost						Vera	
			vstopilo	izstopilo	umrlo		manj kot 6 let	6 — 7 let	7 — 12 let	12 — 13 let	13 — 14 let	nad 14 let	rimsko - katoliška	druga
Absolutno	Javni	2010	102	134	6	1972	4	121	1381	224	165	77	1966	6
	Privatni	1583	86	117	7	1545	1	50	925	230	163	176	1505	40
Sploh .		3593	188	251	13	3517	5	171	2306	454	328	253	3471	46
Relativno	Javni	0 ²⁰	6.14	70.03	11 ²⁶	8 ³⁷	3 ⁰⁰	99 ⁷⁰	0 ³⁰
	Privatni	0.00	3 ²⁴	59 ³⁸	14 ³⁰	10 ⁵⁵	11 ³⁸	97 ³⁰	2 ⁰⁴
Sploh	0 ¹⁴	4 ³⁰	65 ⁰⁷	12 ⁰¹	9 ³³	7 ¹⁰	98 ⁰⁰	1 ³¹

b) Jezik, stanovanje, obiskovanje in napredek.

Zavodi		Jezik				Stanovanje		Šolo je obiskovalo				Za višji razred je bilo		Neizprašanih je ostalo
		le slovenski	le nemški	slovenski in nemški	drugi ali več skupaj	v Ljubljani	zunaj mesta	prav pridno	pridno	manj pridno	zanikerno	sposobnih	nesposobnih	
Absolutno	Javni	1393	102	468	9	1826	146	1681	204	50	37	1545	398	29
	Privatni	618	136	674	117	1399	146	1169	259	95	22	1271	242	32
Sploh .		2011	238	1142	126	3225	292	2850	463	145	59	2816	640	61
Relativno	Javni	70 ⁶⁴	5 ¹⁷	23 ⁷³	0 ⁴⁰	92 ⁶⁰	7 ⁴⁰	85 ²⁵	10 ²⁴	2 ⁵⁴	1 ³⁷	78 ²⁵	20 ¹⁸	1 ⁴⁷
	Privatni	40 [—]	8 ³⁰	43 ⁶²	7 ⁵⁷	90 ⁵⁰	9 ⁴⁵	75 ⁶⁸	16 ⁷⁷	6 ¹⁵	1 ⁴²	82 ²⁷	15 ⁶⁰	2 ⁵⁷
Sploh .		57 ¹⁸	6 ¹⁷	32 ⁴⁷	3 ⁵⁸	91 ⁷⁰	8 ³⁰	81 ⁶⁴	13 ¹⁶	4 ¹²	1 ⁶⁸	80 ⁶⁷	18 ²⁰	1 ⁷³

Opomnje k tabelam.

A. Javne šole.

a) Število učencev in učenk se je v toku šolskega leta le prav malo zmanjšalo. Na dveh zavodih, to je na dekliški šoli pri sv. Jakupu in pa na vadnici c. kr. učiteljsča za učitelje je ostalo število še celo nespremenjeno; zvečšalo se seveda tudi ni nikjer. Pristopila sta 102, izstopilo jih je 134, umrlo le 6. Velik del izstopivših je dobil izpustnice, ker so spoznili 14. leto in se lotili kakega obrta. Nekaj jih je prestopilo iz srednjih šol, bodisi ker niso prebili sprejemnega izpita, bodisi ker med šolskim letom niso zmagovali svojih nalog. Zdravstveno stanje se mora zvati vzorno.

b) Starost. Nad dve tretjini šolskih otrok je v dobi od 7—12 let. Otroci z manj kot šestimi leti so prav redke izjeme. Primeroma precej otrok pohaja ljudsko šolo, ki nimajo več šolodolžne starosti. Prva mestna petrazredna deška ljudska šola in pa dekliška šola pri sv. Jakupu prekosita v tem obziru vse druge šole. Tema dvema nasproti nimata obe vadnici sploh nič tacih otrok.

c) Vera. Deca ljubljanskih javnih ljudskih šol je skoro brez izjeme rimsko-katoliške vere. Šest šol sploh nima druge vere otrok.

d) Jezik. Nad dve tretjini šolskih otrok govori od doma le slovensko, skoro četrtina slovensko in nemško, komaj dvajseti del samo nemško. Barjanska mladež govori le slovensko, ogromna večina obeh deških petrazrednic istotako. Mimo barjanske šole tudi prva mestna petrazrednica nima nič otrok, ki bi znali samo nemško; primeroma precej pa jih ima mestna nemška dekliška štirirazrednica. Otroci, ki govorijo slovensko in nemško, ina primeroma največ mestna nemška dvorazrednica za dečke; dobre tri četrtine tacih otrok je tudi še na dekliški vadnici, polovica na deški vadnici in dekliški mestni štirirazrednici, petina na dekliški sedemrazrednici pri sv. Jakupu. Sploh je pa opaziti glede jezika na različnih šolah zelo bistvene razločke.

e) Stanovanje: Velika večina šolskih otrok stanuje v Ljubljani, precej vendar tudi v okolici: v Šiški, Vodmatu, Mostah, na Glinicah, na Vičih itd. Največ tacih otrok imata obe mestni petrazrednici za dečke.

f) Obiskovanje šole se sme zvati zelo ugodno, pravilno in vestno. Otroci so bili z malimi izjemami v tej zadevi ali prav pridni ali pa vsaj pridni. Zaradi neopravičenih šolskih zamud je bilo primeroma prav malo zadržkov. Še največ zanikernežev je imela barjanska šola.

g) Tudi glede napredka se more poročati le ugodno. Nad tri četrtine je za višji razred sposobnih. Najboljše otroke imata obe vadnici, najslabše druga mestna petrazrednica za dečke.

h) Celo ukovino v znesku 3 gld. je plačevala nekako četrtina otrok, le na Barji nihče, primeroma največ pa na obeh vadnicah. Na pol oproščenih je imela primeroma največ prva mestna petrazrednica za dečke; nič tacih otrok ni bilo na obeh vadnicah in na Barji. Popolnoma oproščeni sta bili dve tretjini, vsi na Barji; najmanj, polovica, na obeh vadnicah.

B. Privatne šole.

a) Število. Tudi pri privatnih šolah se število otrok tekom leta ni močno zmanjšalo, le da so tu med posameznimi zavodi razločki večji. V nekaterih zavodih (Rehn, Waldherr in notranja šola pri Uršulinkah) se je število pomnožilo, v nekaterih (Huth in evangelijska šola) ostalo je jednako, v nekaterih (vnanja šola pri Uršulinkah, dekliška šola v Lichtenthurnovem zavodu, deška šola v Marjanišči in privatna šola nemškega šolskega društva) se je pa zmanjšalo.

b) Starost: Tu je veliko več otrok, ki niso več šolodolžni in vendar še pohajajo šolo (Huth in notranja šola pri Uršulinkah). Le evangelijska šola nima nič tacih otrok. Zato je pa otrok s 7—12 leti precej manj, še ne prav tri petine. Največ tacih otrok ina privatna nemška šola; najmanj pa notranja uršulinska šola. Tudi najmlajši dobi sta slabše zastopani, kakor pri javnih šolah. — Pri privatnih šolah prevladujejo po številu deklice, ki obiskujejo brez ozira na starost te zavode; pri javnih prevladujejo po številu dečki, ki prebajajo bolj zgodaj na srednje šole.

c) Vera je pri otrocih privatnih zavodov že nekoliko mnogovrstnejša, akoravno so tudi tu rimski katoliki v ogromni večini. Trnje zavodi otrok drugih ver sploh nimajo.

d) Tudi po jeziku so otroci privatnih šol veliko mnogovrstnejši. Le slovensko govori primeroma precej manj otrok, dve petini skupnega števila, le nemško, slovensko in nemško pa precej več. Pet zavodov otrok, ki bi znali samo slovensko, sploh nima. Le v Lichtenthurnovem zavodu in pa v Marijanišči so skoro sami taki otroci, v vnanji uršulinski šoli pa po večini. Precej veliko je število otrok, ki govoré po več jezikov, posebno po vzgajališčih.

e) Gledé stanovanja je razmerje zelo isto kakor pri javnih šolah. Štiri šole so v zavodih, kjer sploh ni nič vnanjih otrok. Precej veliko je število vnanjih otrok na vnanji uršulinski šoli.

f) Tudi privatne šole so otroci zelo marljivo obiskovali. Število zanikernih otrok, ali prav za prav učenk, je le neznatno, nekoliko večje že ono manj pridnih, posebno na vnanji uršulinski šoli.

g) Napredek je pa še nekoliko boljši kakor pri javnih šolah; le šestina otrok je za višji razred nesposobna. Najboljše otroke so imeli v Marijanišči, najslabše v vnanji uršulinski šoli.

C. Javne in privatne šole skupaj.

a) Število: Ljudske šole sploh je obiskovalo 3517 otrok — zares veliko število ako pomislimo, da je njih velika večina ljubljanskih. Na drugi strani je število onih ljubljanskih šolodolžnih otrok, ki obiskujejo srednje šole, vsaj toliko, ako ne še večje, kakor število onih tujih otrok, ki obiskujejo ljubljanske ljudske šole.

b) Starost: Pomenljivo je visoko število onih učencev in učenk, ki obiskujejo šole nad šolodolžno starost, majhno pa število šolskih otrok iz najnižjih dob. Nekoliko pridejo tu v poštev otroški vrtovi in pa duševna nesposobnost in bolehnost nekaterih otrok, ki za šolski pouk še niso godni.

c) Vera: Ogromna večina šolskih otrok je rimsko-katoliške vere, neznatno število pa drugih ver. To razmerje nekako odgovarja razmerju ljubljanskega prebivalstva sploh gledé vere.

d) Jezik: Le nekaj nad polovico učencev in učenk zna samo slovensko, skoro tretjina pa slovensko in nemško. Vzrok temu razmerju je pripisavati mnogobrojnim privatnim šolam, ki imajo večinoma nemški učni jezik, in pa večrazrednicam sploh, ki imajo tudi, vsaj deloma, nemški učni jezik. Vsled tega je tudi v višjih razredih število učencev in učenk, ki so vešči obema deželjnima jezikoma, neprimerno višje. Število otrok, ki znajo samo nemško, odgovarja še precej prebivalskim razmeram sploh.

e) Stanovanje: Vkljub temu, da ima Spodnja Šiška svojo trirazredno ljudsko šolo in da je pri Sv. Petru jednorazrednica za Moste in Vodmat itd., je vendar število onih otrok, ki kot okoličani pohajajo ljubljanske šole, še znatno.

f) Obiskovanje šol se sme zvati zelo pravilno. Število zanikernih in pa manj pridnih otrok je uprav neznatno in ne pride skoro v poštev. Da bi imela Ljubljana poseben korekcijski zavod za nepoboljšljive otroke, ki so drugim v slab vzgled, ter jim tako ustavila njih nedostojno vedenje, bi se število zanikernežev še močneje skrčilo.

g) Napredek je bil večinoma povsod ugoden. Le slaba petina otrok je bila za višji razred nesposobna.

D.

Splošni pregled o obiskovanji ljudskih šol.

Šolsko leto	Število ljudskih šol		Število učnih močij		Število šolskih otrok			
	mestnih	drugih	na mestnih ljudskih šolah	na drugih šolah	k o n c e m š o l s k e g a l e t a			
					na mestnih ljudskih šolah		na drugih šolah	
				dečkov	deklie	dečkov	deklie	
1864/65.	1	6	5	49	269	—	842	1042
1869/70.	1	7	7	62	309	—	844	1249
1874/75.	4	8	22	61	1002	204	264	1231
1879/80.	4	9	24	67	945	294	260	1184
1884/85.	4	10	27	73	1280	326	292	1303
1885/86.	6	11	31	78	1297	408	357	1335
1886/87.	6	11	32	79	1277	427	372	1339
1887/88.	6	11	35	81	1294	500	421	1306
1888/89.	6	11	36	85	1173	549	474	1328
1889/90.	6	11	38	84	1157	573	485	1302

E.

**Poučni jezik javnih in privatnih ljudskih šol
v šolskem letu 1889/90.**

Tekoče število	Ime zavoda	Učni jezik			Opomnje
		slovenski	slovenski in nemški	nemški	
1.	Prva mestna petrazredna deška ljudska šola	da	—	—	Nemščina od 3. šolskega leta dalje obligaten učni predmet.
2.	Druga mestna petrazredna deška ljudska šola	da	—	—	
3.	Prva mestna sedemrazredna deklška ljudska šola	da	—	—	Od I. — V. slovenski, v ostale razrede se slovenščina uvade sukcesivno.
4.	Mestna nemška deška ljudska šola	—	—	da	
5.	Mestna nemška deklška ljudska šola	—	—	da	Slovenščina od 3. šolskega leta dalje neobligaten učni predmet.
6.	Jednorazrednica na Barji	da	—	—	
7.	C. kr. vadnica za dečke	—	da	—	
8.	C. kr. vadnica za deklice	—	da	—	
9.	Vnanja uršulinska šola	da	—	—	Od I. — V. slovenski, v ostale razrede se slovenščina uvade sukcesivno
10.	Notranja uršulinska šola	—	—	da	
11.	Evangeljska ljudska šola	—	—	da	Slovenščina za slovenske učence — obligaten, za druge neobligaten učni predmet.
12.	Priv. ljud. šola v Waldherrjevem zavodu	—	—	da	
13.	Priv. ljudska šola v Rehnovem zavodu	—	—	da	
14.	Priv. ljudska šola v Huthovem zavodu	—	—	da	
15.	Priv. ljudska šola v Lichtenthurnovem zavodu	da	—	—	Nemščina od 2. šolskega leta dalje obligaten učni predmet.
16.	Priv. ljudska šola v Marijanišči	da	—	—	
17.	Priv. ljudska šola nemškega šolskega društva	—	—	da	Slovenščina od 3. šolskega leta dalje neobligaten učni predmet.

Izkaz o otroških vrtoih.

Tekoče število	Ime zavoda	Število		Število oddelkov	Število gojencev		Od teh je bilo		Stanovanje	
		učnih močij	hospitantinj		dné 16./IX. 1889.	dné 15./VII. 1890.	dečkov	deklic	v zavodu	zunaj
1.	Prvi mestni otroški vrtec	1	1	1	42	52	33	19	—	52
2.	Drugi mestni otroški vrtec	1	—	1	5	16	9	7	—	16
3.	Otroško zabavišče pri sv. Florijanu	3	—	2	177	153	73	80	—	153
4.	Otroški vrtec na c. kr. vadnicah	1	6	1	50	50	19	31	—	50
5.	Otroški vrtec pri Ursulinkah	2	—	1	70	60	—	60	1	59
6.	Otroški vrtec v Rehnovem vzgajališči	2	—	2	10	16	10	6	—	16
7.	Otroški vrtec nemškega šolskega društva	1	7	1	84	100	36	64	—	100
	Sploh .	11	14	9	438	447	180	267	1	446

G. Učiteljsko osebje.

a) Javne šole.

Tekoče štev.	Imena javnih šol	Števílo															
		nadučít.		učíteljev		prov. učíteljev		stalnih podučít.		prov. podučíteljev		veroučit.		učíteljev sicer		sploh	
		m.	ž.	m.	ž.	m.	ž.	m.	ž.	m.	ž.	m.	ž.	m.	ž.	m.	ž.
1	Prva mestna petrazredna deška ljudska šola .	1	—	5	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	9	—
2	Druga mestna petrazredna deška ljudska šola .	1	—	8	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	11	—
3	Dekliška sedemrazrednica pri sv. Jakopu . . .	—	1	—	4	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	1	8
4	Mestna nemška dvorazredna deška ljudska šola .	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	3	—
5	Mestna nemška štírirazredna dekl. ljudska šola .	—	1	—	1	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	1	5
6	Jednorazredna ljudska šola na Barji	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	3	1
7	C. kr. deška vadnica	1	—	4	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	7	—
8	C. kr. dekliška vadnica	1	—	—	4	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	3	5
Sploh .		6	2	17	9	3	—	1	4	1	2	10	—	—	2	38	19
57																	

b) in c). Privatne šole in otroški vrtci:

Na privatnih šolah je poučevalo 27 učiteljev in 53 učiteljic, skupaj 80 učnih močij; v otroških vrtcih pa 11 otroških vrtnaric, katerim je pomagalo 14 hospitantinj.

C.

Šolska poročila.

I. Javne ljudske šole.

I.

Letno poročilo

I. mestne petrazredne deške ljudske šole

v

Ljubljani.

Izdalo šolsko vodstvo

na konci šolskega leta

1889/90.

I.

Šolska poročila.

A. Učiteljsko osebje.

Za pravek hov.	Ime in značaj	Poučeval je	Na teden ur
1.	Praprotnik Andrej, stalni nadučitelj in voditelj, ud c. kr. dež. šolskega sveta, imetnik zlatega zasluznega križca s krono.	v II. b razredu slovenščino, računstvo in pisanje	16
2.	Smrekar Janez, svetni duhovnik, katehet.	v vseh razredih verouk.	13
3.	Kummer Valentin, stalni učitelj.	v IV. a razredu vse predmete.	24
4.	Maier Jožef, stalni učitelj.	v III. a razredu vse predmete.	23
5.	Belè Ivan, stalni učitelj, knjižničar, varuh zbirki učil.	v II. a razredu in v I. oddelku obrtne pripravljalne šole vse predmete in v II. b razredu petje.	25
6.	Travnar Jožef, stalni učitelj.	v V. razredu vse predmete (razven petja in telovadbe).	22
7.	Furlan Jakob, stalni učitelj.	v I. razredu in v II. oddelku obrtne pripravljalne šole vse predmete in v IV. b in v V. razredu petje.	25
8.	Josin Maks, pomožni učitelj.	v IV. b razredu vse predmete (razven petja) in v II. b risanje in telo- vadbo.	25
9.	Armič Jožef, pomožni učitelj.	v III. b razredu vse predmete in v V. razredu telovadbo.	25

B. Statistični na konci šolskega

Razred	Število		Med letom jih je			Starost						Vera
	16./IX. 1889	15./VII. 1890	vstopilo	izstopilo	umrlo	manj kot 6 let	6—7 let	7—12 let	12—13 let	13—14 let	nad 14 let	
I.	69	67	6	8	—	—	8	59	—	—	—	67
II. a	44	42	—	2	—	—	—	42	—	—	—	42
II. b	37	35	3	4	1	—	—	22	9	3	1	35
III. a	51	51	1	1	—	—	—	47	1	2	1	51
III. b	49	44	1	6	—	—	—	28	9	6	1	44
IV. a	64	66	4	2	—	—	—	29	15	16	6	66
IV. b	67	67	6	6	—	—	—	29	17	17	4	67
V.	55	60	6	1	—	—	—	14	16	19	11	60
Skupaj	436	432	27	30	1	—	8	270	67	63	24	432
Pripravljalnica												
I. oddelek	65	55	18	27	1	—	—	—	—	—	55	55
II. oddelek	52	43	21	30	—	—	—	—	—	—	43	43
Skupaj	117	98	39	57	1	—	—	—	—	—	98	98

pregled učencev

leta 1889/90.

Govori jih			Stanuje jih		Šolo jih je obiskovalo				Za višji razred je		Neizprašanih ostalo	Ukovino je plačalo		
samo sloven- sko	slovensko in nemško	slovensko in laško	v Ljubljani	zunaj Ljub- ljane	prav pridno	pridno	manj pridno	zanikrno	spodobnih	nespodobnih		celo	pol	nič
65	2	—	59	8	64	2	1	—	60	7	—	7	12	48
42	—	—	40	2	40	1	1	—	38	2	2	8	8	26
33	2	—	31	4	21	11	3	—	29	6	—	6	9	20
44	6	1	44	7	49	2	—	—	41	10	—	12	9	30
44	—	—	42	2	27	10	4	3	29	14	1	26	8	10
61	5	—	58	8	60	3	2	1	53	12	1	9	15	42
65	2	—	57	10	64	3	—	—	45	22	—	18	15	34
58	2	—	54	6	50	5	4	1	51	9	—	10	7	43
412	19	1	385	47	375	37	15	5	346	82	4	96	83	253
za obrtno šolo.														
55	—	—	51	4	38	11	5	1	—	—	—	—	—	—
38	5	—	40	3	30	9	3	1	—	—	—	—	—	—
93	5	—	91	7	68	20	8	2	—	—	—	—	—	—

C. Učne knjige.

Razred	Verouk	Slovenski jezik	Nemški jezik	Računstvo	Risanje	Petje
I.	Mali katekizem za ljudske šole.	A. Praprotnikov, Slovenski abecednik.	—	Dr. Fr. vitez Močnik, Prva računica.	—	Anton Nedvéd, Slavček, I. stopnja.
II.	Kratki katekizem v vprašanjih in odgovorih za ljudske šole ljubljanske škofije.	A. Razinger in A. Žumer, Prvo berilo in slovnica.	—	Dr. Fr. vitez Močnik, Druga računica.	Josef Eichler, Allgemeine Elementar-Zeichenschule.	"
III.	"	Drugo berilo in slovnica za občne ljudske šole.	Prva nemška slovnica.	Dr. Fr. vitez Močnik, Tretja računica.	"	Anton Nedvéd, Slavček, II. stopnja.
IV.	Veliki katekizem za ljudske šole. Dr. Schuster-Lesar, Zgodbe sv. pisma stare in nove zaveze za ljudske šole.	Tretje berilo za ljudske šole. Slovenska slovnica A. Praprotnika.	Tretja nemška slovnica. Lese- und Sprachbuch von Heinrich, II. Theil.	Dr. Fr. vitez Močnik, Četrta računica.	"	Anton Nedvéd, Slavček, III. stopnja.
V.	Veliki katekizem za ljudske šole. Zgodbe sv. pisma. Sv. listi in evangelji.	P. Končnik, Četrto berilo za ljudske in nadaljevalne šole. Slovenska slovnica Spisje A. Praprotnika.	Tretja nemška slovnica. Lese- und Sprachbuch von Heinrich, II. Theil.	Dr. Fr. vitez Močnik, Peta računica.	Josef Eichler, Allgemeine Elementar-Zeichenschule. Jos. Grandauer, Elementar-Zeichenschule.	"

Č. Knjižnica.

Po uredbi je štela knjižnica 298 slovenskih in 104 nemške knjige. Darovali so letos: Visoko. c. kr. naučno ministerstvo: A. Danzer, „Unter den Fahnen“, in razni učenci nekatere zvezke „Naših škodljivih živalij“.

Kupile so se naslednje knjige: 4 Vrtec 1889, 3 Junaki, 1 Vijolice, 5 Zlati orehi, 1 Darek I., 1 Darek II., 1 Darek III., 3 Strije Tomova koča, 1 Kranjska mesta, 5 Malavašič, Oče naš, 1 Zvončki, 2 popolna iztisa Starétove Občne povestnice razven prvih 4 zvezkov, 3 Erjavec, Naše škodljive živali, 8 Erjavec, Domače in tuje živali I. in II. zv., 4 Ptice II. del, 5 Schreiner, Fizika I., 3 Kr. Kolumb, 3 F. Kortés, 3 Pisaro, 2 Stephenson, 5 Hubad, Pripovedke I., 4 Hubad, Pripovedke II., 2 Pripovedka o vetru, 3 Lavdon, 3 Križem sveta, 1 Slov. večernic 37. zv., 4 Babica, 5 Sreča v nesreči, 5 Narodne legende, 4 Peter rokodelčič, 4 Dragoljubci, 4 Pripovedke za mladino, 5 Roza Jelodvorska, 3 Sveti večer, 2 Kristofa Šmida I., 3 Kristofa Šmida II., 4 Kristofa Šmida III., 3 Kristofa Šmida IV., 4 Kristofa Šmida V., 3 Kristofa Šmida VI., 4 Kristofa Šmida VII., 4 Kristofa Šmida VIII., 6 Kristofa Šmida IX. zv., 3 Jaromil, 4 Narodnih pripovedek III. zv., 3 Mladi samotar, 2 Izidor, pobožni kmet, 1 Evstahija, 2 Evstahij, 3 Nedoroznosta preganjana in povečšana, 2 Genovefa, 4 Najdenček, 2 Darinka, mala Črnogorka, 2 Sita, mala Hindostanka, 2 Izanami, mala Japonka, 3 Čas je zlato, 2 Marija, naša pomočnica, 3 Zlata vas, 3 Deset krajarjev ces. Jožefa, 5 Andrej Hofer, 3 Čerkvica na skali, 3 Erazem Predjamski, 3 S prestola na morišče, 3 Čar in tesar, 3 Nikolaj Zrinjski, 1 Postojnska jama, 2 Jurij Kozjak.

Prirastek: 214 knjig. Število koncem leta: 616 knjig. Vrhu tega so se vse knjige dale vezat, oziroma popraviti.

Knjižničar: **Ivan Belè.**

D. Učila.*)

Za prvotni nazorni nauk 17 stenskih tabel, 3 knjige in 24 vzorcev kmetijskega orodja. Za pouk v branji 3 bralni stroji, 1 slovenski in 1 nemški stenski abecednik in 5 razpredelnice za nemški pravopis. Za pouk v računanji in risanju: 3 računski stroji, 4 *m*, 1 *m*³, 1 garnitura metriških mer in utežij, 4 stenske table za predočevanje metriških mer in utežij, 46 zvezkov s predlogami za risanje, 1 šestar in 8 geometriških vzorcev. Za prirodopisni pouk 7 prepariranih živalij, 150 stenskih tabel in 4 zvezki. Za prirodoslovni pouk 1 barometer, 10 termometrov in 25 drugih fizikalničnih priprav in 8 Poppovih stenskih tabel. Za pouk v zemljepisji in zgodovini: 1 globus, 1 telurij, 12 zemljevidov, 1 panorama in 3 stenske podobe. Za petje 8 Rennerjevih tabel.

Letos se je dokupilo: Dr. J. Schusterjevih 40 podob iz starega in novega zakona. Wilke, 16 podob za nazorni nauk. K tem podobam: Heinemann, Handbuch für den Anschauungsunterricht; Ranke, Umschau in Heimat und Fremde. — Streich in Mehl, Letni časi, 5 tabel in tekst. Gerold, 5 stenskih tabel prirodopisne vsebine. 4 podmašene živali: 1 kregulj, 1 sova, 1 krt in 1 jež. 5 posnem zlahtnih kamenov. 1 grebljica, 1 tlakovna sesalka z medenim okvirjem, 1 vinska natega, 1 natega za otrovne tekočine, 1 Heronova buča

*) Ker smo vsled blagodušnega izvenrednega prispevka slavnega mestnega zbora napravili, oziroma naročili mnogo novih učil, urejajo se zdaj na novo; zato pričemo drugo leto novourejeni inventar.

z medeno pipo, 1 navadna sesalka z medenim okvirjem, lasaste cevi na stojalu, občujoče cevi na stojalu, vodomel z natega, 1 Papinov bêt, 1 stereoskop, 1 magnetna igla na stojalu, 4 žabice za električne poskuse, 7 stereoskopskih podob s Kranjskega, 1 Haardt, Evropa, 1 velik načrt Ljubljane.

Váruh učilom: **Belè Ivan.**

E. Letopis.

Dné 3., 4. in 5. septembra 1889. leta je se I. mestna petrazredna deška ljudska šola selila iz svojih starih, slabih prostorov v licejalnem poslopju v svojo novo, krasno zgradbo v Poljskih ulicah, kjer ji je za vsak napredek vneta mestna občina z znatnimi troški postavila vsem zahtevam novega časa ustrežajoči novi šolski stan.

Ob preselitvi I. mestne deške ljudske šole v novo poslopje v Poljskih ulicah je premenil slavni c. kr. mestni šolski svét nekoliko meje šolskima okolišema mestnih deških petrazrednic tako, da odslej dečki, kateri prebivajo v I. (šolskem) in IV. (kolodvorskem) okraji s sosednimi predkraji, pripadajo prvi mestni petrazrednici; oni pa, ki prebivajo v II. (sentjakopskem) in v III. (dvornem) okraji s sosednimi predkraji, drugi mestni deški petrazrednici. Šolska okoliša tedaj deli érta, katero si je misliti od mestne hiše preko Špitalskih in Slonovih ulic potegnjeno do začetka Lattermanovega drevoreda na Franc-Jozefovi cesti.

Dné 16. in 17. septembra t. l. so se učenci vpisovali v novem šolskem poslopju v Poljskih ulicah, dné 18. septembra 1889. l. je bila v cerkvi presv. Serca Jezusovega sv. maša na čast sv. Duha. Po sv. maši so se učencem pokazali novi šolski prostori in dné 20. septembra 1889. se je začelo redno šolsko poučevanje. V nedeljo, dné 22. septembra t. l. se je začelo poučevanje v obrtni pripravljalni šoli za rokodelske učence.

Za II. razred vsakdanje šole se je zglasilo toliko učencev, da se je moral ustanoviti vzporedni razred, za katerega se je vzprejel pomožnim učiteljem g. Jožef Armič.

Dné 4. oktobra t. l., v slavni god presvetlega cesarja Franca Jožefa se je na I. mestni deški ljudski šoli obhajala sijajna šolska slavnost s tem, da je po šolski sv. maši v cerkvi presv. Srca Jezusovega novo šolsko poslopje blagoslovil po cerkvenem obredu kanonik in ud c. kr. mestnega šolskega svéta, prečestiti g. Andrej Zamejic.

Potem so se učenci, učitelji, stariši in gostje zbrali v okrašeni telovadnici. Slavnost so s svojo navzočnostjo počastili preblagorodni gospodje: c. kr. deželni predsednik baron Andrej Winkler, deželni glavar dr. Josip Poklukar, c. kr. deželni šolski nadzornik Jakob Smolej, cesarski svétnik Ivan Murnik, blagorodni gospodje: c. kr. okrajni šolski nadzornik Fr. Levec, c. kr. gimn. ravnatelja Josip Šuman in Fr. Wiesthaler in Bl. Hrovath, ravnatelj c. kr. učiteljišča; nadalje vadniški in mestni učitelji in vadniške in mestne učiteljice, p. n. gg. občinski svetovalci in mnogo druge gospode.

Najprej je zbrane ogovoril župan deželnega stolnega mesta Ljubljanskega, preblagorodni gospod Peter Grasselli, po daljšem ogovoru izročivši ključ od šolskega poslopja šolskemu voditelju Andreju Praprotniku, kateri se je v imenu učencev in učiteljstva slavnemu občinskemu zastopu zahvalil

za veliko požrtvovalnost, ki jo je šoli skazal s krasno šolsko zgradbo, slovesno obetajoč, da se bodo učenci in učitelji vedno tako vedli, da bode obilne obresti dajal kapital, ki ga je skrbna občina naložila v tej šolski zgradbi. — Potem se je preblagorodni gospod c. kr. deželni predsednik zahvalil občinskemu zastopu, da tako lepo skrbi za razvoj ljudskega šolstva, ter je naposled opominjal učence k pridnosti in lepemu vedenju, učiteljem pa polagal na srce, naj vzgajajo mladino v patriotičnem zmislu. — Nato je gospod c. kr. okrajni šolski nadzornik poudarjal v svojem ogovoru vzajemno delovanje šole z domom in cerkvijo ter je svoj krepki govor končal s trikratnim slavoklicem presvetlemu cesarju Francu Jožefu. Učenci so temu slavoklicu čvrsto odpeli s primerno pesmijo: „Veselje čuje se povsod.“ — Naposled je č. g. katehet J. Smrekar v daljšem govoru razložil, kaj pomenja cerkveno blagoslovljenje. Končno so učenci zapeli cesarsko pesem.

V 19. dan novembra 1889. l. se je praznoval s sv. mašo god naše presvetle cesarice Elizabete.

Po ukazu slavnega c. kr. mestnega šolskega sveta je zaradi influence šolski pouk prenehal od dne 10. do 20. januarja t. l.

Slavni občinski svet je po priporočilu slavnega c. kr. mestnega šolskega sveta v javni seji dne 6. dan maja t. l. tej šoli privolil 150 gld. izrednega prispevka za napravo učil in za pomnoženje šolske knjižnice.

Dne 8., 17., 18., 23. in 29. marcija t. l. je bl. g. c. kr. okrajni šolski nadzornik Fr. Levec nadzoroval pouk po vseh razredih ter v konferenciji dne 27. aprila t. l. učiteljstvu razodel svoje opazke ter se mu zahvalil za njegovo uspešno poučevanje.

V drugi polovici šolskega leta je preč. g. kanonik Andrej Zamejic nadzoroval verski pouk.

Koncem šolskega leta je v zdravstvenem oziru pregledal šolske prostore c. kr. vladni svetnik prebl. g. dr. Friderik Keesbacher.

Dne 21. dan maja t. l. je šolska mladina praznovala majnikovo veselico na Zgornjem Rožniku. Po dobroti mestnega župana, preblagorodnega gosp. Petra Grassellija, bilo je tu tudi 40 ubogih učencev pogostovanih.

Cerkvene slovesnosti je ta šola obhajala: dne 5. junija — na sv. Reš-njega telesa dan — cerkveni obhod pri stolni cerkvi; dne 21. junija praznik sv. Alojzija in prvo sv. obhajilo; tudi je od meseca majnika vsako sredo in soboto imela sv. mašo v cerkvi presv. Srca Jezusovega, kjer so učenci združeno peli.

Več učencev te šole je to leto dobivalo hrano v tukajšnjih samostanih in dobrodelnih zavodih. Slavna družba kranjske hranilnice je ubogim učencem v tej šoli podelila 150 gld. in ubogim rokodelskim učencem v obrtni pripravljali šoli 50 gld. podpore. Slavni odbor narodnih gospá je 13 dečkom v tej šoli podaril popolno zimsko obleko. Slavno ravnateljstvo tukajšnjega deželnega muzeja je k učilom tej šoli darovalo 64 raznih rudnin s pridejanimi imeni.

Vsem tem velikodušnim dobrotnikom šolsko voditeljstvo izreka prisrčno zahvalo.

II.

Imenik učencev.

I. razred.

Avbelj Jožef iz Ljubljane.
Avbelj Francišek iz Ljubljane.
 Bergant Jožef iz Sent-Vida pri Ljubljani.
 Blaž Rudolf iz Ljubljane.
 Blaž Ludovik iz Ljubljane.
 Bricelj Janez iz Ljubljane.
 Brolich Jožef iz Ljubljane.
 Budan Janez iz Ljubljane.
 Črne Gabrijel iz Ljubljane.
Črne Avguštín iz Ljubljane.
 Dejak Rudolf iz Sent-Jerneja.
Dinter Karol iz Ljubljane.
 Dolinar Anton iz Ljubljane.
 Dolinar Jožef iz Ljubljane.
 Fröhlich Francišek iz Ljubljane.
 Gabršek Janez iz Ljubljane.
 Gregorka Karol iz Ljubljane.
 Gril Karol iz Ljubljane.
 Groschel Francišek iz Ljubljane.
Hafner Jožef iz Novega Grada v Dal-
 maciji.
 Hlebs Anton iz Ljubljane.
 Igljč Francišek iz Ljubljane.
 Jenko Peter iz Loke.
 Jerman Anton iz Ljubljane.
Kavčič Anton iz Ljubljane.
 Keber Herman iz Ljubljane.
 Kern Janez iz Ljubljane.
 Kobal Janez iz Ljubljane.
 Korent Konrad iz Grada.
 Kristan Janez iz Ljubljane.
 Kristan Anton iz Ljubljane.
 Križnar Janez iz Ljubljane.
 Krulec Rudolf iz Ljubljane.

Lončar Francišek iz Zagreba.
Lončar Luka iz Prapreč.
Lončar Anton iz Prapreč.
Lukežič Avguštín iz Ljubljane.
 Magister Vincencij iz Ljubljane.
 Mali Rudolf iz Ljubljane.
Medič Francišek iz Ljubljane.
 Mehkota Karol iz Ljubljane.
 Mihelič Jožef iz Ljubljane.
 Nartnik Andrej z Brezovice.
Nučič Henrik iz Ljubljane.
 Ogrinec Rudolf iz Ljubljane.
 Ošaben Henrik iz Divače.
Pavliček Karol iz Maribora.
 Pirnat Rajko iz Ljubljane.
 Podkrajšek Maks iz Ljubljane.
 Pogačnik Danijel iz Kranjske Gore.
Pogorelec Avgust iz Radovljice.
 Pollak Jožef iz Ljubljane.
 Praprotnik Edvard iz Kočevja.
 Razinger Jožef iz Ljubljane.
 Seidl Milan iz Novega Mesta.
Slapničar Janez s Sela.
 Strle Janez iz Ljubljane.
 Tomažič Janez iz Ljubljane.
 Tréek Alojzij iz Most.
 Valjavec Jožef iz Vodmata.
Vidmar Janez iz Ljubljane.
Zalar Viktor iz Ljubljane.
 Založnik Jakob iz Ljubljane.
 Zamejec Rudolf iz Ljubljane.
Zarnik Boris iz Ljubljane.
 Žagar Francišek iz Stranj pri Kamniku.
 Židan Peter iz Štepanje Vasi.

II. a razred.

Bahar Anton iz Ljubljane.
Bukovnik Viljelm iz Ljubljane.
 Čuha Viktor iz Hrušice.
 Črne Janez iz Ljubljane.
 Dimič Ivan iz Ljubljane.
Drahsler Demeter iz Ljubljane.
 Gabršček Peter iz Ljubljane.
 Galle Rudolf iz Ljubljane.
 Grdina Karol iz Reke.
 Gril Viktor iz Ljubljane.
Indihar Anton iz Javorja.
 Juhart Julijan iz Ljubljane.

Kastelec Francišek iz Ljubljane.
 Klemenec Jožef iz Ljubljane.
Kuhelj Karol iz Ljubljane.
 Kunaver Jožef iz Ljubljane.
 Levec Stanko iz Ljubljane.
 Magister Hinko iz Ljubljane.
 Mahnič Rudolf iz Ljubljane.
 Majec Avguštín iz Vodmata.
 Macoratti Francišek iz Ljubljane.
 Meden Francišek iz Ljubljane.
 Melihar Anton iz Vodmata.
 Osanič Ivan iz Zagreba.

Pernè Viktor iz Ljubljane.
 Plavec Ivan iz Ljubljane.
 Pogačar Francišek iz Kranja.
 Pogačar Janez iz Vrbe.
 Remžgar Ernest iz Ljubljane.
Rohrmann Viktor iz Ljubljane.
 Rozman Edvin iz Ljubljane.
 Sluga Avguštín iz Šiške.
 Stele Jurij iz Ljubljane.
 Šajn Matija iz Ljubljane.

Šega Leopold iz Banjeluke.
 Šmuc Karel z Dunaja.
 Vahtar Karel iz Ljubljane.
 Zajec Luka iz Cerknega.
 Zeliškar Jakob z Dóbrave.
Zeleznikar Milan iz Slovenske Bistrice.

Zaradi bolezni neizprašana:
 Acuto Ferdinand iz Ljubljane.
 Mavec Janez iz Ljubljane.

II. b razred.

Anžič Silvester iz Ljubljane.
 Bizjak Jožef iz Podgore na Primorskem.
 Dovjak Jožef iz Šiške.
 Dragar Francišek iz Vodmata.
 Eberle Jožef iz Ljubljane.
 Eiselt Teodor iz Šiške.
 Feldstein Vencelj iz Ljubljane.
 Gostinčar Jožef iz Ljubljane.
Grčar Janez z Rov.
 Jager Andrej iz Ljubljane.
 Lavrič Ignacij iz Vodmata.
 Lénče Francišek iz Most.
 Levec Francišek iz Ljubljane.
 Mathos Pavel iz Ljubljane.
 Mauer Anton od Sv. Jurija pri Celji.
 Mulaček Francišek iz Ljubljane.
 Oven Francišek iz Ljubljane.
 Pogačar Anton iz Ljubljane.

Ponikvar Francišek iz Cerknice
 Predovič Janko iz Ljubljane.
 Prijatelj Janez iz Ljubljane.
 Radovan Rudolf iz Ljubljane.
Razinger Janez iz Ljubljane.
Satran Rudolf iz Knežaka.
 Steyer Francišek iz Ljubljane.
 Strah Francišek iz Vodmata.
 Šemrov Jernej iz Ljubljane.
 Škrl Francišek iz Ljubljane.
 Strukelj Vincencij iz Ljubljane.
Torkar Alojzij iz Železnikov.
Vrtačnik Jožef z Viča.
 Vrtačnik Pavel iz Ljubljane.
Zenop Jožef iz Ljubljane.
 Zupančič Anton iz Sent-Lenarta.
 Zupančič Francišek iz Ljubljane.

III. a razred.

Arko Adolf iz Ljubljane.
 Bergant Oskar iz Ljubljane.
 Bitenc Rudolf iz Ljubljane.
 Borštner Vincencij iz Celovca.
 Buh Jožef iz Ljubljane.
Cerar Ernest iz Blagovice.
 Čekada Gregor z Rakeka.
Črne Francišek iz Ljubljane.
 Črne Francišek iz Stepanje Vasí.
 Drnastija Karol iz Vodmata pri Ljubljani.
 Dolar Francišek iz Ljubljane.
 Dolher Pavel iz Ljubljane.
Gabrijelčič Anton z Brezij pri Mošnjah na Gorenjskem.
 Gradišar Francišek iz Ljubljane.
Hacin Jožef s Trate.
 Hauptmann Viktor iz Ljubljane.
Hromec Martin iz Podgorice.
 Jančar Anton iz Ljubljane.
 Jekin Jožef iz Cerovega pri Gorici.
 Kavčič Francišek iz Ljubljane.
 Keržič Francišek iz Ljubljane.
 Klemenec Ludovik iz Ljubljane.
 Kobalj Avrelj iz Ljubljane.
 Koman Anton iz Ljubljane.
 Kreutzer Jožef iz Ljubljane.
 Mekinda Janez iz Ljubljane.

Mikuž Janez iz Črna Vrha pri Idriji.
 Mikuž Karol iz Črna Vrha pri Idriji.
Mikuž Valentin iz Črna Vrha pri Idriji.
 Mlač Janez iz Sent-Andraža na Koroškem.
Pajek Janez iz Ljubljane.
 Pavliček Janez iz Ljubljane.
Petrič Janez iz Blagovice.
 Petrovič Janez iz Mrzlega Loga pri Črnem Vrhu.
 Pogorelec Emerik iz Dolenje Vasí pri Ribnici.
Pohar Florijan z Brezij.
Polak Janko iz Ljubljane.
 Plesko Francišek iz Stepanje Vasí.
 Ramoveš Francišek iz Most.
 Rupanik Janez iz Črna Vrha.
 Sitar Francišek iz Mekinj pri Kamniku.
 Sovinec Francišek iz Ljubljane.
 Starin Viktor iz Ljubljane.
 Štriclej Emerik iz Ljubljane.
 Šajn Peter iz Sent-Petra.
 Štrekelj Janez iz Ljubljane.
 Udovec Mihael iz Ljubljane.
 Urbar Jernej iz Ljubljane.
Vadnjal Alojzij iz Borovnice.
 Vončina Francišek iz Most.
 Zabavnik Francišek iz Ljubljane.

III. b razred.

Avbelj Anton iz Ljubljane.
 Berlan Ludovik iz Javorja.
 Bolha Janez iz Šent-Vida nad Cerknico.
 Carli Francišek iz Ljubljane.
 Celar Francišek iz Ljubljane.
 Cirk Francišek iz Ljubljane.
 Črne Ferdinand s Fužin.
 Črne Janez iz Ljubljane.
 Dodič Jožef z Iga.
 Dolenc Evgen iz Črnega Vrha pri Idriji.
 Dovjak Francišek iz Šiške.
 Eiselt Rudolf iz Šiške.
Farčnik Jožef iz Ljubljane.
 Hebš Robert iz Ljubljane.
Golob Jožef iz Homa pri Šent-Rupertu.
 Jaklič Jožef iz Kózarjev.
 Janežič Anton iz Štepanje Vasi.
 Jankar Tomaž iz Ljubljane.
Januš Alojzij z Vira pri Dobu.
 Jelenec Alojzij z Dobráve pri Kropi.
Kalan Francišek iz Jame pri Kranji.
 Kralj Anton iz Zagorice.
 Komatar Janez iz Štepanje Vasi.

Kos Feliks iz Ljubljane.
 Koželj Gregor iz Šent-Gotharda.
 Kregar Francišek iz Celovca.
 Kržišnik Jožef z Bukovega Vrha.
Legat Stanislav iz Zagorja pri Postojni.
 Miklič Viktor iz Ljubljane.
Orhek Andrej iz Krasec pri Moravčah.
 Pavlin Janez iz Zadrage pri Trziči.
 Peterca Anton iz Ljubljane.
 Pir Alojzij iz Ljubljane.
 Sluga Jožef iz Ljubljane.
 Snoj Anton s Črnuč.
 Stele Blaž iz Ljubljane.
 Stupica Konrad iz Ljubljane.
 Škrbec Štefan iz Zagreba.
 Turek Francišek iz Ljubljane.
 Vahtar Anton iz Ljubljane.
Zajec Pavel iz Žigmaric pri Sodražici.
 Žnidaršič Janez iz Dobrépolja.
 Žvab Janez iz Ljubljane.

Neizprašan:

Premk Francišek iz Ljubljane.

IV. a razred.

Avser Francišek z Bohinjske Bêle.
Berčić Janez iz Loke.
 Bernot Anton iz Ljubljane.
 Bonač Francišek iz Ljubljane.
 Bricelj Jožef iz Štepanje Vasi.
 Buh Miha iz Horjula.
 Bukovnik Maks iz Ljubljane.
Burkeljca Anton iz Lazov.
 Časelj Janez od Sv. Franciška na Štaterskem.
 Črne Francišek iz Ljubljane.
 Dejak Henrik z Rečice.
 Dolinšek Francišek iz Ljubljane.
 Dolničar Alojzij iz Šmartna pri Lj.
 Dolničar Francišek iz Podsmreke pri Lj.
 Dolničar Martin iz Šmartna pri Lj.
 Drol Jožef iz Ljubljane.
 Fritz Anton iz Tučap na Češkem.
 Furlan Alojzij z Iga.
 Gorup Jožef z Unea.
 Haderbolec Jožef iz Ljubljane.
 Jezeršek Alojzij iz Ljubljane.
 Jug Jožef iz Ljubljane.
 Juvan Francišek iz Most pri Lj.
 Keber Francišek iz Ljubljane.
 Kovačić Alfonz iz Ljubljane.
 Kregar Karol iz Celovca.
 Kreg Alojzij iz Smedlnika.
 Kubelka Viktor iz Ljubljane.
 Kunavar Karol iz Ljubljane.
Labernik Ignacij iz Poljan.
 Lavrin Francišek iz Ljubljane.
 Levec Maks iz Kranja.
 Linhard Janez iz Knittelfelda.
 Lukežič Francišek iz Ljubljane.

Mauer Jožef iz Šent-Jurija ob južni železnici.
 Mehkota Anton iz Ljubljane.
 Mozetič Jožef iz Ljubljane.
 Müller Viktor iz Ljubljane.
Novak Janez iz Planine.
 Oven Janez iz Podutika.
 Pavšek Avgust iz Ljubljane.
 Peterca Francišek iz Ljubljane.
Petrič Francišek iz Dobrépolj.
 Pirnat Francišek iz Ljubljane.
 Podjed Anton iz Cerkljan.
 Podkrajšek Karol iz Ljubljane.
 Podlogar Francišek iz Ljubljane.
 Pomlade Pavel iz Ljubljane.
Prijatelj Janez z Vinice pri Sodražici.
 Pukelstein Janez iz Ljubljane.
 Rebolj Pavl iz Ljubljane.
 Srčnik Janez iz Vodmata.
 Šešark Albin iz Ljubljane.
 Šiler Oton iz Ljubljane.
Sircelj Jožef iz Rojana pri Trstu.
 Tičar Ferdinand iz Frantmannsdorfa.
 Tomazin Jožef iz Ljubljane.
 Tomšič Jožef iz Celja.
 Vahtar Miha iz Ljubljane.
 Valencič Janez iz Ljubljane.
 Vrhovnik Francišek iz Mavčič.
Weber Alojzij iz Zalega Loga.
 Zabukovec Anton iz Velikih Lašč.
 Zakotnik Andrej iz Ljubljane.
Zaploutnik Avgustin iz Šent-Gotharda.

Neizprašan:

Rakoš Albin iz Ljubljane.

IV. b razred.

Adamčič Anton iz Ljubljane.
 Andlovec Janez iz Ljubljane.
 Bajec Ludovik iz Hruševja.
 Benčan Janez iz Ljubljane.
 Boncelj Friderik iz Hohenberga (Niž.
 Avstr.).

Brdavs Francišek iz Dobrépolj.
 Bricelj Janez iz Ljubljane.
 Brvar Francišek iz Učaka.
 Budan Francišek iz Ljubljane.
 Cirman Stanko iz Poljan.
 Čiuha Francišek iz Hrušice.
 Črne Karol iz Ljubljane.
 Demšar Janez s Kovskiškega Vrha.
 Dobida Anton z Brezij.

Drmastija Jožef iz Ljubljane.
 Galjot Leopold iz Ljubljane.
 Gantar Janez iz Studenca.
 Gruden Jožef iz Sodražice.
 Heufel Avgust iz Ljubljane.
 Hočevnar Jožef iz Vel. Lašč.
 Inglič Andrej z Jesenic.
 Janše Janez iz Ljubljane.
 Jebačin Francišek iz Ljubljane.
 Jemec Francišek s Črnuč.
 Jenko Matej iz Jame.
 Jurgele Tomaž z Brezij.
 Jurjevec Francišek iz Ljubljane.
 Kavčič Tomaž iz Ljubljane.
 Klobučar Oton iz Cerknice.
 Kenrat Makso iz Pulja.
 Kobal Viljem iz Ljubljane.
 Kolman Anton iz Radovljice.
 Kos Ernest iz Ljubljane.

Kranjec Marka iz Ljubljane.
 Kršmanec Andrej iz Bevke.
 Kržišnik Janez iz Zgoranje Luše.
 Kuret Miha iz Ricmanja.
 Lapanje Janez iz Ptuja.
Lavtar Jožef iz Železnikov.
Lenard Leopold iz Svibnega.
 Lukan Francišek iz Kamne Gorice.
 Novak Albin iz Ljubljane.
 Novak Leopold iz Štepanje Vasi.
 Novohradsky Ludovik iz Ljubljane.
 Osaben Janez iz Postojine.
Planinšek Francišek iz Starega Trga.
 Polše Francišek iz Hrastnika.
 Polše Karol iz Hrastnika.
 Praprotnik Avgust iz Lokve (Primorsko).
 Pregelj Alojzij iz Siške
Prijatelj Jožef z Vel. Slevice.
 Razinger Filip iz Ljubljane.
 Slana Jožef iz Vel. Loke.
 Smolej Janez z Breznice.
 Snof Anton iz Ljubljane.
 Srše Rudolf iz Ljubljane.
 Stare Francišek iz Češnjic.
 Strehovec Francišek s Studenega.
 Strojnan Janez iz Ljubljane.
 Šetina Jakob iz Kamne Gorice.
 Štebi Karol iz Ljubljane.
 Štefančič Francišek iz Siške.
 Tavčar Jakob iz Ljubljane.
Tavželj Jožef iz Št. Vida pri Cerknici.
 Valenčič Janez iz Ljubljane.
 Vrhovec Janez iz Ljubljane.
 Žnidaršič Vincencij iz Ljubljane.

V. razred.

I. oddeslek.

Bonča Francišek iz Vižmarij.
 Bončar Rudolf iz Ljubljane.
 Črnčič Janez iz Ljubljane.
Gregorka Friderik iz Ljubljane.
 Hafner Alojzij iz Ljubljane.
 Hiti Francišek iz Ljubljane.
 Jakopič Janez iz Ljubljane.
 Jaksche Artur iz Ljubljane.
Jeraz Janez iz Siške.
 Karpčič Karol iz Most.
Kljun Francišek iz Ribnice.
 Kobal Rudolf iz Ljubljane.
 Krže Francišek iz Sodražice.
Lavtižar Jožef iz Šent-Vida.
 Lukežič Andrej iz Ljubljane.
 Lulek Francišek iz Ljubljane.
 Macoratti Leonhard od D. M. v Polji.

Mekina Janez iz Ljubljane.
 Moser Jurij iz Ljubljane.
 Mulaček Kazimir iz Ljubljane.
 Novak Alojzij iz Ljubljane.
 Ojstriš Francišek iz Ljubljane.
Pfeifer Ferdinand iz Ljubljane.
 Porenta Francišek iz Ljubljane.
 Praunseiss Anton iz Ljubljane.
 Presetnik Francišek iz Vodmata.
 Skul Francišek iz Ljubljane.
 Šibic Anton iz Ljubljane.
 Toman Karol iz Ljubljane.
 Tomec Friderik iz Ljubljane.
 Turek Avgust iz Ljubljane.
 Zajec Janez iz Ljubljane.
 Zemlja Jožef s Sela.

II. oddeslek.

Abulnev Francišek iz Ljubljane.
 Bavdek Janez iz Zelimelj.
 Belič Anton iz Ljubljane.
 Bezek Viktor iz Ljubljane.
 Boltezar Ludovik iz Ljubljane.

Feldstein Francišek iz Ljubljane.
Gorjup Francišek z Viča.
 Grad Janez iz Peč.
 Jug Ignacij z Viča.
Kavčan Francišek iz Ljubljane.

Klemenčič Janez s Slapa.
 Kodelja Jožef iz Ljubljane.
Kokoll Karol iz Gradca.
Leben Karol iz Ljubljane.
 Lešnjak Janez iz Ljubljane.
 Modic Janez z Blok.
 Novljan Francišek iz Žaljine.
 Orehek Francišek iz Celja.
 Premk Alojzij iz Ljubljane.

Remžgar Janez iz Most.
 Rojina Anton iz Šiške.
 Sladič Francišek iz Sent-Rupertja.
 Svetlič Jožef iz Ljubljane.
 Štupica Milan iz Ljubljane.
 Švigelj Francišek iz Kožljeka pri Cerknici.
 Vončina Janez iz Most.
 Zajec Francišek iz Ljubljane.

Obrtna pripravljalna šola.

1. oddelék.

Ažman Lorenc iz Mošenj.
 Bajželj Jožef iz Šmartna pri Kranji.
 Baloh Matija iz Zabreznice.
 Bizavičar Francišek iz Šiške.
 Čimernan Martin z Iga.
 Čiuhla Andrej iz Šmartna pod Šmarno goro.
 Čemažar Alojzij od Device Marije v Polji.
 Dremota Janez iz Stare Loke.
 Ferkov Francišek od Sv. Lenarta.
 Ferkov Janez od Sv. Lenarta.
 Garafolj Anton z Vrhnike.
 Ham Matija iz Ljubljane.
 Hočevnar Mihael iz Nevelj.
 Homan Aleš z Brda.
 Hrovat Francišek z Zgornje Dobreve.
 Jelovšek Jožef iz Reke.
 Jesih Jožef iz Dobrujine.
 Ježek Gregor iz Sent-Jakopa pri Savi.
 Kafol Rudolf iz Sore.
 Kočar Janez iz Zadvoja.
 Koselj Jakop z Zgornje Dobreve.
 Koselj Jožef z Zgornje Dobreve.
 Kunstelj Jožef iz Železnikov.
 Ločnikar Anton iz Sent-Vida pri Ljublj.
 Meglič Avguštin z Gorice pri Radovljici.
 Merkon Jožef iz Sežane.
 Mihelj Francišek z Vrha pri Vipavi.
 Modic Martin z Iga.

Možek Martin iz Kota.
 Mulej Janez iz Begunj pri Radovljici.
 Oblak Francišek z Gorice pri Brezovici.
 Pajer Viktor iz Ljubljane.
 Pegari Klemen iz Gorice.
 Potočnik Janez iz Mošenj.
 Prosen Avgust iz Ajdovščine.
 Rabič Francišek z Dovjega.
 Ravnikar Janez iz Lukovice.
 Sajevec Lovro iz Preddvora.
 Sever Jožef iz Vipave.
 Sluga Jožef iz Javorja.
 Stražar Jožef z Zlatega Polja.
 Šetina Janez iz Šiške.
 Šircelj Francišek iz Smarja pod Ljubljano.
 Špenko Jožef iz Podgore pri Dolu.
 Šuhljaj Jožef iz Črnega Vrha.
 Tancik Jakop z Iga.
 Trelep Matija z Drečega Vrha.
 Trtnik Francišek iz Lanišč.
 Varl Jakop iz Kamne Gorice.
 Vilfan Francišek iz Sore.
 Volgelnik Anton iz Predtrga pri Radovljici.
 Zupan Janez iz Žaloš.
 Žagar Martin iz Iške Vasi.
 Žnidar Pavel z Bohinjske Bêle.
 Žubec Jožef iz Iške Loke.

2. oddelék.

Bernot Francišek iz Ljubljane.
 Blaž Janez iz Senožeč.
 Buch Janez iz Ljubljane.
 Cegljar Lovro iz Dravelj.
 Cerovšek Anton iz Sevnice.
 Činkel Janez iz Kočevja.
 Drnovšek Janez iz Preske.
 Gril Jožef iz Ljubljane.
 Grošelj Leopold iz Šiške.
 Hirsch Ferdinand iz Reke.
 Jesih Avgust iz Šiške.
 Kalčič Alojzij iz Ljubljane.

Kapelj Francišek iz Ljubljane.
 Kavčič Janez iz Rudnika.
 Kincič Janez iz Šiške.
 Koritnik Hubert iz Brežič.
 Kraljič Janez iz Domžal.
 Krulec Leopold iz Ljubljane.
 Laboda Adolf iz Ljubljane.
Maček Filip iz Ljubljane.
 Maček Karol iz Borovnice.
 Marhar Francišek iz Sent-Vida pri Ljubljani.
 Mihevec Jakob iz Logateca.

Piškur Jožef iz Ljubljane.
Plavec Peter iz Ljubljane.
Pogačar Ignacij iz Ljubljane.
Pokorn Lovro iz Loke.
Polašek Avgust iz Ljubljane.
Polc Francišek iz Št. Hipolita (Niž. Avstr.)
Potokar Albin iz Ljubljane.
Prašnikar Francišek iz Ljubljane.
Rebernik Francišek iz Ljubljane.
Seifert Konrad iz Litije.

Sever Jernej iz Kozarij.
Sevšek Francišek iz Višnje Gore.
Šercelj Anton iz Zužemberka.
Škarjavec Valentin iz Šiške.
Škrjanec Jurij iz Ljubljane.
Šobar Janez iz Ribnice.
Vrhovec Janez iz Ljubljane.
Virk Francišek iz Ljubljane.
Zajec Karol iz Ljubljane.
Zlatič Anton iz Ljubljane.

II.

Letno poročilo

II. mestne petrazredne deške ljudske šole

v

Ljubljani.

Izdalo šolsko vodstvo

na konci šolskega leta

1889/90.

I.

Šolska poročila.

A. Učiteljsko osebje.

Tukocia štev	U č i t e l j i	U č i l j e	Ur na teden
1.	Francišek Raktelj, nadučitelj in voditelj, ud c. kr. mestnega šolskega sveta	vse predmete v II. a. razredu.	19
2.	Janez Smrekar, veroučitelj	verouk v vseh razredih.	14
3.	Francišek Kokalj, stalni učitelj, knjižničar	razven petja vse predmete v III. a., telovadbo v I. a. razredu in vse predmete v II. oddelku pri- pravljalnice za obrtno šolo.	28
4.	Leopold Armič, stalni učitelj	vse predmete v V. razredu.	25
5.	Andrej Žumer, stalni učitelj in c. kr. okrajni šolski nadzornik, ud c. kr. mestnega šolskega sveta	vse predmete v IV. a. razredu.	24
6.	Anton Razinger, stalni učitelj	vse predmete v III. b. razredu in vse predmete v I. oddelku pri- pravljalnice za obrtno šolo.	28
7.	Francišek Bahovec, stalni učitelj	vse predmete v IV. b. razredu.	24
8.	Francišek Pavlin, stalni učitelj	vse predmete v II. b. razredu.	19
9.	Ivan Krulec, stalni učitelj	vse predmete v I. a. in petje v III. a. razredu.	18
10.	Jožef Cepuder, stalni učitelj	vse predmete v I. b. razredu in 4 ure v delarni za mizarstvo.	22
11.	Jožef Hribar, pomožni učitelj	vse predmete v IV. c. razredu in 3 ure v delarni za lepljenstvo.	2

pregled učencev

leta 1889/90.

Govori jih			Stanuje jih		Šolo jih je obiskovalo				Za višji razred		Neizpršanih je ostalo	Ukovino je plačevalo		
le slovensko	le nemško	slovensko in nemško	v Ljubljani	zunaj Ljubljane	prav pridno	pridno	manj pridno	zanikerno	sposobnih	nesposobnih		celo	pol	nič
57	—	—	53	4	53	—	3	1	35	22	—	25	11	21
58	—	—	51	7	30	26	2	—	35	23	—	14	19	25
56	—	5	59	2	54	5	—	2	35	26	—	19	4	38
48	—	—	41	7	43	3	2	—	30	18	—	11	2	35
74	1	3	73	5	73	2	2	1	53	23	2	18	8	52
67	—	1	61	7	62	4	—	2	48	20	—	23	3	42
49	—	2	48	3	49	1	—	1	37	12	2	14	8	29
50	—	1	51	—	51	—	—	—	46	2	3	14	9	28
39	—	1	37	3	38	1	—	1	30	10	—	7	2	31
53	1	5	59	—	59	—	—	—	46	13	—	16	12	31
551	2	18	533	38	512	42	9	8	395	169	7	161	78	332
za obrtno šolo.														
51	1	—	48	4	48	2	2	—	26	25	1	—	—	—
55	—	1	56	—	54	2	—	—	35	17	4	—	—	—
106	1	1	104	4	102	4	2	—	61	42	5	—	—	—

C. Učne knjige.

Razred	Verouk	Slovenski jezik	Nemški jezik	Računstvo	Risanje	Petje
I.	Mali katekizem. Dunaj, c. kr. zaloga šol. knjig. 1889. 7 kr.	Razinger-Žumer, Abecednik za slov. šole. Ljubljana, Kleinmayr-Bamberg. 1888. 20 kr.	—	Močnik, Prva računica za občne ljudske šole. 1888. 8 kr.	Eichler, Elementar-Zeichenschule. 30 Hft. 3 fl. 20 kr. Wien, Klinkhard.	Nedved, Slavček. Zbirka šolskih pesmi. Prva stopnja. 1886. 20 kr.
II.	Kratki katekizem v vprašanih in odgovorih za ljudske šole. Ljubljana, Blaznikovi nasledniki. 1889. 16 kr.	Razinger-Žumer, Prvo berilo in slovnica za II. razred 4- in 5-razrednih ljud. šol. Ljubljana, Kleinmayr-Bamberg. 1888. 24 kr.	—	Močnik, Druga računica za občne ljudske šole. 1888. 12 kr.	.	Kakor v I. razredu.
III.	Kakor v II. razredu.	Drugo berilo in slovnica za občne ljudske šole. Dunaj, C. kr. zaloga šolskih knjig. 1880. 35 kr.	Prva nemška slovnica za občne ljudske šole. 1886. 24 kr. Dunaj, c. kr. zaloga šolskih knjig.	Močnik, Tretja računica za občne ljudske šole. 1888. 13 kr.	.	Nedved, Slavček. Zbirka šolskih pesmi. Druga stopnja. 1886. 20 kr.
IV.	Veliki katekizem za ljudske šole. 30 kr. Schuster-Lesar, Zgodbe svetoga pisma stare in nove zaveze za ljudske šole. 50 kr. Obé knjigi iz c. kr. zaloge šolskih knjig.	Tretje berilo za občne ljudske šole. 40 kr. Končnik, Slov. slovnica za občne ljudske šole. 45 kr. Obé knjigi iz c. kr. zaloge šolskih knjig.	Druga nemška slovnica za občne ljudske šole. 1887. 36 kr. Dunaj, c. kr. zaloga šolskih knjig.	Močnik, Četrta računica za slov. ljudske šole. 1887. 16 kr.	.	Nedved, Slavček. Zbirka šolskih pesmi. Tretja stopnja. 1886. 30 kr. Vsi trije zvezki so izšli pri Milicu v Ljubljani Weiswurm, Elementar-Gesangsbuch für öffentl. Schulen. Wien, Pichler's Witwe. 1884. 25 kr.
V.	Katekizem in zgodbe kakor v IV. razredu. Sv. listi, berila in evangelji za praznike cel. leta. Dunaj, V c. kr. zalogi šol. knjig. 1888. 46 kr.	Končnik, Četrto berilo za občne ljudske šole. 60 kr. Iz c. kr. zaloge šolskih knjig. 1888. Slov. slovnica, kakor v IV. razredu.	Tretja nemška slovnica za ljudske šole. 1887. 30 kr. Vse tri slovnice iz c. kr. zaloge šolskih knjig. Heinrich, Les- u. Sprachbuch für ein- bis vierclass. österr. allg. Volksschulen. Zweiter Theil. Wien. Tempsky. 1885. 70 kr.	Močnik, Peta računica za jedno-, dvo- in tri-razredne ljudske šole. 1888. 20 kr. Vseh pet računice iz c. kr. zaloge šolskih knjig.	.	Kakor v IV. razredu.

Č. Knjižnica.

I. Za učiteljsko knjižnico se je nakupilo tekom šolskega leta 1889/90.:

Lapajne, Prvi pouk; Janežič - Bartel, Deutsch-slovenisches Handwörterbuch; Burckhard, Volksschulgesetze, Manz'sche Buchhandlung, 1888.

Koncem šolskega leta 1889/90. šteje ta knjižnica 52 zvezkov, in sicer 31 učnih knjig za ljudske šole in 21 zvezkov ročnih knjig za učitelje.

II. Za šolarsko knjižnico se je v letošnjem šolskem letu 1889/90. nakupilo:

Hubad, Junaki, 4 zvezki; Dominicus, Narodne pripovedke, 2 zvezka; Kosi, Narodne legende, 2 zvezka; Robinson, 4 zvezki; Markič, Razne pravljice in povesti, 2 zvezka; Hubad, Pripovedke za mladino; Dominicus, Pravljice in pripovedke; Razne povesti, 2 zvezka; Tomšič, Vrtec, 1889, 2 letnika.

Ta knjižnica šteje koncem šolskega leta 1889/90. 296 zvezkov, in sicer 203 slovenskih in 93 nemških zvezkov.

Knjižničar: **Fr. Kokalj.**

D. Učil ima šola:

a) Za nazorni pouk: 2 knjigi v podobah, zbirko kmetijskega orodja bibličnih podob in torilno vago.

b) Za jezikovni pouk: Razinger-Žumer, Stenske table (dvakrat).

c) Za računstvo: 6 računskih strojev; stroj za predočevanje drobcov; zbirko metričnih mer in utežij.

d) Za prirodopis: Schubertovo, Schreiberjevo, Leutmannovo in Hartingerjevo zbirko prirodopisnih podob. Geroldove stenske table za prirodopisni nazorni pouk za ljudske in meščanske šole; Kundratove anatomske table; zoologično zbirko; podobe škodljivih metuljev, jedljivih in strupenih gob; zbirko semen, mineralij in lesa.

e) Za prirodoslovje: zbirko fizikalnih aparatov, 10 termometrov in 1 barometer.

f) Za zemljepis: 2 globusa, 1 telurij, 11 stenskih zemljevidov, stenske table: površino zemlje; slike avstrijskih vladarjev; deželni in državni grb, grb ljubljanskega stolnega mesta.

g) Za risanje: Grandauer in Eichler, Navod za pouk v risanji; zbirko geometričnih oblik.

h) Za petje: Rennerjeve stenske table za vaje v petji; 1 harmonium in 2 gosli.

Nakupilo se je tekom šolskega leta: Poreger, Nauk o varstvu živalij za mladino, 8 stenskih tabel; Eichler, Navod za pouk v risanji, 5 iztiskov; Geroldove stenske table za prirodopisni pouk.

E. Letopis.

Z razpisom visokega c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 23. malega srpana 1889., št. 1107, je bil g. Leopold Belar, nadučitelj in voditelj II. mestne deške ljudske šole na svojo prošnjo po 42 letnem, mnogokrat pohvaljenem službovanji stalno upokojen, in slavni c. kr. mestni šolski svet je izročil s 1. vel. srpanom počensí g. učitelju Andreju Žumru začasno vodstvo II. mestne deške ljudske šole.

G. Leopold Belar je deloval na mestnih ljudskih šolah od 1. vinotoka 1862. leta. Ko je bila dné 1. vinotoka 1870. ustanovljena II. mestna deška ljudska šola, imenovan je bil nadučiteljem in voditeljem tej šoli. Gosp. Belar je bil ves čas učiteljem moder voditelj in ljubezniv tovariš, učencem pa izkušen učitelj in vesten vzgojevalec. Vstrajno delaven v pisarni, v šoli in kot pevovodja v cerkvi, bil je mož na svojem mestu. Nj. c. in kr. Veličanstvo odlikovalo ga je radi njegovih izrednih zaslug z zlatim križcem, katerega mu je dné 13. vinotoka 1889. svečano izročil preblagorodni gospod mestni župan Peter Grasselli v pričó blagorodnega gospoda c. kr. okrajnega šolskega nadzornika profesorja Frančiška Leveca, učiteljstva, šolske mladine in mnogo odličnega občinstva v okrašeni sobani II. mestne deške šole.

Z razglasom slav. c. kr. mestnega šolskega sveta z dné 7. kimovca 1889. št. 239, se je določil deškím ljudským šolám okoliš tako, da pripadajo dečki stanujoči v II. (šentjakopskem) in v III. (dvornem) okraji s sosednimi predkraji vred k II. mestni petrazredni deški ljudski šoli na Cojzovi cesti.

Šolsko leto 1889/90. se je pričelo z vpisovanjem bivših in vzprejemanjem novih učencev dné 16. in 17. kimovca, s sv. mašo dné 18. kimovca in z rednim poučevanjem dné 20. kimovca 1889.

Z dekretom visokega c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 17. kimovca 1889. št. 1774, imenovan je bil g. Frančišek Raktelj nadučiteljem in voditeljem II. mestne deške ljudske šole, in je po službeni prisegi dné 24. kimovca 1889. prevzel vodstvo te šole.

Z dovoljenjem slavnega c. kr. mestnega šolskega sveta z dné 26. kimovca 1889. št. 363, je bil postavljen na mesto novoimenovanega voditelja kot pomožni učitelj učiteljski kandidat g. Frančišek Jaklič.

Zaradi prevelikega števila učencev in zaradi pretesnega prostora je dovolil slavni c. kr. mestni šolski svet z razpisom z dné 1. vinotoka 1889. št. 362, razdeliti IV. razred v tri oddelke, in obdržal se je za tretji vzporedni razred že prejšnje šolske leto na tej šoli službujoči izprašani pomožni učitelj g. Jožef Hribar.

Dné 4. vinotoka 1889. praznovala je slovesno šolska mladina z učitelji vred god Nj. Veličanstva, presvetlega cesarja Frančiška Jožefa in dné 19. listopada god Nj. Veličanstva presvetle cesarice Elizabete z daritvijo svete maše v šentjakopski cerkvi. Pri sveti maši so peli učenci pobožno svete pesmi, po sveti maši pa so zapeli navdušeno cesarsko pesem.

Na vabilo voditeljstva I. mestne deške ljudske šole se je udeležilo dné 4. vinotoka 1889. učiteljstvo II. mestne deške ljudske šole slavnostnega blagoslovljenja in odprtja novega šolskega poslopja v Poljskih ulicah.

Šolska delarna, ki se je otvorila v šolskem letu 1888/9., razširila se je z novim oddelkom za obdelovanje lesa tako, da so se v jednom oddelku

otroci bavili z lepljenstvom (kartonažo), v drugem pa z mizarstvom. V ta namen je slavni mestni zastop letos zopet dovolil 160 gld. podpore. Oskrboval in vodil je delarno g. učitelj Andrej Žumer, poučevala pa sta g. Jožef Cepuder v mizarstvu in g. Jožef Hribar v lepljenstvu.

Slavni c. kr. mestni šolski svet je z dekretom z dne 29. grudnia 1889. št. 582, premaknil g. učitelja Frančiška Bahovca na podslavi § 18. deželnega zakona z dne 28. mal. travna 1873. št. 22, iz druge v prvo plačilno vrsto, in visoki c. kr. deželni šolski svet je ta sklep slavnega c. kr. mestnega šolskega sveta potrdil.

Po razpisu visokega c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 30. listopada 1889. št. 2521, priznana je bila g. učitelju Frančišku Bahovcu tretja službeno-starostna doklada.

Z dekretom visokega c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 4. prosinca 1890., št. 2587, imenovan je bil nadučitelj v Litiji, g. Jožef Cepuder, učiteljem druge plačilne vrste na tej šoli.

Ko je tá 15. dan svečana 1890. nastopil svojo novo službo v Ljubljani, izstopil je pomožni učitelj g. Frančišek Jaklič iz te šole in vstopil kot pomožni učitelj na štirirazrednico v Škofji Loki.

Na ukaz visokega c. kr. deželnega šolskega sveta moral je pouk zaradi razširjenja influence med učitelji in učenci od 9. do 20. prosinca t. l. prenehati.

Ker so se meseca svečana t. l. v I. a razredu začeli širiti dobri (ošpice), ukazal je slavni c. kr. mestni šolski svet z dne 8. svečana 1890. št. 78 ta razred zapreti za teden dnij.

Ko je preblagorodni gospod deželni predsednik Andrej baron Winkler dne 18. sušca 1890. l. praznoval desetletnico svojega službovanja v deželi kranjski in so se mu o tej preveseli priliki poklanjala razna društva in oblastva, čestitalo mu je tudi učiteljstvo II. mestne deške šole po odposlancih svojih.

Dne 20. vel. travna t. l. šla je šolska mladež pod nadzorstvom svojih učiteljev na Gorenji Rožnik, kjer se je po sv. maši v prosti naravi z otroškimi igrami in s petjem raznovrstno razveseljevala.

Dne 4., 7., 9., 11., 12. in 14. rožnika nadziral je pouk po vseh razredih blagorodni gospod c. kr. okrajni šolski nadzornik profesor Frančišek Levec.

Po završenem nadzorovanji sklical je dne 28. rožnika t. l. vse učiteljsko obje te šole v konferencijo, kjer mu je razodel svoje opazke ter mu izrekel zahvalo na obilnem trudu in zajedno priznal dobre uspehe pri poučevanji v raznih predmetih.

Večkrat med letom nadziral je prečastiti g. kanonik Andrej Zamejec pouk iz verstva.

Dne 9. rožnika pregledoval je c. kr. vladni svetnik, preblagorodni gospod dr. Friderik Keesbacher šolske prostore ter se prepričal o negovanji zdravstva na tej šoli.

Šolska mladež je imela naslednje pobožne vaje:

Dne 8. rožnika t. l. se je udeležila procesije sv. Rešnjega telesa pri sv. Jakopu; dne 21. rožnika t. l. je praznovala praznik sv. Alojzija in prvega sv. obhajila; vsak torek in petek začeni s 6. vel. travnom t. l. je ho-

dila k šolski sv. maši; tekom šolskega leta je prejela trikrat zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega telesa. Pri vseh teh bogoslužnih vajah je oskrbovala učeča se mladina sama cerkveno petje, katero je s posebno spretnostjo vodil g. učitelj Anton Razinger.

Učitelji so se shajali vsak mesec k domači konferenciji ter so se posvetovali o šolskih stvareh.

Šolska naznanila so prejeli učenci v zakonito določenih rokih, t. j. 30. dan listopada 1889., 15. dan svečana, 30. dan mal. travna 1890. in na dan sklepa šolskega leta.

Kakor druga leta, dobivalo je tudi v letošnjem šolskem letu mnogo ubožnih učencev brezplačno hrano, in sicer: v samostanu č. č. mm. uršulin 6 učencev, v samostanu č. č. oo. frančiškanov 4 učenci, v ljudski kuhinji 6, v deželni bolnici 5 in v zasobnih hišah 10 učencev.

Slavni odbor kranjske hranilnice je za učne potrebe vsakdanjih učencev iz svojega rezervnega zaklada blagodušno dovolil 250 gl. in obrtni pripravljalnici 50 gl. podpore.

Dne 15. grudna 1889 je odbor narodnih gospá in gospodičin oblekel v čitalnični dvorani 28 učencev z gorko zimsko obleko.

Načelnništvo „Narodne šole“ podarilo je ubogim učencem mnogo pisalnega orodja.

Preblagorodni g. mestni župan pripomogel je z denarnim doneskom, da se je moglo 50 revnih učencev šolskega izleta na Rožnik udeležiti.

Vsem tem milim dobrotnikom bodi v imenu uboge mladine pristrčna zahvala in: Bog povrni!

Šolsko leto se je sklenilo 15. dan malega srpana. Ob 8. uri bila je v mestni župni cerkvi pri sv. Jakopu zahvalna sv. maša. Ko je po končani sv. maši blizu 600 otroških grl odpelo veličastno avstrijsko himno „Bog ohrani, Bog obvari“, vrnili smo se v šolo, kjer so se dečkom razdelila šolska naznanila in letna poročila.

II.

Imenik učencev.

I. a razred.

Anžič Rudolf iz Ljubljane.
Benedik Jožef iz Šmartna p. Kranji.
 Bizjak Anton iz Ljubljane.
Blaznik Alojzij iz Ljubljane.
 Boc Vinko iz Ljubljane.
 Bogataj Francišek iz Ljubljane.
 Boltezar Alojzij iz Šmarija.
 Brajar Alojzij iz Ljubljane.
 Breskvar Francišek iz Ljubljane.
 Burgstaller Tomaž iz Ljubljane.
 Cankar Francišek z Viča.
 Črv Janez iz Ljubljane.
 Dežman Rajko iz Ljubljane.
Flere Pavel iz Ljubljane.
 Goli Alojzij iz Ljubljane.
 Gorjup Lovro iz Ljubljane.
 Gradiš Jožef iz Ljubljane.
 Ham Karol iz Ljubljane.
 Jakše Valentin iz Ljubljane.
 Jelenc Francišek iz Ljubljane.
 Jesenko Rudolf iz Ljubljane.
 Kodran Jožef iz Ljubljane.
 Koman Albin iz Ljubljane.
 Lavrič Jožef z Viča.
 Lončar Jožef iz Ljubljane.
 Marenko Peter z Brezovice.
 Mencin Jožef iz Ljubljane.
 Mrzlikar Francišek iz Ljubljane.
 Novak Francišek iz Ljubljane.

Okorn Karol iz Ljubljane.
 Pezdir Francišek z Viča.
 Pirnat Albert iz Ljubljane.
 Podkrajšek Karol iz Ljubljane.
 Poznik Jakob iz Ljubljane.
 Poženel Valentin iz Preserja.
 Puhar Leopold iz Ljubljane.
 Robida Albin iz Ljubljane.
 Sedej Janez iz Ljubljane.
Sever Avgust iz Ljubljane.
 Skalar Janez iz Ljubljane.
 Slamnjak Janez iz Ljubljane.
 Snoj Francišek s Črnuč.
 Snoj Henrik iz Ljubljane.
 Širca Francišek iz Postojine.
 Sustar Karol iz Ljubljane.
 Tabrnik Jožef iz Ljubljane.
 Tavčar Ervin iz Novega Mesta.
 Trtnik Janez iz Zadvara pri Sostrem.
 Vagheta Alojzij iz Ljubljane.
 Valentinčič Francišek iz Ljubljane.
 Valentinčič Matija iz Ljubljane.
 Virens Janez iz Ljubljane.
Vizjak Vinko iz Ljubljane.
 Wolf Francišek iz Ljubljane.
 Zima Vinko iz Ljubljane.
 Zorc Francišek iz Ljubljane.
 Zupančič Francišek iz Ljubljane.

I. b razred.

Bekš Jožef iz Ljubljane.
 Bogataj Janez iz Ljubljane.
 Boltezar Francišek iz Šmarija.
 Čmok Rudolf iz Ljubljane.
 Čurk Francišek iz Ljubljane.
 Čvar Francišek iz Sodražice.
 Debevec Pavel iz Ljubljane.
 Dolenc Gvidon iz Ljubljane.
 Dolenc Henrik iz Ljubljane.
Göttl Adolf iz Ljubljane.
 Hauptman Jožef iz Ljubljane.
 Hrastnik Janez iz Ljubljane.
 Hudeček Francišek iz Ljubljane.
 Indof Francišek iz Ljubljane.
 Jakopič Konrad iz Ljubljane.
 Jamnikar Jožef iz Borovnice.
 Jansa Francišek iz Ljubljane.
 Jarc Francišek z Viča.
 Kogej Francišek iz Ljubljane.
 Kolnik Janez iz Ljubljane.

Košir Janez z Viča.
 Kotar Alojzij iz Ljubljane.
 Kunaver Francišek iz Ljubljane.
 Lerch Janez iz Ljubljane.
 Mirtič Jožef iz Ljubljane.
 Miš Francišek z Viča.
 Moré Alojzij iz Ljubljane.
 Mrva Avguštin iz Ljubljane.
 Pancé Anton z Viča.
 Perdan Rudolf iz Ljubljane.
 Perko Adolf iz Ljubljane.
 Pezdir Janez iz Ljubljane.
 Poznik Albin iz Ljubljane.
Praprotnik Edvard iz Poljan pri Starem Trgu.
 Prečkl Anton iz Ljubljane.
 Puh Jožef iz Ljubljane.
 Ravnahrib Francišek iz Ljubljane.
Rekar Ernest iz Ljubljane.
 Sartory Maks iz Ljubljane.

Schneider Karol iz Trsta.
Šmrekar Henrik iz Ljubljane.
 Snaj Francišek iz Ljubljane.
 Stresen Francišek iz Ljubljane.
 Šturm Rudolf iz Ljubljane.
 Suhadobnik Francišek iz Ljubljane.
 Sušnik Francišek iz Ljubljane.
 Svetlič Jožef z Viča.
 Svetlič Vincenc iz Ljubljane.
 Šume Rudolf z Viča.

Šuštar Janez iz Ljubljane.
 Šuštaršič Ernest iz Ljubljane.
 Švigelj Francišek iz Ljubljane.
 Tekavec Jakop iz Ljubljane.
 Terzel Janez iz Ljubljane.
 Trtnik Lovrenc iz Sostrega pri Ljubljani.
 Tavčar Leopold iz Ljubljane.
 Verčič Jožef iz Šent-Lenarta.
 Zima Leopold iz Ljubljane.

II. a razred.

Bechini Viktor iz Ljubljane.
 Bischof Viljem iz Ljubljane.
 Bončar Adolf iz Ljubljane.
 Bratč Janez iz Ljubljane.
 Bregar Anton z Blok.
 Brodnik Francišek iz Šmarija.
 Burger Francišek iz Ljubljane.
 Čepuder Vladimír iz Litije.
 Čeh Janez iz Ljubljane.
 Črtanec Jernej iz Šent-Vida pri Ljubljani.
 Čižman Francišek iz Ljubljane.
 Demšar Emil iz Trbiža.
 Dežman Jožef iz Ljubljane.
 Furlan Francišek iz Ljubljane.
Gerbič Hugon iz Ulma.
Göderer Jožef z Orteneka.
 Gregorin Janez iz Ljubljane.
 Jeločnik Francišek iz Ljubljane.
Jenko Miljutin iz Ljubljane.
 Jenko Leopold iz Ljubljane.
Jerič Jožef iz Šent-Vida pri Zatičini.
 Joras Matej iz Ljubljane.
 Jordan Avgust iz Ljubljane.
 Kilar Anton iz Tržiča.
 Kocjan Jakob iz Ljubljane.
 Kopečnji Janez iz Ljubljane.
 Kosec Francišek iz Ljubljane.
 Križaj Francišek iz Ljubljane.
Labajnar Janez iz Velikih Lašč.
 Ledenic Alfred iz Ljubljane.
 Mandič Avgust iz Ljubljane.

Marinka Janez z Brezovice.
Mavec Jožef iz Ljubljane.
 Mavsar Alojzij iz Gotenice.
 Morč Janez iz Ljubljane.
 Pancé Andrej z Viča.
Petrač Anton iz Železnikov.
 Pezdír Aleksander iz Ljubljane.
 Požraj Viljem iz Ljubljane.
 Prisdig Jožef iz Ljubljane.
 Rakar Karol iz Žužemberka.
Rojec Janez iz Celja.
 Romč Francišek iz Ljubljane.
 Seifert Viktor iz Šmartna pri Litiji.
 Skalar Francišek iz Ljubljane.
Slivar Francišek iz Ljubljane.
 Sluga Francišek iz Ljubljane.
 Strnad Jožef iz Ljubljane.
 Šešek Janez ml. iz Ljubljane.
 Šešek Janez st. iz Ljubljane.
Škulj Jožef z Brankovega pri Velikih Laščah.
 Šuštaršič Francišek iz Ljubljane.
 Šuštaršič Šimon iz Ljubljane.
 Tavčar Micešlav iz Ilirske Bistrice.
 Valušnik Francišek iz Sežane.
 Verbič Matej iz Ljubljane.
 Vodišek Jožef iz Ljubljane.
Vodusek Žiga iz Ljubljane.
Wisler Francišek iz Ljubljane.
 Zajec Francišek iz Ljubljane.
 Zupančič Jožef iz Ljubljane.

II. b razred.

Ačeto Viktor iz Šent-Vida pri Ljubljani.
 Avbelj Alojzij iz Ljubljane.
Benciña Karol iz Ljubljane.
 Božič Alojzij iz Ljubljane.
 Breskvar Anton iz Ljubljane.
 Cankar Francišek iz Ljubljane.
Češnovar Francišek iz Trsta.
 Dimić Alojzij iz Ljubljane.
 Dostal Karol iz Šiške.
 Ferlič Milan iz Ljubljane.
 Golob Karol z Vrhnike.
 Ham Leopold iz Ljubljane.
 Hirschmann Pavel iz Ljubljane.
 Hočevar Janez iz Ljubljane.
 Hrovat Ludovik iz Zagradca.
 Izlakar Viktor iz Ljubljane.
 Jenček Janez iz Ljubljane.

Jeralla Francišek iz Budimpešte.
 Klemenčič Ignacij iz Ljubljane.
 Koleča Rudolf iz Šent-Vida pri Zatičini.
 Košir Anton z Viča.
 Krek Jožef iz Ljubljane.
 Lapajne Jožef iz Ljubljane.
 Lavrin Francišek iz Ljubljane.
 Lovša Janez iz Mengša.
 Marinka Andrej z Glincec.
 Mirtič Francišek iz Ljubljane.
 Oblak Alojzij z Viča.
 Palovec Ferdinand iz Ljubljane.
 Pavle Avgust iz Ljubljane.
 Peček Viktor iz Ljubljane.
 Pezdír Anton z Viča.
 Pindur Karol iz Ljubljane.
Pogačnik Alojzij iz Ols.

Repovš Albin iz Ljubljane.
 Sedej Jožef iz Ljubljane.
 Slamnjak Jožef iz Ljubljane.
 Škerjanec Francišek iz Stepanje Vasi.
 Turk Karol iz Ljubljane.
 Vatovec Jožef iz Ljubljane.
 Velepč Rudolf iz Ljubljane.

Videmšek Jožef iz Ljubljane.
 Vidmar Avgust iz Ljubljane.
 Vovk Anton iz Ljubljane.
 Vovk Francišek z Viča.
 Zakétel Janez iz Notranjih Goric.
 Zavinšek Francišek iz Ljubljane.
 Zerovnik Janez z Viča.

III. a razred.

Ačeto Alojzij iz Šent-Vida.
 Borštnik Miroslav iz Borovnice.
 Brecejnik Francišek iz Ljubljane.
 Burgar Teodor iz Ljubljane.
 Cerar Francišek iz Ljubljane.
 Cesar Alojzij iz Ljubljane.
 Člar Francišek iz Ljubljane.
 Cordignano Herman iz Moggia.
Cvetko Francišek iz Senožeč.
 Črne Jožef iz Senožeč.
 Drašček Anton iz Ljubljane.
Faleschini Francišek iz Ljubljane.
 Ferjan Maks iz Ljubljane.
 Galovič Rudolf iz Loke.
 Glavič Avgust iz Ljubljane.
 Grabljevec Francišek iz Ljubljane.
 Grošelj Jožef iz Ljubljane.
Gruden Francišek z Volake pri Vel. Lašč.
 Harisch Teodor iz Ljubljane.
 Hladnik Francišek iz Logatca.
Jansa Jožef iz Ljubljane.
 Jašovec Francišek s Sel pri Kamniku.
Jenko Ludovik iz Ljubljane.
 Jenko Rudolf iz Ljubljane.
 Jerancič Viljem iz Ljubljane.
 Juh Avgust iz Ljubljane.
 Jurkovič Albin iz Ljubljane.
 Klopčič Rajmund iz Ljubljane.
 Koman Janez iz Ljubljane.
 Kristan Anton z Viča.
 Kristan Francišek z Viča.
 Kunc Albin iz Ljubljane.
 Lampret Francišek s Krke.
 Martinc Anton iz Ljubljane.
 Mavsar Janez iz Gotenic.
 Mesesnov Alojzij z Viča.
 Mozetič Aristid iz Trsta.
 Novak Anton iz Ljubljane.
 Orehek Albin iz Ljubljane.
Pajnič Jožef iz Trsta.

Pavlič Leopold iz Preske.
Peček Boštjan z Blok.
 Perko Ludovik iz Ljubljane.
 Peršl Karol iz Ljubljane.
Pirnat Anton iz Moravč.
 Plankar Alojzij iz Rudnika.
 Plankar Janez iz Ljubljane.
Poljanec Francišek iz Ljubljane.
 Pož Rudolf iz Vipave.
 Prašek Adolf iz Ljubljane.
 Pukelstein Mihael iz Ljubljane.
 Bakar Jožef iz Ljubljane.
Remic Janez od Št. Jurija pri Šmariji.
 Reichmann Rajmund iz Ljubljane.
 Rodič Janez od Št. Jurija pod Kumom.
 Sartori Emil iz Ljubljane.
 Schiffrer Emil iz Ljubljane.
 Sedej Jakop iz Ljubljane.
 Selan Francišek iz Ljubljane.
 Snoj Janez iz Nadgorice.
Strajhar Janez iz Šmartina pri Tuhinji.
 Sturm Francišek iz Ljubljane.
 Suhadobnik Jožef iz Ljubljane.
 Svetlič Janez z Viča.
 Škof Jakop iz Ljubljane.
Tribuč Jožef iz Ljubljane.
 Urbančič Francišek iz Ljubljane.
 Vavpotič Alojzij iz Ljubljane.
Vdovič Bogomil s Turjaka.
 Vidmar Janez iz Ljubljane.
 Vindišar Francišek iz Ljubljane.
 Walland Evgen iz Kranja.
 Zajec Francišek iz Ljubljane.
 Zupancič Francišek iz Ljubljane.
 Zupancič Jožef iz Ljubljane.
 Zebre Friderik iz Ljubljane.

Neizprašana:

Balia Francišek iz Sudovca (Slav.)
 Polik Avgust iz Ljubljane.

III. b razred.

Bahnik Janez iz Ljubljane.
 Bizjak Jožef iz Ljubljane.
 Bonač Janez iz Kranjske Gore.
 Brdajs Jožef iz Ljubljane.
 Breskvar Rudolf iz Divače.
Burja Anton iz Zaspega.
 Dacar Francišek iz Tuhinja.
 Dežman Leopold iz Ljubljane.
 Dobnikar Ignacij iz Šent-Vida.
Drovc Martin iz Krašnje.

Flerè Francišek iz Senožeč.
 Garafolj Francišek z Vrhnike.
 Grapar Anton iz Ljubljane.
Hočevar Gabrijel iz Poldloga.
 Jaklič Jožef iz Ljubljane.
Javornik Janez iz Ljubljane.
 Jeločnik Pavel iz Ljubljane.
 Jesih Jožef iz Ljubljane.
Jež Janez iz Strmca.
 Kadilnik Emil iz Kočevja.

Klešnik Leopold iz Ljubljane.
 Knez Anton z Viča
 Kocjan Anton iz Ljubljane.
 Kočmur Janez iz Ljubljane.
 Kočmur Jožef iz Ljubljane.
 Koleša Leopold iz Sent-Vida pri Zatičini.
 Koman Anton iz Ljubljane.
 Kozjak Alojzij iz Ljubljane.
 Lovša Jožef iz Mengša.
 Magister Andrej iz Sneberja.
 Mazi Eduard iz Kostanjevice.
 Mohar Karol iz Ljubljane.
 Okorn Janez iz Ljubljane.
 Pancè Francišek z Viča.
 Paternoster Viktor s Krškega.
 Pavšek Francišek iz Ljubljane.
 Peterca Jožef iz Rudnika.
 Pirc Francišek iz Appenika.
Podkrajšek Rudolf iz Ljubljane.
 Pogačnik Anton iz Ljubljane.
 Praprotnik Alojzij iz Rudnika.
Praprotnik Viljem iz Žirov.
 Prdan Jernej iz Zapuž.
 Premk Francišek iz Ljubljane.

Primožič Janez iz Ljubljane.
 Puc Viktor iz Ljubljane.
 Ravnabrib Jožef iz Ljubljane.
 Rekar Jožef iz Ljubljane.
 Remžgar Jožef od Dev. Mar. v Polji.
 Sedej Francišek iz Ljubljane.
 Sluga Francišek iz Ljubljane.
 Sojar Francišek z Viča.
 Strus Janez iz Ljubljane.
 Šiška Anton iz Ljubljane.
 Štibil Janez iz Ljubljane.
 Tavčar Rihard iz Ljubljane.
 Valentincič Francišek s Studenca.
 Vehar Ignacij iz Ljubljane.
 Virens Vincenc iz Ljubljane.
 Velepč Jožef iz Ljubljane.
Vovko Pavel iz Šiške.
 Vrečar Francišek iz Ljubljane.
 Zadnikar Janez iz Sent-Vida pri Ljubljani.
 Zaletel Alojzij iz Ljubljane.
Zalokar Feliks iz Velikih Lašč.
Zgaga Andrej iz Krope.
 Zore Jožef iz Ljubljane.
 Zagar Štefan iz Gerova (Hrvatsko).

IV. a razred.

Čveteč Anton s Starih Fužin.
 Črne Anton iz Ljubljane.
 Črne Vojteh iz Ljubljane.
 Delak Alojzij iz Kočevja.
 Dobnikar Francišek od Sv. Katarine.
 Dolžan Francišek z Viča.
 Dolžan Vinko z Viča.
 Elesini Alojzij iz Ljubljane.
 Ferjan Milan iz Ormoža (Štaj.)
 Gerjol Adolf iz Ljubljane.
Grošelj Rudolf iz Ljubljane.
 Hayne Gvidon iz Žužemberka.
 Hočevar Janez iz Velikih Lašč.
 Jak Jožef iz Ljubljane.
 Jakše Karol iz Ljubljane.
 Jeklin Jožef iz Ponikev (Gor.)
 Jensko Avgust iz Fužin (Weissenfels).
 Katern Matija iz Vodnjana (Prim.)
 Kocijančič Janez iz Lipnice.
 Kramaršič Filip iz Ljubljane.
 • Liseč Konrad iz Ljubljane.
 Mazgon Alojzij iz Ljubljane.
 Medja Janez iz Zeleč.
Miklavčič Anton s Krke.
 Osana Viktor z Razdrtega.
 Petelin Janez iz Preserja.
Petrovič Francišek iz Logatca.

Pirš Jakop iz Doba.
 Praprotnik Miroslav iz Žirov.
 Prepeluh Albin iz Ljubljane.
Prijatelj Janez iz Dobrepolj.
 Strauss Henrik iz Ljubljane.
Sturm Karol iz Polč.
 Svetè Jožef iz Preserja.
 Semè Anton iz Višnje Gore.
 Sirca Anton iz Postojine.
Škabernè Pavel iz Kranja.
 Škubič Janez s Krke.
 Tomažič Miroslav iz Ljubljane.
 Trtnik Viljem iz Ljubljane.
 Turk Janez iz Kamnika.
Vajevec Janez iz Dolskega.
 Verbec Janez iz Preserja.
 Videmšek Peregrin iz Ljubljane.
 Zalar Francišek iz Ljubljane.
 Zgonec Anton iz Ljubljane.
Zankar Peter iz Trzina.
 Ženko Janez iz Ljubljane.
 Žirovnik Janko iz Zgornjih Gorij.

Neizprašana:

Šešek Alojzij iz Gamelnjov.
 Trampuš Rudolf iz Ljubljane.

IV. b razred.

Auer Albin z Breznice.
 Ažbe Francišek iz Javorja.
 Bar Francišek iz Ljubljane.
 Barl Rudolf iz Podzemlja.
 Brūfach Karol iz Ljubljane.
 Debevec Francišek iz Begunj pri Cirknici.

Dunda Jožef iz Ljubljane.
Gantar Janez iz Zavraca.
Hočevar Janez iz Logatca.
 Hočevar Jurij iz Ljubljane.
 Hoermann Valentin iz Ljubljane.
 Jeraj Peter iz Kostanjevice.

Jerančič Alojzij iz Ljubljane.
 Kanonik Karol iz Ljubljane.
 Kavčič Jožef iz Ljubljane.
 Kilar Janez iz Tržiča.
Klemenec Janez iz Rakitnika.
 Krek Čiril iz Ljubljane.
 Kunec Viktor iz Ljubljane.
 Kuralt Jožef iz Domžal.
Levec Francišek od Sent - Ožbalta.
 Meden Milan iz Ljubljane.
 Merluzzi Ferdinand iz Ljubljane.
 Mrzlikar Janez iz Ljubljane.
 Novak Janez iz Ljubljane.
 Ogorelec Jožef z Razdrtega pri Šmariji.
Pavšek Maks iz Ljubljane.
 Perko Avguštin iz Ljubljane.
 Pirkovič Alojzij iz Ljubljane.
 Plankar Francišek iz Ljubljane.
Pliberšek Alojzij z Grahovega.
 Podkrajšek Janez iz Ljubljane.
 Porenta Jožef iz Ljubljane.

Pust Francišek iz Ljubljane.
 Ravnikar Janez iz Ljubljane.
 Rotar Martin s Črnuč.
Salter Francišek s Cernika v Slavoniji.
 Smrkolj Alojzij iz Novega Mesta.
 Smole Alojzij iz Smednika.
 Šlibar Jarnej z Dobrave.
 Štrekelj Francišek iz Ljubljane.
 Velhar Janez iz Ljubljane.
 Volta Anton iz Ljubljane.
Zakrajšek Ignacij iz Preserja.
 Zevnik Francišek iz Ljubljane.
 Zupanec Francišek iz Ljubljane.
 Žganjar Janez iz Ljubljane.
 Zirkelbach Viljem iz Ljubljane.

Neizprašani (zaradi bolezni):

Bajec Maksimilijan iz Ljubljane.
 Prosenec Francišek z Bohinjske Bistrice.
 Turšič Janez z Jezera pri Preserji.

IV. c razred.

Anderwald Rudolf iz Ljubljane.
 Augustinčič Alojzij iz Ljubljane.
 Belič Francišek z Viča.
 Božič Leopold iz Siske.
 Črv Francišek iz Ljubljane.
 Gorenjec Jožef iz Ljubljane.
 Gorjup Jožef z Viča.
 Jakopič Avguštin iz Ljubljane.
 Jan Alojzij iz Ljubljane.
 Jankovič Jožef iz Šmarija.
 Jenko Avguštin iz Ljubljane.
Juvan Ernest iz Ljubljane.
 Krdelj Edvard iz Novega Mesta.
 Krebs Janez iz Luč (Štir.).
 Križnar Jožef iz Ljubljane.
 Kurnik Janez iz Ljubljane.
 Kvas Ignacij iz Ljubljane.
 Lavš Leopold iz Dola (Štir.).
 Mahkota Francišek iz Ljubljane.
Maru Leopold iz Drage.

Mayer Friderik iz Celja.
 Mibelič Tomaž iz Ljubljane.
Mrčun Janez iz Blagovice.
 Porenta Jakob iz Ljubljane.
 Poženel Jožef iz Kamnika.
 Puc Rudolf iz Ljubljane.
 Radovič Anton iz Ljubljane.
 Robida Janez iz Ljubljane.
 Rožanec Mihael iz Ljubljane.
 Sevenec Jožef iz Ljubljane.
 Smrtnik Jožef iz Ljubljane.
 Stresen Avguštin iz Ljubljane.
 Šavs Jožef iz Ljubljane.
 Trtnik Avguštin iz Ljubljane.
 Valentinčič Janez iz Ljubljane.
 Zajec Andrej iz Ljubljane.
 Završek Matija iz Šmarija.
 Žagar Feliks z Babnega Polja.
 Ženko Janez iz Ljubljane.
 Žirovnik Alojzij z Viča.

V. razred.

I. oddelek.

Breskvar Janez iz Ljubljane.
 Črtanec Alojzij iz Ljubljane.
 Čuk Karol iz Predgriz.
 Gvardija Leopold iz Ljubljane.
 Hladnik Janez iz Logatec.
 Hruška Aleksander iz Šahova (Češko.)
 Japelj Jožef iz Ljubljane.
 Javornik Teodor iz Ljubljane.
 Keber Janez iz Ljubljane.
 Klopčar Rudolf iz Ljubljane.
 Krek Stanislav iz Ljubljane.
 Ložar Jarnej iz Ljubljane.
 Milavec Adolf iz Ljubljane.
Müller Evgen iz Črnomlja.
 Podkrajšek Rudolf iz Ljubljane.

Poljanshek Feliks iz Ljubljane.
 Puc Jernej s Cola.
 Repovš Friderik iz Ljubljane.
 Sark Francišek iz Ljubljane.
 Schuber Janez iz Ljubljane.
 Semen Makso s Krškega.
 Sešek Jožef iz Ljubljane.
 Stegnar Jožef iz Ljubljane.
 Strehar Jožef iz Ljubljane.
 Selko August iz Ljubljane.
 Šiška Karol iz Ljubljane.
 Treven Francišek iz Ljubljane.
 Učak Francišek iz Ljubljane.
 Zorc Janez z Dobrave.

II. oddelek.

Borštnar Alojzij iz Ljubljane.
 Bukovic Avgust iz Radovljice.
 Cesar Jožef iz Ljubljane.
 Čemažar Francišek iz Železnikov.
 Debevec Francišek iz Košane.
 Habš Francišek iz Šent-Vida pri Vipavi.
 Hrovat Vincencij s Trojan.
 Janežič Jožef iz Ljubljane.
 Jarc Jožef iz Preserja.
 Kalmus Karol iz Ljubljane.
 Klešnik Albin iz Ljubljane.
 Kliš Avgust iz Ljubljane.
 Kranjec Filip z Blok.
 Krek Francišek iz Snlednika.
 Matjan Feliks iz Ljubljane.

Mehlč Jožef iz Ljubljane.
 Miklavec Jožef iz Moravč.
 Milavec Francišek st. iz Ljubljane.
 Milavec Francišek ml. iz Višnje Gore.
 Negovetič Rihard iz Postojine.
 Novak Alojzij iz Ljubljane.
 Prnč Jožef iz Ljubljane.
 Sartorij Francišek iz Litije.
 Sedej Leopold iz Ljubljane.
 Speil Avgust iz Ljubljane.
 Setina Francišek iz Ljubljane.
 Vovk Anton iz Ljubljane.
Zupan Matevž iz Mošenj.
 Žagar Andrej iz Gerova (Hrvatsko).
 Železnikar Avgust iz Ljubljane.

III.

Pripravljalnica za obrtno šolo.

I. oddelek.

Arko Jožef z Volčjega (klepar).
 Birtoncelj Alojzij iz Mošenj (kamnosekar).
 Bitenc Janez iz Podutika
 Bizjak Anton iz Dola (mizar).
 Bras Francišek iz Radeč (pekar).
 Bukovnik Janez iz Begunj (krojač).
 Bukovnik Jožef od Sv. Gregorja
 Celere Francišek iz Horjula (pekar).
 Čepon Adolf iz Ljubljane (krojač).
 Dolenc Andrej iz Dravelj (sodar).
 Erjavec Janez iz Vodice (črevljar).
 Ferjančič Maks iz Vipave (mizar).
 Finžgar Gregor iz Mošenj (kamnosekār).
 Galč Anton od D. M. v Polji (sodar).
 Globočink Jakop iz Globokega (krojač).
 Guidica Vincenc iz Boštanja
 Guden Francišek iz Logateca
 Hrovat Anton iz Kroke (črevljar).
 Hrovat Janez iz Kočevja (kolar).
 Justin Šimen s Studenčič (kamnosekar).
 Kapus Jakop iz Kamne Gorice (mizar).
 Keber Jakop od St. Lenarta (črevljar).
 Kmetič Francišek iz Vodice (pekar).
 Kržmanec Anton iz Bevk (mizar).
 Lamprecht Alojzij iz Zatičine (krojač).
 Lebar Anton z Brda (črevljar).

Lešnjak Viktor iz Ljubljane (krojač).
 Merkol Matej iz Preserja (pekar).
 Merjasic Anton iz Zbilj (črevljar).
 Nagodč Francišek iz Horjula (pekar).
 Petek Anton iz Godešič (črevljar).
 Piš Janez od Sv. Lenarta
 Plestenjak Janez iz Borovnice (mizar).
 Prešeren Janez iz Radovljice (kamnosekar).
 Princ Anton z Iga (črevljar).
 Roštan Janez iz Ljubljane. (mizar).
 Sitrnik Alojzij iz Št. Vida (črevljar).
 Smolej Ignacij iz Zagorja (pekar).
 Smolej Matej z Breznice (kamnosekar).
 Srčnik Janez iz Horjula. (pekar).
 Stražisar Jožef iz Preserja (kovač).
 Solar Anton iz Kamne Gorice (črevljar).
 Šustersič Andrej iz Hrušice (sodar).
 Šustersič Ignacij iz Hrušice
 Trdina Jožef iz Podnarta (črevljar).
 Trojar Francišek iz Železnikov (krojač).
 Vidmar Janez iz Dola (strugar).
 Vrankar Francišek iz Ljubljane (kolar).
 Vrbovec Jakop iz Most (sodar).
 Zelč Jožef iz Trnja (črevljar).
 Železnikar Gregor iz Želimelj
 Žlindra Janez iz Loža. (kolar).

II. oddelek.

Batijel Francišek iz Vipave (pilar).
 Berdajs Lovro iz Ljubljane (knjigovezar).
 Bobek Janez iz Št. Vida (na Štaj.) (jermenar).
 Bogataj Peregrin z Brezovice (stolar).
 Borštnar Janez iz Ljubnega (črevljar).
 Čankar Ignacij iz Ljubljane (ključavničar).
 Ciglar Francišek iz Ljubljane (krojač).

Lunder Henrik iz Ljubljane (brivec).
 Malenšek Alojzij z Broda (črevljar).
 Mejak Janez iz St. Vidana Vip. (krojač).
 Meršol Francišek iz Radovljice (črevljar).
 Molek Jožef iz Ljubljane (knjigovezar).
 Navinšek Emil iz Ljubljane (brivec).
 Novak Francišek iz Žužemberka (črevljar).

Češnik Francišek iz Ljubljane (črevljar).	Pein Francišek iz Ljubljane (jermenar).
Čepon Ignacij iz Ljubljane (urar).	Perše Francišek iz Stare Loke
Čermel Benedikt iz Vipave (mizar).	na Kočevskem (črevljar).
Činder Francišek iz Celovca (mesar).	Prhne Matija iz Ljubljane (ključavničar).
Dimnik Matija iz Ljubljane (krojač).	Pire Maks iz Kroke (krojač).
Eržen Stefan z Bukovšice (mizar).	Pogačnik Feliks iz Ljubljane (črevljar).
Finžgar Alojzij iz Mošenj (kannosekar).	Pogačnik Jožef iz Ljubljane (krojač).
Gabršek Ludovik iz Blagovice (sladčičar).	Pröckl Janez iz Ljubljane (zlatar).
Glavan Martin z Iga (krojač).	Rozman Janez iz Kamne Gorice (črevljar).
Herman Jožef iz Ljubljane	Salmič Benjamin iz Ljubljane
Hirschman Jakop iz Ljubljane (zlatoklepar).	Schweiger Mihael iz Ljubljane
Homec Janez iz Ljubljane (krojač).	Steiner Ludovik iz Ljubljane
Hribar Ludovik iz Ljubljane (sedlar).	Štražar Francišek iz Ljubljane (krojač).
Javornik Francišek iz Ljubljane (tiskar).	Šeňal Janez iz Prezida (sedlar).
Kadivec Janez iz Kamnika (jermenar).	Škufca Jožef iz Višnje Gore (črevljar).
Klarman Leo iz Boglara (Ogrs.) (črevljar).	Trčon Francišek iz Trsta
Kliš Francišek iz Gradca (Staj.)	Tkalec Tomaž iz Kleč
Kodrman Francišek z Ježice (krojač).	Turk Francišek iz Logatca (krojač).
Kosec Francišek iz Smlednika (črevljar).	Vidmar Matevž iz Črne Vasi (črevljar).
Košir Francišek iz Ljubljane	Zgonc Karol iz Borovnice (mizar).
Kristan Pavel iz Radovljice (mizar).	Zupančič Francišek iz Višnje
Krištof Francišek iz Višnje Gore (krojač).	Gore (ključavničar).

IV.

Šolska delarna

na II. mestni deški ljudski šoli.

Z delom se je pričelo v I. oddelku (za lepljenstvo) začetkom listopada 1889. in v II. oddelku (za mizarstvo) začetkom malega travna 1890., končalo pa v obeh oddelkih s sklepom letošnjega šolskega leta. Delalo se je po šolskem pouku po dvakrat na teden in sicer v I. oddelku $1\frac{1}{2}$, v II. oddelku 2 uri. Lepljenstva se je učilo 24, mizarstva 6 učencev, vsi iz IV. razreda. Tvarino so dobivali učenci zastonj. Izdelki so se jim prepustili v last. Vsak učenec je izdelal sledeče predmete:

I. oddelek:
Lepljenstvo.

Število izdelka	Ime izdelka	Čas izdelovanja v urah	Opomnja	Število izdelka	Ime izdelka	Čas izdelovanja v urah	Opomnja
1.	Kvadrat (iz lepenke, obrobjen in prevlečen)	2 $\frac{1}{2}$	model	17.	Velike mape za šolske zvezke	6	uporaba
2.	Pravokotnik	2	"	18.	Kocka	3	model
3.	Romb	1 $\frac{1}{2}$	"	19.	Kocka kot tintnik	4	uporaba
4.	Romboid	1 $\frac{1}{2}$	"	20.	Škatljica za mineralije	1 $\frac{1}{2}$	"
5.	Trapez	1 $\frac{1}{2}$	"	21.	Prizma 4-stranska	2 $\frac{1}{2}$	model
6.	Trapezoid	1 $\frac{1}{2}$	"	22.	Prizma 3-stranska	2 $\frac{1}{2}$	"
7.	Jednakostran trikotnik	1 $\frac{1}{2}$	"	23.	Peresnica	6	uporaba
8.	Jednakokrak trikotnik	1 $\frac{1}{2}$	"	24.	Četverec (tetraeder)	1 $\frac{1}{2}$	model
9.	Raznostran trikotnik	1 $\frac{1}{2}$	"	25.	Osmerec (oktaeder)	2	"
10.	Topokot trikotnik	1 $\frac{1}{2}$	"	26.	Piramida 4-stranska	2 $\frac{1}{2}$	"
11.	Šesterokotnik	2 $\frac{1}{2}$	"	27.	Piramida 3-stranska	2	"
12.	Osmerekotnik	2 $\frac{1}{2}$	"	28.	Piramida 3-stran. odsek	2 $\frac{1}{2}$	"
13.	Podobe vladarjev	1 $\frac{1}{2}$	uporaba	29.	Škatlja za mineral. zbirke	12	uporaba
14.	Božje podobe	1 $\frac{1}{2}$	"	30.	Razni predmeti po tiskanih modelih		
15.	Zemljevid	1 $\frac{1}{2}$	"				
16.	Šolska mapa	4	"				
24 učencev je tedaj izdelalo 720 komadov.							

Prav pridno so delali:

Jan Alojzij. Lavš Leopold. Šešek Alojzij. Dobnikar Francišek. Mayer Friderik. Vajevec Janez.

II. oddelek:
Mizarstvo.

Število izdelka	Ime izdelka	Čas izdelovanja v urah	Opomnja	Število izdelka	Ime izdelka	Čas izdelovanja v urah	Opomnja
1.	Ravnilo	1	uporaba	7.	Stojalo	6	model
2.	Cvetlična podpora	4	"	8.	Napenjalnica za metulje	6	uporaba
3.	Klečnica	4	model	9.	Miza	6	model
4.	Pravokot	4	"	10.	Stol	6	"
5.	Grezilo	3	uporaba	11.	Okvir za podobe	4	uporaba
6.	Ravnotežnica	8	"	12.	Škatlja za metulje	5	"

6 učencev je izdelalo 60 zgoraj navedenih komadov.

Prav pridno so delali:

Petrovčič Francišek. Medja Janez. Žankar Peter. Videmšek Peregrin.

III.

Letno poročilo

mestne sedemrazredne dekliške ljudske šole

pri sv. Jakopu

v

Ljubljani.

Izdalo šolsko vodstvo

na konci šolskega leta

1889/90.

I.

Šolska poročila.

A. Učiteljsko osebje.

Zaporedna številka.	Ime in značaj	Poučevala je	Na teden ur
1.	Julija Moos, nadučiteljica in voditeljica.	v V. razredu vse predmete razven pisanja, risanja, telovadbe in petja.	20
2.	Andrej Karlin, kaplan pri sv. Jakopu,	učil je v vseh razredih verouk.	12
3.	Ernestina Píbil, učiteljica.	v III. razredu vse predmete.	23
4.	Friderika Konschegg, učiteljica.	v VII. razredu vse predmete.	27
5.	Emilija Gusl, učiteljica.	v I. razredu vse predmete in v VI. razredu ročna dela.	20
6.	Agneza Zupan, učiteljica.	v IV. razredu vse predmete razven petja.	24
7.	Marija Wessner, podučiteljica.	v VI. razredu vse predmete razven ročnih del.	24
8.	Marija Marout, podučiteljica.	v II. razredu vse predmete in petje v IV. razredu.	19
9.	Marija Moos, brezplačna pomožna učiteljica.	v V. razredu risanje, pisanje, petje in v III. in V. telovadbo.	6
10.	Ana Praprotnik, pomožna učiteljica.	nadomestovala je zbolelo učiteljico III. razreda poltretji, in učiteljico I. razreda poldrugi mesec.	—

B. Statistični
na konci šolskega

Razred	Število		Med letom jih je			Starost						Vera rimsko- katoliška
	16./IX. 1889	15./VII. 1890	vstopilo	izstopilo	umrlo	manj kot 6 let	6—7 let	7—12 let	12—13 let	13—14 let	nad 14 let	
I.	67	66	4	5	—	—	10	56	—	—	—	66
II.	71	68	4	6	1	—	—	66	1	1	—	68
III.	69	71	7	5	—	—	—	60	5	6	—	71
IV.	58	59	3	2	—	—	—	40	14	5	—	59
V.	28	34	8	2	—	—	—	5	9	12	8	34
VI.	34	31	—	3	—	—	—	1	11	6	13	31
VII.	18	16	1	3	—	—	—	—	—	6	10	16
Skupaj	345	345	27	26	1	—	10	228	40	36	31	345

pregled učenk

leta 1889/90.

Govori jih					Stanuje jih		Šolo jih je obiskovalo				Za višji razred		Neizpravljenih je ostalo	Ukovino je plačevalo		
le slovensko	le nemško	slovensko in nemško	slovensko in češko	slovensko in laško	v Ljubljani	zunaj Ljublj.	prav pridno	pridno	manj pridno	zanikrno.	spodobnih	nespodobnih		celo	pol	nič
61	—	5	—	—	66	—	62	2	—	2	49	17	—	4	2	60
66	—	2	—	—	67	1	53	12	—	3	46	22	—	6	4	58
66	—	5	—	—	70	1	54	11	3	3	47	21	3	2	2	67
52	—	5	1	1	59	—	52	4	3	—	41	16	2	6	4	49
18	—	16	—	—	34	—	32	2	—	—	31	3	—	5	4	25
5	3	23	—	—	31	—	30	1	—	—	31	—	—	5	2	24
2	1	13	—	—	15	1	16	—	—	—	15	1	—	3	4	9
270	4	69	1	1	342	3	299	32	6	8	260	80	5	31	22	292

C. Učne

Razred	Verouk	Slovensko berilo	Nemško berilo	Slovenska slovnica	Nemška slovnica
I.	Mali katekizem za ljudske šole.	Razinger-Žumer, Abecednik. V Ljubljani, Kleinmayr & Bamberg.	—	—	—
II.	Kratki katekizem v vprašanih in odgovorih za ljudske šole ljubljanske škofije.	Razinger-Žumer, Prvo berilo in prva slovnica. V Ljubljani, Kleinmayr & Bamberg.	—	—	—
III.	"	Drugo berilo in slovnica. Na Dunaji, v c. kr. zalogi šolskih knjig.	—	—	Prva nemška slovnica. Na Dunaji, v c. k. zalogi šolskih knjig.
IV.	Veliki katekizem za ljudske šole. Dr. Schuster-Lesar, Zgodbe stare in nove zaveze za ljudske šole.	Tretje berilo za občne ljudske šole. Na Dunaji, v c. kr. zalogi šolskih knjig.	—	Andr. Praprotnik, Slovenska slovnica za prvence. V Ljubljani, J. R. Milic.	Druga nemška slovnica. Na Dunaji, v c. k. zalogi šolskih knjig.
V.	Veliki katekizem za ljudske šole. Zgodbe sv. pisma. Sv. listi in evangelji.	"	Lesebuch für allg. österr. Volksschulen. Ausgabe in 8 Th. von Dr. Georg Ullrich. V. Th. K. k. Schulbücher-Verlag.	Peter Končnik, Slovenska slovnica. Na Dunaji, v c. kr. zalogi šolskih knjig.	Lehmann, Sprachbuch. Ausgabe in 4 Th. III. Theil. K. k. Schulbücher-Verlag.
VI.	"	Janežič-Sket, Cvetnik, I. del. V Celoveci, tiskarna družbe sv. Mohorja.	kakor v V., VI. del.	"	kakor v V., IV. del.
VII.	"	"	kakor v V., VII. del.	"	"

knjige.

Računstvo	Zgodovina	Zemljepis	Naravopis	Naravoslovje
Dr. Fr. vit. Močnik, Prva računica. V c. k. zalogi šolskih knjig.	—	—	—	—
Dr. Fr. vit. Močnik, Druga računica. V c. k. zalogi šolskih knjig.	—	—	—	—
Dr. Fr. vit. Močnik, Tretja računica. V c. k. zalogi šolskih knjig.	—	—	—	—
Dr. Fr. vit. Močnik, Četrta računica. V c. k. zalogi šolskih knjig.	—	—	—	—
Dr. Fr. vit. Močnik, Peta računica. V c. k. zalogi šolskih knjig.	—	—	—	—
Dr. v. Močnik, Fünftes Rechenb. K. k. Schulbücher- Verlag.	Anton Gindely, Lehrbuch der Ge- schichte, Ausgabe für Mädchenschul. I. Th. II. Aufl. Prag, D. Tempsky.	A. E. Seibert, Schulgeographie. I. Theil.	Pokorny-Gugler, Naturgeschichte für Bürger- schulen, I. Stufe, Prag, Tempsky.	Josef Hofer, Grundriss der Naturlehre für Bürgerschulen. I. Stufe.
"	Dr. Heinrich v. Zeißberg, Erzäh- lungen aus der Geschichte. II. und III. Theil. K. k. Schul- bücher-Verlag.	kakor v VI, II. in III. del.	Dr. Karl Rothe, Naturgeschichte für Bürger- schulen, II. u. III. Stufe.	kakor v VI, II. in III. stopnja.

Č. Knjižnica.

Učiteljska knjižnica šteje 16 knjig, leta 1889/90. se je dokupila Cigaletova „Znanstvena terminologija“. Šolska knjižnica za učenke šteje 357 zvezkov, 221 nemških, 134 slovenskih knjig. Nakupile so se leta 1889/90. te knjige: 1 letnik „Vrtca“ 1889. leta, Hubadovi „Junaki“, Narodne pripovedke 2 izvoda, Razne povesti 2 izvoda.

D. Učil ima šola:

Za nazorni nauk: 1 knjigo v podobah, zbirko kmetijskega orodja, 2 zbirki bibličnih podob. — Za jezikovni nauk: Razinger-Zumer, stenske table. — Za računstvo: 2 računska stroja. — Za prirodopis: Schubertove in Schreiberjeve zbirke prirodopisnih podob, Zoologično zbirko in mineralične zbirke. Podobe škodljivih in jedljivih gob. Zbirko metuljev in hroščev. Za prirodoslovje: Zbirko fizikalnih aparatov. — Za zemljepis: 1 globus, 10 zemljevidov in stenskih tabel, avstrijski grb, kranjski grb, grb Ljubljane. — Za risanje: Eichlerjev in Grandauerjev navod za risanje.

E. Letopis.

Šolsko leto 1889/90. začelo se je dne 18. septembra 1889. s sveto mašo in s poklicanjem sv. Duha.

Vsled razpisa visokega c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 17. septembra 1889., št. 1812, razširila se je mestna dekliška ljudska šola od šest na sedem razredov, in ker je bilo mesto učiteljice tedaj šele razpisano, vstopila je novoimenovana pomožna učiteljica Marija Moos kot supletinja ter prevzela poučevanje v II. razredu. Razpisano mesto učiteljice je dobila z razpisom c. kr. deželnega šolskega sveta dne 18. januarja 1890., št. 23, dozdanja podučiteljica Agneza Zupan, na izpraznjeno mesto podučiteljice pa je bila imenovana ob enem Marija Marout, doslej učiteljica v Radovljici.

Zdravstveno stanje učenk je bilo preteklo šolsko leto posebno ob zimskem času jako neugodno; kakor drugod po Ljubljani, razširila se je tudi med učenkami influenza in pozneje dobrci (ošpice). Vsled epidemičnega razširjenja influence je prenehal dne 10. januarja 1890. l. šolski pouk ter se 20. januarja t. l. zopet pričel.

Preblagorodni gospod c. kr. vladni svetnik dr. Friderik Keesbacher je pregledal med šolskim letom natančno vse šolske sobe, učne knjige in šolske klopi, če ugajajo v zdravstvenem oziru.

Dne 4. oktobra 1889. l. na imendan Njega Veličastva presvetlega cesarja in 19. novembra 1889. l. ob godu presvetle cesarice udeležila se je šolska mladina z učiteljicami slovesne sv. maše v mestni farni cerkvi sv. Jakopa. — Poletni čas, začenši z mesecem majnikom, hodile so učnice vsako sredo in soboto k sv. maši. Ob sredah so pele deklice enoglasno med svetim opravilom, ob sobotah pa skupno molile sv. rožni venec. Spremljevanje petja na orgljah je oskrbovala podučiteljica Marija Wessner. — Tudi

na praznik sv. Alojzija se je udeležila mestna dekliška šola ob 10. uri sv. maše, da dostojno počasti nebeškega priprošnika šolske mladine. — V nedeljo po prazniku sv. Rešnjega telesa so bile deklice mestne dekliške šole, spremljane od svojih učiteljic, navzočne pri procesiji šentjakopske fare. — Pri spovedi in sv. obhajilu so bile učenke štirikrat med letom. — Dné 2. julija t. l. v praznik Marijinega obiskovanja je sprejelo 38 šolskih deklic prvokrat sv. obhajilo. Po cerkvenem opravilu so učiteljice ob svojih troških vse novo-obhajanke pogostile z zajutrkom.

V podporo ubogih učenk je podarila tudi letos slavna kranjska hranilnica 100 gld. — Preblagorodni gospod župan Peter Grasselli je v ta namen podaril 10 gld. — Dné 15. decembra 1889. l. so dobrodelne gospé v čitalnici, kakor vsako leto obdarile 18 učenk s popolno novo obleko. — Od 2. decembra 1889. do 1. aprila 1890. l. ostajale so ubožne učenke z Barja in iz Mestnega Loga zaradi oddaljenosti čez poludne v šoli ter dobivale gorkega kosila. Nekateri dobrotniki in učiteljsko osebje mestne dekliške šole so namreč podarili za take ubožne učenke 81 gld. 81 kr., da so bile leté čez vso zimo preskrbene s poludansko hrano.

Vsem tem blagim dobrotnikom in dobrotnicam mestne dekliške šole bodi tem pōtem v imenu vodstva, učiteljstva in ubogih šolskih deklic še enkrat izrečena najiskrenejša zahvala s srčno željo: Bog povrni in poplačaj sto in tisočkrat!

Dné 16., 19. in 23. aprila in 21. in 23. junija t. l. nadzoroval je blagorodni gospod c. k. okrajni šolski nadzornik Fr. Levec pouk po vseh razredih, sklical na to dné 9. julija t. l. učiteljice v konferencijo, pri kateri jim je dal na znanje, kar je opazil med nadzorovanjem.

Tudi prečastiti gospod knezoškofijski nadzornik za verstvo, kanonik Andrej Zamejic je med šolskim letom po večkrat bil navzočen pri krščanskem nauku.

Da bi se stariši in drugi prijatelji šolske mladine prepričali o uspešnem pouku v ženskih ročnih delih, pri katerem se je zlasti oziralo na praktične izdelke, na pletenje, kačkanje in šivanje, priredila se je zadnja dva dneva šolskega leta razstava ženskih ročnih del v šolskem poslopji. — Šolsko leto se je sklenilo dné 15. julija 1890. l. s sveto mašo in z zahvalno pesmijo.

II.

Imenik učenk.

I. razred.

- Balant Marija z Golega.
 Barle Marija iz Ljubljane.
 Bezek Franciška iz Ljubljane.
 Breskvar Franciška iz Ljubljane.
 Breskvar Marija iz Ljubljane.
 Busetti Alojzija iz Rudnika.
 Cerar Josipina iz Ljubljane.
 Cesar Marija iz Ljubljane.
 Čelešnik Antonija 1. iz Ljubljane.
 Čelešnik Antonija 2. iz Ljubljane.
 Čižman Marija iz Ljubljane.
 Demšar Marija iz Begunj.
 Dežman Josipina iz Ljubljane.
 Dostal Marija iz Mengša.
 Florè Leopoldina iz Ljubljane.
 Godec Terezija s Krke.
Golob Amalija iz Ljubljane.
 Gril Karolina iz Ljubljane.
Grum Franciška iz Ljubljane.
 Jeločnik Ema iz Ljubljane.
 Jeločnik Josipina iz Ljubljane.
 Jenko Neža iz Želimej.
 Jerala Marija iz Ljubljane.
 Kanoni Marija iz Ljubljane.
 Knez Alojzija iz Ljubljane.
 Knific Franciška iz Ljubljane.
 Kocmur Marija iz Ljubljane.
 Kogej Antonija iz Ljubljane.
 Kogej Marija iz Ljubljane.
Korčn Jelica iz Planine.
 Kosec Franciška iz Ljubljane.
 Kozamernik Justina iz Ljubljane.
 Križaj Terezija iz Il. Bistrice.
 Lapajnar Marija iz Ljubljane.
 Lerch Viktorija iz Ljubljane.
 Loboda Pavla iz Ljubljane.
 Mahkota Marija iz Ljubljane.
 Malič Alojzija iz Ljubljane.
Malner Ana iz Ljubljane.
 Marinka Ljudmila iz Ljubljane.
 Marjetič Katarina iz Ljubljane.
 Mausar Ana iz Gotenic.
 Merlak Marija iz Ljubljane.
 Možina Ivana iz Ljubljane.
 Müllner Albina iz Ljubljane.
 Nagel Marija iz Zagreba.
 Pavlè Marija iz Ljubljane.
 Pavlin Marija iz Ljubljane.
 Permè Marija iz Ljubljane.
 Pezdir Marija iz Ljubljane.
 Porenta Ivana iz Ljubljane.
 Praprotnik Josipina iz Rudnika.
 Premk Karolina iz Ljubljane.
 Prezelj Marija od Sv. Krvi pri Gradci.
 Rozman Josipina s Krke.
 Slana Marija z Brezovice.
 Sperling Ana iz Ljubljane.
 Stavanje Marija iz Vinjane.
 Suhadolnik Ivana iz Ljubljane.
 Šerc Ivana iz Ljubljane.
 Šukovic Leopoldina iz Ljubljane.
 Trtnik Franciška iz Ljubljane.
Učak Ivana iz Ljubljane.
 Urbanič Marija iz Ljubljane.
 Zabukovic Neža iz Ljubljane.
 Zaletev Marija iz Ljubljane.

II. razred.

- Anzele Uršula z Golega.
 Balant Antonija iz Ljubljane.
 Benda Pavlina iz Ljubljane.
 Brate Julija iz Ljubljane.
 Brečeljnik Ana iz Ljubljane.
 Breskvar Marija iz Ljubljane.
 Breznik Angela iz Ljubljane.
Bukovitz Leopoldina iz Ljubljane.
 Ciglar Amalija iz Ljubljane.
 Fuks Leopoldina iz Zagorja.
 Fuks Ljudmila iz Ljubljane.
 Furjan Marija iz Celja.
 Godec Jožefa s Krke.
 Gregorec Franja iz Ljubljane.
 Herman Alojzija iz Ljubljane.
 Hrovat Ivana iz Ljubljane.
Jakopin Jožefa iz Ljubljane.
 Jebračin Roza iz Ljubljane.
 Jeglič Ljudmila iz Ljubljane.
 Jenko Amalija iz Ljubljane.
 Knoblohar Marija iz Ljubljane.
Kočevar Roza iz Želimej.
Kolar Franja iz Ljubljane.
 Korenčič Ana od Sv. Krvi.
 Korošic Marija iz Zagorja.
 Kosec Terezija iz Ljubljane.

Kunc Helena iz Ljubljane.
 Kunovar Helena iz Dravelj.
 Lustig Amalija iz Gradca.
 Lustig Nežika iz Gradca.
 Marinka Rozalija iz Ljubljane.
 Mavsar Ivana z Dunaja.
 Mehle Marija z Grosupljega.
Miklič Julija iz Ljubljane.
 Mikulič Marija iz Ljubljane.
 Novak Ana iz Ljubljane.
 Pajsar Marija iz Ljubljane.
 Pečar Franja iz Ljubljane.
 Peksa Terezija iz Ljubljane.
 Petrlin Marija iz Ljubljane.
 Petrovčič Pavlina iz Ljubljane.
 Pogačnik Jerica iz Ols.
 Pok Berta iz Šiške.
 Premk Alojzija iz Ljubljane.
 Roje Amalija iz Ljubljane.
 Rozman Ivana iz Ljubljane.
 Rus Marija iz Ljubljane.

Salmič Jožefa iz Ljubljane.
 Smole Marija iz Smlednika.
 Snaj Jožefa iz Trbovelj.
Suhadolnik Franja iz Ljubljane.
 Šešek Nežika iz Ljubljane.
 Škrjanec Ivana iz Ljubljane.
Škulj Angela z Brankovega.
Škulj Marija z Brankovega.
 Šmelzer Ana iz Ljubljane.
Škof Stefanija iz Litije.
 Štrukelj Pavlina iz Rudnika.
 Šuković Alojzija iz Ljubljane.
 Tavbernik Rozalija iz Ljubljane.
 Tursič Antonija iz Ljubljane.
 Velkavrh Antonija iz Ljubljane.
 Vindišar Ana iz Ljubljane.
 Wolf Alojzija iz Ljubljane.
 Zabukovec Pavlina iz Ljubljane.
 Zajec Ana iz Ljubljane.
 Železnikar Marija iz Ljubljane.
 Živec Franja iz Ljubljane.

III. razred.

Anžič Julija iz Ljubljane.
 Breškvar Helena iz Ljubljane.
 Breznik Marija iz Ljubljane.
Bukowitz Marija iz Ljubljane.
 Buac Marija iz Kopra.
 Cimerman Franciška z Iga.
 Čelešnik Ivana iz Ljubljane.
 Čelešnik Terezija iz Ljubljane.
 Čepelnik Marija iz Ljubljane.
 Črtanec Marija iz Ljubljane.
 Debevec Helena iz Ljubljane.
 Dimnik Franciška iz Ilovice.
 Erjavce Ana iz Ljubljane.
Fischer Marija iz Loke.
 Glinšek Ivana iz Ljubljane.
 Goli Julija iz Ljubljane.
 Golob Alojzija iz Ljubljane.
 Grum Gabrijela iz Ljubljane.
Hann Rudolfina iz Ljubljane.
 Harisch Ana iz Ljubljane.
 Hrastnik Viktorija iz Ljubljane.
 Hrovat Marija iz Ljubljane.
 Janša Marija iz Ljubljane.
 Jenček Marija iz Velč.
 Jurša Marija iz Ljubljane.
 Kanduč Rozalija iz Šmartna pri Li-
 tiji.
 Klančar Karolina iz Ljubljane.
 pl. Kleinmayer Ita iz Št. Lenarda.
 Kobal Ivana iz Ljubljane.
 Komar Angela iz Ljubljane.
 Kotlovšek Franciška iz Ljubljane.
 Kranjc Roza iz Ptuja.
 Krašovic Marija iz Ljubljane.
 Kvas Josipina iz Ljubljane.

Lavrič Marija iz Zatičine.
 Longika Marija iz Ljubljane.
 Malič Angela iz Ljubljane.
 Mavec Franciška iz Ljubljane.
 Mazgon Ljudmila iz Ljubljane.
 Mervar Josipina iz Ljubljane.
Miklavec Pavlina iz Moravč.
 Mlakar Leopoldina iz Št. Jurja.
 Mrak Marija iz Ljubljane.
 Novak Josipina iz Ljubljane.
 Novak Julija iz Ljubljane.
 Pajk Elizabeta iz Ljubljane.
 Pavlč Franciška iz Ljubljane.
 Pavšek Antonija iz Ljubljane.
 Pečar Marija iz Cirknice.
 Pirc Rozalija iz Ljubljane.
Preširen Ivana iz Ljubljane.
 Seliškar Marija iz Ljubljane.
 Srebotnjak Josipina iz Ljubljane.
 Šemč Marija iz Moravč.
 Schmelzer Leopoldina iz Ljubljane.
 Šuković Ivana iz Ljubljane.
 Starč Marija iz Št. Vida pri Ljubljani.
 Steinmann Karolina iz Ljubljane.
 Tekavec Angela iz Ljubljane.
 Valentinčič Marija iz Ljubljane.
 Valušnik Josipina iz Sežane.
 Vehar Franciška iz Ljubljane.
 Velkavrh Terezija iz Ljubljane.
 Wernig Marija iz Št. Lorenca na Šta-
 jerskem.
 Vidic Marija iz Ljubljane.
 Zojec Franciška iz Ljubljane.
 Zavrl Rozalija iz Ljubljane.
 Zenko Antonija iz Ljubljane.

IV. razred.

Bezil Balbina iz Hrastnika.
Boltar Marija iz Postojine.
Boltauzer Brigita iz Ljubljane.
 Breclenik Antonija iz Ljubljane.
 Breskvar Ivana iz Ljubljane.
 Cepuder Otilija iz Litije.
 Čelešnik Marija iz Ljubljane.
 Debeutz Amalija iz Ljubljane.
 Dovc Albina iz Ljubljane.
 Golob Marija iz Ljubljane.
 Grablovič Pavlina iz Ljubljane.
 Ham Marija iz Ljubljane.
 Herman Julija iz Ljubljane.
 Hrastnik Ana iz Ljubljane.
 Hrovat Franciška iz Ljubljane.
 Indof Josipina iz Ljubljane.
 Jamnik Antonija iz Ljubljane.
Jereb Gabrijela iz Ljubljane.
 Knez Marija iz Ljubljane.
 Kopečni Marija iz Ljubljane.
 Krivic Ana iz Borovnice.
 Lavrič Marija st. iz Ljubljane.
 Lavrič Marija ml. iz Ljubljane.
 Lerch Marija iz Pliberka na Koroškem.
 Mallner Viktorija iz Ljubljane.
 Marinka Franciška iz Ljubljane.
 Mazi Amalija iz Semiča.
Mehlè Marija iz Ljubljane.
Miklavc Roza iz Moravc.

Muslovič Franciška iz Ljubljane.
 Nachtigall Marija iz Zaline.
 Ovijač Marija iz Ljubljane.
 Perdan Franciška iz Ljubljane.
 Peršl Ivana iz Briksa na Češkem.
 Peterlin Terezija iz Ljubljane.
 Pleskovič Marija iz Mokronoga.
 Poka pl. Pokafalva Justina iz Ljubljane.
 Poženel Uršula iz Preserja.
 Praprotnik Antonija iz Ljubljane.
 Rajer Marija iz Ljubljane.
 Regally Marija iz Ljubljane.
 Rozman Franciška iz Ljubljane.
 Smrekar Ivana iz Trsta.
 Snoj Ana iz Knittelfelda na Štajerskem.
 Strauss Franciška iz Ljubljane.
 Strnad Antonija iz Ljubljane.
 Strnad Franciška iz Ljubljane.
 Scharlach Ema iz Rudolfovega.
 Švajglar Marija iz Ljubljane.
 Švigelj Franciška iz Ljubljane.
Tavčar Franciška iz Ljubljane.
 Tavčar Josipina iz Ljubljane.
 Thoman Elizabeta iz Trsta.
 Tomažič Franciška iz Ljubljane.
 Velkavrh Alojzija iz Ljubljane.
 Verhovc Marija iz Ljubljane.
 Zalar Marija iz Ljubljane.

V. razred.

Arnolt Antonija iz Ljubljane.
 Bostič Josefa iz Ljubljane.
 Bostič Leopoldina iz Ljubljane.
 Breskar Ivana iz Ljubljane.
 Burger Marija iz Ljubljane.
 Čatez Ana iz Ljubljane.
 Dejak Pavla iz Ljubljane.
 Dunda Marija iz Ljubljane.
 Goli Ivana iz Ljubljane.
 Inglič Franciška iz Ljubljane.
 Jakopin Marija iz Ljubljane.
 Jakše Pavla iz Ljubljane.
 Jenko Marija iz Loke.
 Kainc Marija iz Ljubljane.
 Klepec Marija iz Ljubljane.
 Klešnik Marija iz Ljubljane.
 Kliš Ana iz Ljubljane.
 Knez Franciška iz Ljubljane.

Kogej Franciška iz Ljubljane.
 Kosar Neža iz Ljubljane.
 Kermeč Marija iz Ljubljane.
 Levec Ana iz Pulja.
 Modrijev Gabrijela iz Planine.
Planinec Pavla iz Zaloga.
 Poka pl. Pokafalva Ivana iz Žužemberka.
 Pribil Ana iz Karlovca.
Požar Friderika iz Knežaka.
 Rozman Marija iz Ljubljane.
 Spiel Adela iz Ljubljane.
 Šoklič Leopoldina iz Ljubljane.
 Starman Marija iz Ljubljane.
 Šuster Leopoldina iz Ljubljane.
 Verovšek Marija iz Ljubljane.
 Verhovšek Ana iz Ljubljane.
 Zabukovic Kristina iz Ljubljane.
Zemljan Franciška iz St. Pavla.

VI. razred.

Bukowitz Albina iz Radovljice.
 Debevec Josipina iz Ljubljane.
 Debevec Terezija iz Ljubljane.
 Fischer Karolina iz Škofje Loke.
 Grum Marija iz Ljubljane.
 Hann Karolina iz Ljubljane.

Kastelic Ivana iz Ljubljane.
 Kastelic Marija z Brezja.
 Kotlovšek Amalija iz Ljubljane.
Lenassi Ana z Vrhuške.
 Miklič Marija iz Ljubljane.
 Mikuž Antonija iz Črna Vrha.

Papež Ljudevita z Jesenic na Gorenjskem.
 Pirc Ana iz Ljubljane.
 Prešeren Gabrijela iz Ljubljane.
 Račić Marija iz Postojne.
 Radović Marija iz Ljubljane.
 Rojc Emilija iz Sevnice.
 pl. Rus Ivana iz Ljubljane.
 pl. Rus Marija iz Ljubljane.
 Rus Pavla iz Ljubljane.

Sever Marija iz Ljubljane.
 Štrukelj Rozina iz Tolmina.
 Trtnik Marija iz Ljubljane.
 Uhl Franja iz Gradca.
 Vidmar Ivana iz Ljubljane.
 Vindišar Franja iz Kranja.
 Weith Avrelija iz Ilirske Bistrice.
 Wester Gizela iz Pančove.
 Wiener Viktorija iz Trsta.
 Zemljan Jerica iz Št. Jakopa.

VII. razred.

I. o d d e l e k.

Brandstetter Marija z Dunaja.
 Črne Matilda iz Ljubljane.
 Govekar Marija z Iga.
 Karba Marija iz Hermanca na Štajerskem.
 Koprivec Adela iz Ljubljane.

Krek Helena iz Ljubljane.
 Pečnik Ivana iz Ljubljane.
 Ravnikar Ernestina iz Ribnice.
 Vimpolšek Antonija iz Rajhenburga.
 Zitterer Franja iz Ljubljane.

II. o d d e l e k.

Bukowitz Ljudmila iz Radovljice.
 Gorjanec Matilda iz Ljubljane.
 Korenčan Franja z Vrhnike.

Lauprecht Ana iz Ljubljane.
 Modrian Sofija iz Planine.
 Meden Ana iz Ljubljane.

IV.

Jahresbericht

der

zweiclassigen städtischen deutschen Knaben-Volksschule

in

Laibach

für das Schuljahr

1889/90.

I.

Schulnachrichten.

A. Der Lehrkörper.

Theodor Valenta, definitiver Oberlehrer und Schulleiter, lehrte alle Gegenstände in der II. Classe, 26½ Stunden wöchentlich.

Maurilius Šarabon, Cooperator an der Kathedralkirche zu St. Nicolaus, lehrte die Religion in beiden Classen, 4 Stunden wöchentlich.

Anton Maier, definitiver Unterlehrer, lehrte alle Gegenstände in der I. Classe, 20 Stunden wöchentlich.

Während der Krankheit des letzteren supplierte in der I. Classe der pensionierte Oberlehrer und Besitzer des goldenen Verdienstkreuzes, Herr **Leopold Belár**.

B. Verzeichnis der Schulbücher.

Classe	Abtheilung	Titel des Schulbuches	Auflage	Herausgeber	Preis
					kr.
I. Classe	I. Abtheilung	Kleiner Katechismus	—	K. k. Schulb.-V.	6
		Lesebuch für österr. Volksschulen 1. Theil (5theilig)	—	Dr. Ullrich	20
		Erstes Rechenbuch v. J. 1890	24. Auflage	Dr. R. v. Močnik	8
	II. Abtheilung	Auszug aus dem grossen Katechismus in Fragen und Antworten	—	K. k. Schulbücher-Verlag	16
		Lesebuch für österr. Volksschulen 2. Theil	—	Dr. Ullrich	26
		Sprachbuch 1. Theil	—	J. Lehman	8
Zweites Rechenbuch v. J. 1890	24. Auflage	Dr. R. v. Močnik	12		
Liederquelle 1. Heft	—	Proschko-Pammer	10		
II. Classe	I. Abtheilung	Grosser Katechismus. Ausgabe in Fragen und Antworten mit den beweisenden Stellen v. J. 1889	—	K. k. Schulbücher-Verlag	30
		Biblische Geschichte	—	Dr. Schuster	44
		Prvo berilo in slovnica	2. Auflage	Razinger-Zumer	24
		Drittes Rechenbuch v. J. 1890	24. Auflage	Dr. R. v. Močnik	13
		Lesebuch für österr. Volksschulen 3. Theil	—	Dr. Ullrich	32
	II. Abtheilung	Sprachbuch 2. Theil	—	J. Lehman	12
		Liederquelle 2. Heft	—	Proschko-Pammer	12
		Grosser Katechismus	—	K. k. Schulb.-V.	30
		Biblische Geschichte	—	Dr. Schuster	44
		Drugo berilo in slovnica	—	C. kr. z. š knjig	35
Viertes Rechenbuch v. J. 1890	24. Auflage	Dr. R. v. Močnik	16		
Sprachbuch 3. Theil	—	J. Lehman	26		
Lesebuch für österr. Volksschulen 4. Theil	—	Dr. Ullrich	54		
Liederquelle 3. Heft	—	Proschko-Pammer	12		

C. Statistische Übersicht am Schlusse des Schuljahres 1889/90.

C l a s s e	Zahl		Während des Schuljahres			A l t e r						Con- f e s s i o n		Es sprechen		Es wohnen		Die Schule besuchten				Für die höhere Classe		Schulgeld zahlen			
	16./IX. 1889	15./VII. 1890	eingetreten	ausgetreten	gestorben	unter 6 Jahre	6 - 7 Jahre	7 - 12 Jahre	12 - 13 Jahre	13 - 14 Jahre	über 14 Jahre	römisch-katholisch	evangelisch-helvetisch	nur deutsch	slovenisch und deutsch	in Laibach	ausser Laibach	sehr heissig	heissig	minder heissig	nachlässig	geeignet	ungeeignet	ungeprüft blieben	ganz	halb	nicht
I.	62	63	5	4	1	—	4	53	3	1	2	62	1	—	63	47	16	63	—	—	—	51	10	2	15	8	45
II.	50	47	5	8	—	—	—	34	7	6	—	47	—	4	39	8	45	1	—	—	41	6	—	8	7	32	
Zu- sam- men	112	110	10	12	—	—	4	87	10	7	2	109	1	4	106	86	24	108	1	—	1	92	16	3	23	10	77

D. Die Schülerbibliothek.

Die Schülerbibliothek zählt gegenwärtig 56 Werke; dieselbe wurde im Schuljahre 1889/90 durch Ankauf nachstehender Bändchen vermehrt: Der kleine Bergmann oder: Ehrlich währt am längsten. — Bruderliebe. — Christof Columbus. — Das vierte Gebot. — Der Hirtenknabe und sein Hund oder: Vergebet, so wird euch vergeben. — Das verlorene Kind. — Die Thurmweihe. — Der Kreuzthurm zu Dresden. — Der reiche Mann und der arme Lazarus. — Der blinde Knabe. — Guter Rath ist Geldes werth.

E. Verzeichnis der Lehrmittel.

a) Anschauungsunterricht.

86 Bilder und 4 Wandtafeln mit den vier Jahreszeiten.

b) Lesen.

1 Holzkästchen, Buchstabentäfelchen und 20 Wandfibeln.

c) Rechnen und geometrische Formenlehre.

1 Rechenmaschine, 1 Metermass, 1 Kilogramm, 1 Garnitur Gewichte, 1 Garnitur Hohlmasse zum Messen der Flüssigkeiten, 1 Garnitur Hohlmasse zum Messen trockener Gegenstände, 1 Schachtel Zahl- und Ziffertäfelchen von Nagel, 1 Apparat zur Veranschaulichung der Brüche, 1 Wandtafel für Masse und Gewichte, 6 geometrische Körper und 1 Würfel.

d) Naturgeschichte.

65 Bilder von Leitemann, Schreibers 4 grosse kolorierte Wandtafeln der Anatomie des Menschen, 12 Tafeln Giftschwämme, 1 Wandtafel zur Darstellung der Reblaus und der Blutlaus, 1 Wandtafel zur Darstellung des Coloradokäfers, 1 Mineraliensammlung, 1 grosse und 1 kleine Meerspinne und zwei Meerkrebse.

e) Naturlehre.

2 Thermometer, 1 Barometer, 1 Magnet, 1 Harzstange, 1 Glasstange, 1 Saugpumpe, 1 Druckpumpe, 1 Kugel mit Ring für die Ausdehnung der Metalle, 1 Elektrisiermaschine und 21 physikalische Wandtafeln.

f) Geographie.

Die Karte von Krain, die Karte der österr.-ung. Monarchie, die Karte von Europa, die Karte von Palästina, 1 Globus, die Planiglobien, 1 Tellurum, Rassenbilder, 1 Exemplar Wappentableau mit erklärendem Text.

g) Geschichte.

Die Regenten des erlauchten Kaiserhauses.

h) Zeichnen.

Zeichenschule von Eichler 1. Abtheilung und Zeichenschule von Tretan.

i) Gesang.

Eine Violine sammt Bogen.

In diesem Schuljahre wurde kein Lehrmittel angekauft.

F. Zur Chronik der Anstalt.

Auf Grund des Erlasses des hohen k. k. Landesschulrathes ddo. 14. December 1884, Zahl 2630, wurde seitens der Stadtgemeinde Laibach die städtische deutsche Knabenvolksschule errichtet und am 15. September 1885 die I. Classe mit 17 Schülern, zufolge Erlasses des hohen k. k. Landesschulrathes ddo. 29. October 1888, Zahl 2051, die II. Classe mit 86 Schülern eröffnet.

Damals war der jungen Schule ein sehr geräumiges Lehrzimmer der Mahr'schen Handels-Lehranstalt zur Benützung zugewiesen. Mit dem 11. October 1886 übersiedelte die Anstalt, um der städtischen deutschen Mädchenschule Platz zu machen, in das kleinere Lehrzimmer des alten Hauptwachegebäudes. Mit dem 14. November 1887 übersiedelte die Schule abermals aus dem nicht entprechenden Locale in das Mahr'sche Haus zurück. Mit dem 17. November 1888 übersiedelte die II. Classe in das Bürgerspital und gegenwärtig ist die I. Classe im Hauptwachegebäude und die II. Classe im Lycealgebäude untergebracht.

Mit dem Decrete des hohen k. k. Landesschulrathes vom 8. September 1885, Zahl 1587, wurde Theodor Valenta, Oberlehrer an der vierclassigen Volksschule in Gurfeld, zum definitiven Lehrer und Leiter an der damals einclassigen städtischen Knabenvolksschule mit deutscher Unterrichtssprache in Laibach ernannt.

Mit dem Decrete des fürstbischöflichen Ordinariats vom 5. October 1885, Zahl 1755, wurde der Domkaplan, Herr Maurilius Šarabon, als Katechet für die Schule bestellt.

Zufolge Erlasses des hohen k. k. Landesschulrathes vom 16. Februar 1889, Zahl 329, wurde Herr Anton Maier, Oberlehrer in Assling, zum definitiven Unterlehrer an der städtischen deutschen Knabenvolksschule ernannt. Leider erkrankte dieser im Monate März l. J. und so wurde mit dem Decrete des löblichen k. k. Stadtschulrathes vom 22. März 1890, Zahl 151, der pensionirte Oberlehrer, Herr Leopold Belár, Besitzer des goldenen Verdienstkreuzes, auf die Dauer der Verhinderung des Unterlehrers Maier, zum Aushilfslehrer in der I. Classe bestellt.

Seit ihrer Gründung blieb die Anstalt nie zurück, wo es galt, die Gefühle treuer Verehrung und Huldigung für das erlauchte Kaiserhaus zu beethätigen und die ihr anvertraute Jugend zum Patriotismus zu erziehen. In einfacher, doch inniger Weise wurde am 2. December 1888 an der Anstalt, den Intentionen Sr. Majestät entsprechend, das 40jährige Regierungs-Jubiläum des geliebten Monarchen begangen. Um 8 Uhr früh fand ein feierlicher Schulgottesdienst mit solennem Hochamte statt, dem der Lehrkörper sammt der Schuljugend beiwohnte. Nach vollendetem Gottesdienste versammelten sich die Kinder im geräumigen Lehrzimmer der I. Classe, wo dieselben nach einer passenden kurzen Ansprache des Schulleiters mit Kaiserbildern, der Festschrift „Unser Kaiser“, 15 dürftige und würdige Schüler aber mit Kleidungsstücken theilt wurden. Die Feier fand ihren würdigen Abschluss mit der Volkshymne, die von der Schuljugend mit patriotischer Begeisterung gesungen wurde.

Die hohen Namenstage Ihrer Majestäten am 4. Oktober und 19. November hat der Lehrkörper mit der Schuljugend alljährlich festlich begangen.

Am 1. Juli 1887 und am 15. Juni 1889 zeichnete der Herr Landespräsident Andreas Freiherr von Winkler die Anstalt durch seinen Besuch aus, bei welcher Gelegenheit der hohe Herr der Leitung seine vollste Anerkennung über die Unterrichtserfolge auszusprechen geruhte.

In den Monaten November 1885, Februar und December 1887 und Jänner 1888 inspicierte die Schule der damalige k. k. Bezirksschul-Inspector, Herr Director Blasius Hrovath.

Mit dem hohen Erlasse vom 25. December 1888, Zahl 24360, hat Se. Excellenz der Herr Minister für Cultus und Unterricht für die nächste sechsjährige Functionsperiode den k. k. Professor an der Staats-Oberrealschule in Laibach, Herrn Franz Levec, zum k. k. Bezirksschul-Inspector für den Stadtbezirk Laibach, ernannt.

In den Monaten Februar und April 1889 und März 1890 inspicierte derselbe die Anstalt eingehend und drückte nach der heurigen Inspection dem Lehrkörper seine Zufriedenheit sowohl mit den Unterrichtserfolgen, als auch mit der Führung der Amtsschriften aus.

Seit dem Bestande der Anstalt wurde der Religionsunterricht jedes Jahr vom Herrn Canonicus Andreas Zamejec inspiciert.

Im Monate Jänner 1888 wurde infolge Verfügung des löblichen k. k. Stadtschulrathes die Schliessung der Schule wegen der Blattern-Epidemie auf einen Monat angeordnet.

Im Monate December 1888 prüften der k. k. Regierungsrath, Herr Dr. Friedrich Keesbacher und der Stadtarzt, Herr Dr. Franz Ambrožič den Gesundheitszustand der Schulkinder und unterzogen auch die Einrichtung der Schullokalitäten einer fachmännischen Untersuchung.

Am 18. März l. J. feierte der hochwohlgeborene Herr k. k. Landespräsident, Andreas Freiherr von Winkler, sein zehnjähriges Dienstjubiläum in Krain. Bei diesem Anlasse erfüllte der Leiter der Anstalt seine Pflicht, indem er im Vereine mit der städtischen Lehrerschaft dem verdienstvollen Förderer des krainischen Schulwesens die aufrichtigsten Glückwünsche darbrachte.

Am 11. Juni feierte unter Theilnahme von 98 Schülern die Anstalt ihr heuriges Schulfest in Ober-Rosenbach.

Seit dem Monat Mai wohnte die Schuljugend mit dem Lehrkörper wöchentlich zweimal der hl. Messe in der Domkirche bei.

Am 21. Juni als Gedächtnistage des hl. Aloisius empfingen die Schüler die hl. Sacramente der Busse und des Altars.

Die löbliche Direction der krainischen Sparcasse votierte der Anstalt jedes Jahr 50 fl. zur Unterstützung armer Schüler.

Behufs Anschaffung von Kleidungsstücken für arme Schüler spendeten im Jahre 1888 die wohlbekannte Schulfreundin, Frau Josefine Hotschevar in Gurkfeld 20 fl., Frau Jeannette Recher 5 fl. und Herr Georg Auer, Brauereibesitzer 10 fl.

Das Comité des „krainischen Schulpfennigs“ spendete der Schule Lehrmittel im Werthe von 10 fl., der Verein „Narodna šola“ solche im Werthe von 5 fl.

Herr Franz Kaiser, Büchsenmacher, spendete zwei Meerspinnen und zwei Meerkrebse zur Bereicherung der Lehrmittelsammlung.

Um die Betheiligung an dem heurigen Schulfeste auch den armen Schülern der Anstalt zu ermöglichen, spendete Herr Religionslehrer Maurilius Šarabon das Getränk, mehrere Damen und Herren aus der Stadt hingegen einen Geldbeitrag von 12 fl. 30 kr. Überdies erhielt die Leitung diverse Schreibrequisiten vom Herrn Karl Till, um dieselben unter die Schuljugend zu vertheilen.

Im Namen der Unterstützten spricht die Leitung allen obgenannten Wohlthätern und Schulfreunden den tiefgefühlten Dank aus.

Laibach, am 15. Juli 1890.

Die Schulleitung.

II.

Verzeichnis der Schüler.

I. Classe.

1. Abtheilung.

Bajzelj Franz aus Laibach.
 Bizjak Johann aus Podgora bei Ober-
 laibach.
 Ceglar Franz aus Mariafeld.
 Ceglar Josef aus Mariafeld.
 Cepuder Leopold aus Gleinitz.
 Erklavec Raimund aus Udmat.
 Fischer Franz aus Bischoflack.
 Gollob Ludwig aus Brdovec bei Agram.
 Gorišek Michael aus Moste.
 Habič August aus Laibach.
 Jamšek Nikolaus aus Moräntsch.
 Jesih Franz aus Schischka.
 Jurman Rudolf aus Laibach.
 Kerže Blasius aus Laibach.
 Kozina Johann aus Gleinitz.
 Kremenžar Karl aus Schischka.

Lemond Alois aus Laibach.
 Logar Georg aus Tarvis.
 Lukman Jakob aus Laibach.
 Marentič Johann aus Selo.
 Mesojedec Rudolf aus St. Martin.
 Mlakar Franz aus Laibach.
 Novak Alois aus Oberolang (Tirol).
 Okorn Johann aus Moste.
 Papež Josef aus Laibach.
 Pirkovič Ludwig aus Laibach.
 Pogačnik Karl aus Laibach.
 Siberer Oskar aus Laibach.
 Simončič Johann aus Laibach.
 Strukelj Leopold aus Laibach.
 Trojanek Johann aus Prag.
 Večaj Alois aus Laibach.

2. Abtheilung.

Babnik Jakob aus Schischka.
 Besek Julius aus Laibach.
 Brandstätter Karl aus Wien.
 Bukovič Anton aus Graz.
 Čaks Karl aus Arnoldstein.
 Gollob Gilbert aus Agram.
 Grossmann Heinrich aus Laibach.
 Jug Karl aus Waitsch.
 Jurman Johann aus Laibach.
 Klobčaver Anton aus Divacca.
 Košak Peter aus Laibach.
 Kozelj Franz aus Commenda.
 Kozelj Johann aus Commenda.
 Kozina Franz aus Gleinitz.
 Kramar Johann aus Villach.
 Makovec Franz aus Moste.
 Mrhar Johann aus Schischka.

Novak Martin aus Oberolang (Tirol).
 Okorn Franz aus Moste.
 Paulin Johann aus Senosetsch.
 Petrovčnik Johann aus Unter-Kašelj.
 Pittner Josef aus Udmat.
 Prattes Johann aus Marburg.
 Rakar August aus Laibach.
 Razberger Paul aus Laibach.
 Scarpa Johann aus Triest.
 Schwingshackl Heinrich aus Laibach.
 Tomšič Johann aus Laibach.
 Trojanek Friedrich aus Prag.

Unclassificiert blieben:

Mali Viktor aus Cerovlje (Istrien).
 Wohlmut Paul aus Sissek.

II. Classe.

1. Abtheilung.

Aubel Franz aus Laibach.
 Bäcker Franz aus Laibach.
 Čemažar Johann aus Schischka.
 Fajdiga Rudolf aus Laibach.
 Gnezda Alois aus Laibach.
 Grčar Alois aus Triest.
 Grčar Paul aus Triest.

Habič Franz aus Laibach.
 Hauser Karl aus Laibach.
 Heran Karl aus Leonfelden (Ober-
 Osterreich).
 Juran Oskar aus Villach.
 Kaiser Robert aus Laibach.
 Kapelj Karl aus Laibach.

Kattauer Josef aus Saborsin (Ungarn).
 Krakar Karl aus Laibach.
 Kregar Johann aus Schischka.
 Kremžar Karl aus Laibach.
 Nadveth Rudolf aus St. Leonhard in
 Kärnten.
 Navinscheg Viktor aus Laibach.
 Novak Franz aus Laibach.
 Papež Franz aus Gaßen.
 Pittner Franz aus Windisch-Büchl.

Podschedenscheg Emil aus Pola.
 Remšigar Franz aus Moste.
 Siegl Friedrich aus Laibach.
 Stoni Franz aus Schischka.
 Surz Josef aus Villach.
 Stržina Karl aus Laibach.
Schuber Franz aus Laibach.
 Uhl Eduard aus Graz.
 Verhovec Karl aus Marburg.

2. Abtheilung.

Ažman Ignaz aus Kropp.
 Bašelj Anton aus Laibach.
Degischer Bernhard aus Mannsburg.
 Dodič Johann aus Moste.
 Gmeiner Othmar aus Knittelfeld.
 Jerančič Karl aus Franzdorf.
 Jug Alois aus Waitsch.
 Koschak Karl aus Laibach.

Nadveth Viktor aus Klagenfurt.
 Navinscheg Adolf aus Laibach.
 Makovec Josef aus Moste.
 Pavšek Albin aus Laibach.
 Pirtz Anton aus Triest.
 Prešeren Alois aus Lengenfeld.
Škrinjar Max aus Poviri.
 Teršan Emerich aus Laibach.

V.

Jahresbericht

der

vierclassigen städtischen deutschen Mädchen-Volksschule

in

Laibach

für das Schuljahr

1890.

I.

Schulnachrichten.

A. Lehrpersonale.

Laut- Zahl	Name und Charakter	Unterrichtsertheilung	Zahl d. wöch. Stunden
1.	Aloisia Bauer, Oberlehrerin.	Lehrte außer den weiblichen Hand- arbeiten alle Lehrgegenstände in der IV. Classe und seit dem 13. De- cember 1889 den Gesang in der II. Classe.	28
2.	P. Josef Bizavičar, Priester des Franciscanerordens- Conventes.	Lehrte die Religionslehre in allen Classen.	7
3.	Emma Raunacher, Lehrerin.	Lehrte alle Lehrgegenstände in der III. Classe.	22
4.	Francisca Illerschitsch, Unterlehrerin.	Lehrte alle Lehrgegenstände in der II. Classe bis 13. December 1889.	20
5.	Emilie Witschl, Unterlehrerin.	Lehrte alle Lehrgegenstände in der I. Classe und die weiblichen Hand- arbeiten in der IV. Classe.	20
6.	Jakobine Naglas, geprüfte Aushilfslehrerin.	Lehrte vom 4. Jänner 1890 angefan- gen außer dem Gesange alle Lehr- gegenstände in der II. Classe.	19

B. Statistische Übersicht der Schülerinnen

Classe	Zahl der Schülerinnen		Während des Schuljahres			Es standen im Alter						Confession	
	16./IX. 1889	15./VII. 1890	eingetreten	ausgetreten	gestorben.	unter 6 Jahren	vom 6 — 7. Jahre	vom 7 — 12. Jahre	vom 12 — 13. Jahre	vom 13 — 14. Jahre	über 14 Jahre	römisch-katholisch	israelitisch
I.	51	53	5	3	—	—	36	17	—	—	—	51	2
II.	44	45	4	3	—	—	—	44	1	—	—	44	1
III.	43	42	—	1	—	—	—	39	2	1	—	41	1
IV.	48	46	2	4	—	—	—	30	11	2	3	45	1
Zusammen	186	186	11	11	—	—	36	130	14	3	3	181	5

am Schlusse des Schuljahres 1889/90.

Es sprachen					Es wohnten		Die Schule besuchten				F. d. höhere Classe		Schulgeld zahlten			
nur deutsch	nur slovenisch	slovenisch und deutsch	deutsch und italienisch	deutsch und magyarisich	in Laibach	außerhalb Laibach's	sehr fleißig	fleißig	minder fleißig	nachlässig	geeignet	ungeeignet	ungeprüft blieben	ganz	halb	nicht
26	—	26	1	—	49	4	48	5	—	—	48	4	1	15	3	35
17	—	26	2	—	36	9	32	8	4	1	38	6	1	8	6	31
15	—	26	—	1	40	2	33	7	1	1	31	10	1	9	8	25
20	—	24	2	—	42	4	41	4	1	—	40	6	—	11	7	28
78	—	102	5	1	167	19	154	24	6	2	157	26	3	43	24	119

C. Schulbücher für das Schuljahr 1889/90.

Classe Abth.	Religion	Deutsche Sprache	Slovenische Sprache	Rechnen	Gesang
I.	Kleiner Katechismus.	Ullrich, Fibel, 1. Theil.	—	Močnik, Erstes Rechenbuch.	—
II.	Auszug aus dem Katechismus.	Ullrich, Lesebuch, 1. Theil. Lehmann, Sprachbuch, 2. Theil.	—	Močnik, Zweites Rechenbuch.	Proschke und Pammer, Liederquelle, 1. Heft.
III.	Großer Katechismus.	Ullrich, Lesebuch, 3. Theil. Lehmann, Sprachbuch, 2. Theil.	Prvo berilo in slovnica von Razinger und Žumer.	Močnik, Drittes Rechenbuch.	Liederquelle, 2. Heft.
IV. 1.	Großer Katechismus. Schuster, Biblische Geschichte.	Ullrich, Lesebuch 4. Theil. Lehmann, Sprachbuch, 3. Theil.	Drugo berilo in slovnica.	Močnik, Viertes Rechenbuch.	Liederquelle, 3. Heft.
IV. 2.	Großer Katechismus. Die sonn- und festtäg- lichen Evangelien.	Ullrich, Lesebuch 5. Theil. Lehmann, Sprachbuch, 3. Theil.	Drugo berilo in slovnica.	Močnik, Fünftes Rechenbuch.	Liederquelle, 3. Heft.

D. Bibliothek.

Am Schlusse des Schuljahres 1888/89 zählte die Schülerinnenbibliothek 44 Bändchen und 1 Jahrgang der Jugendzeitschrift »Grüß Gott«. Im Laufe des Schuljahres wurden 12 Bändchen der Jugendschriften von Frisch und 1 Jahrgang »Grüß Gott« angeschafft.

E. Lehrmittel.

a)	2	Lehrmittel für den	Leseunterricht in 22	Tafeln;
b)	12	"	"	Rechenunterricht;
c)	15	"	"	Unterricht in der Naturgeschichte;
d)	9	"	"	Unterricht in der Naturlehre;
e)	6	"	"	Unterricht in der Erdkunde;
f)	2	"	"	Zeichenunterricht.

Im Laufe des Schuljahres erhielt die Lehrmittelsammlung nachstehenden Zuwachs:

1. Leutemann, Thierreich, 7 Tafeln. — 2. Schubert, Naturgeschichte der Vögel, 5 Tafeln. — 3. Sieben ausgestopfte Vögel. — 4. Eine kleine Mineraliensammlung. — 5. Die Metamorphose des Frosches in 6 Fläschchen. — 6. Eine Kugel mit Ring. — 7. Eine Magnetnadel. — 8. Einen Compass. — 9. Eine Stimmgabel. — 10. Ein Thermometer. — 11. Einen Globus. — 12. Einen Plan der Stadt Laibach.

F. Schul-Chronik.

Eröffnet wurde das Schuljahr mit dem heil. Geistamte am 18. September 1889.

Laut Erlasses des hohen k. k. Landesschulrathes vom 17. September 1889 Z. 1811, wurde die bisher 3classige Schule zur 4classigen erweitert und die vierte Lehrstelle laut Erlasses des hohen k. k. Landesschulrathes vom 4. Jänner 1890, Z. 2589 ex 1889, der Aushilfslehrerin Emilie Witschl verliehen.

Die krankheitshalber auf sechs Monate beurlaubte Unterlehrerin Francisca Illerschitz wurde vom 4. Jänner bis 15. Juli d. J. durch die geprüfte Lehrerin Jakobine Naglas suppliert.

Am 4. October 1889 feierte die Schule das Allerh. Namensfest Sr. k. u. k. Apostol. Majestät unseres allergnädigsten Kaisers Franz Josef I. durch einen feierlichen Schulgottesdienst, desgleichen am 19. November das Namensfest Ihrer Majestät der Kaiserin Elisabeth.

Am 30. October 1889, am 26. und 27. März, am 17. und 19. Mai und am 18. Juni 1890 wurde die Schule vom k. k. Bezirksschulinspector Herrn Prof. Franz Levec inspiciert.

Am 24. Juni hielt der Herr Bezirksschulinspector mit dem Lehrkörper eine Conferenz ab, bei der er die während der Inspection gemachten Wahrnehmungen demselben mittheilte und sowohl der Leiterin für die correcte Führung des Schulamtes, wie den Lehrerinnen für ihren Pflichteifer dankte.

Die heilige Beichte und Communion empfiengen die Schülerinnen viermal im Jahre.

Am 23. Mai d. J. verrichteten die Schülerinnen der II. und III. Classe die erste heilige Beichte, und am 21. Juni empfiengen 15 Schülerinnen die erste heil. Communion.

Seit dem 1. Mai wohnten die Schülerinnen der 2., 3. und 4. Classe zweimal in der Woche der heil. Messe bei.

Vom 10.—20. Jänner d. J. war die Schule der Influenza wegen geschlossen.

Am 13. und 14. Juli d. J. veranstaltete der Lehrkörper in den Schullocalitäten eine Ausstellung der Handarbeiten der Schülerinnen.

Der Schluss des Schuljahres erfolgte mit einem Dankgottesdienste am 15. Juli 1890.

Laibach, den 15. Juli 1890.

Die Schulleitung.

II.

Verzeichnis der Schülerinnen.

I. Classe.

Ahac Karoline aus Gilli.
 Czižek Flora aus Laibach.
Eger Anna aus Laibach.
 Erblisch Maria aus Laibach.
 Erbežnik Auguste aus Laibach.
 Fink Paula aus Laibach.
Förg Francisca aus St. Pölten.
 Fuchs Friederike aus Wien.
Gmeiner Rosa aus Glandorf.
 Götzl Emma aus Graz.
 Hafner Auguste aus Graz.
 Izlakar Emilie aus Laibach.
Jaksche Amanda aus Laibach.
 Jesch Francisca aus Laibach.
 Kavéié Viktoria aus Laibach.
 Klarmann Francisca aus Nikolsdorf.
 Klarmann Paula aus Nikolsdorf.
Klauer Jakobine aus Laibach.
 Klette Josefa aus Laibach.
 Klis Josefa aus Laibach.
 Kneisl Rosalia aus Laibach.
 Kraighar Ludmilla aus Laibach.
 Lampič Maria aus Laibach.
 Logar Josefa aus Seisenberg.
Mahr Valerie aus Laibach.
 Merluzzi Anna aus Laibach.
Mechora Anna aus Graz.

Micelli Helene aus Klagenfurt.
Miklauc Maria aus Laibach.
Müller Maria aus Laibach.
 Neuwirth Katharina aus Laibach.
 Paulin Maria aus Fiume.
Paysek Anna aus Laibach.
 Pavšner Auguste aus Laibach.
 Permoser Aloisia aus Laibach.
 Podbregar Julie aus Laibach.
Ranzinger Maria aus Laibach.
Raunacher Amalia aus Laibach.
Rössmann Bertha aus Laibach.
 Schunko Charlotte aus Görz.
 Sedej Anna aus Laibach.
 Selak Francisca aus Laibach.
 Sieherer Bertha aus Laibach.
 Stony Elisabeth aus Laibach.
Škerl Paula aus Laibach.
 Taschwer Anna aus St. Veit.
Terpotec Francisca aus Laibach.
 Vetter Josefina aus Laibach.
 Videňšek Maria aus Laibach.
 Višjak Johanna aus Laibach.
 Vovk Maria aus Laibach.
 Wisler Maria aus Laibach.
 Wornschek Cäcilia aus Laibach.

II. Classe.

Ambrož Johanna aus Krainburg.
 Babnik Mathilde aus Laibach.
Balogh Susanne aus Laibach.
 Bašelj Paula aus Laibach.
 Beck Albine aus Zwickau.
 Bock Emilie aus Rakitovic.
 Blumauer Anna aus Laibach.
Ekl Anna aus Adelsberg.
 Furlan Marie aus Laibach.
 Herrisch Josefina aus Laibach.
 Jeretina Ernestine aus Laibach.
 Kaplja Balbine aus Lüttai.
Keller Olga aus Laibach.
 Kerschischnigg Mathilde aus Laibach.
 Kersič Emilie aus Cormons.
 Klette Marie aus Laibach.
Kos Bertha aus Laibach.
 Kos Juliane aus Raibl.
 Kowanetz Hermine aus Wien.
 Landau Henriette aus Banjaluka.
Logar Anna aus Reteče bei Bischoflack.
Marschner Stefanie aus Laibach.
Maschke Paula aus Laibach.

Mauler Julie aus Komorn.
 Menčnik Marie aus Laibach.
 Modic Marie aus Laibach.
Müller Antonie aus Laibach.
 Oblak Marie aus Laibach.
Panholzer Amalie aus Laibach.
 Pantz Helene aus Assling.
 Paulin Ludmilla aus Klosterneuburg.
 Piskernigg Marie aus Eisenkappel.
 Praček Lucia aus Laibach.
 Serkulj Julie aus Laibach.
 Siegl Emma aus Laibach.
 Smerdu Marie aus Triest.
 Stöcklinger Luise aus Pontafel.
 Škrabec Mathilde aus Laibach.
 Schmidt Wilhelmine aus Tüffer.
 Šustersič Marie aus Laibach.
 Šustersič Paula aus Laibach.
Tavčar Gabriele aus Rudolfswert.
Vetter Emilie aus Laibach.
 Varl Antonie aus Laibach.
 Varl Josefina aus Laibach.

III. Classe.

Besek Hedwig aus Laibach.
 Bitenz Anna aus Laibach.
 Bree Marie aus Laibach.
 Brůfach Paula aus Laibach.
Bunyov Margarete aus Vingai in Ungarn.
 Cassermann Josefa aus Laibach.
 Domianovič Karoline aus Laibach.
 Dragar Marie aus Laibach.
Harbich Anna aus Laibach.
 Hauser Marie aus Laibach.
 Hočevar Angela aus St. Marein.
 Jeršek Johanna aus Laibach.
 Jurmann Amalie aus Laibach.
 Juscek Marie aus Klagenfurt.
 Kinkel Leopoldine aus Laibach.
 Koppmann Helene aus Laibach.
 Kozjek Olga aus Laibach.
 Krašovec Gertrud aus Rudolfswert.
 Lemut Marie aus Laibach.
 Lindtner Martina aus Laibach.
Maček Marianne aus Jaska in Kroatien.

Mallner Adolfine aus Laibach.
 Mariacher Anna aus Laibach.
 Mavec Margarete aus Laibach.
 Matjan Anna aus Laibach.
Meznarič Albine aus Laibach.
 Pavšek Francisca aus Laibach.
Proske Klara aus Klausenburg.
 Rajakowitsch Claudia aus Laibach.
 Robida Mathilde aus Laibach.
 Schlaipach Josefa aus Laibach.
Schorn Vida aus Agram.
 Selak Alberta aus Laibach.
 Sieberer Anna aus Laibach.
 Simon Leopoldine aus Laibach.
 Surz Rosa aus Klagenfurt.
Svoboda Bertha aus Lees.
 Vetter Anna aus Laibach.
 Vizjak Albine aus Laibach.
 Vodnik Marie aus Dolsko.
 Vrankar Olga aus Krainburg.
 v. Zergollern Ida aus Laibach.

IV. Classe.

I. Abtheilung.

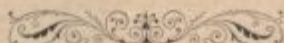
Besek Hermine aus Laibach.
 Bischof Amalie aus Laibach.
Boben Antonie aus Laibach.
 Brandstetter Emilie aus Wien.
Čadež Helene aus Bischoflack.
 Černe Amalie aus Laibach.
 Czižek Rosa aus Lienz.
 Dell Amalie aus Triest.
 Dinter Hedwig aus Laibach.
 Ferrario Marie aus Wien.
Fischer Paula aus Graz.
 Grebene Sophie aus Zirknitz.
Heran Marie aus Hohenfurt.
 Jeretina Paula aus Laibach.

Kliš Marie aus Laibach.
 Koutny Adelheid aus Laibach.
Martinz Adele aus Laibach.
 Moller Hedwig aus Laibach.
 Pezdir Francisca aus Laibach.
Schlaipach Marie aus Laibach.
 Schmalz Alice aus Triest.
Schwingshakl Pauline aus Laibach.
 Simončič Marie aus Laibach.
Steinberg Mathilde aus Graz.
 Stöcklinger Marie aus Pontafel.
 Weiser Karoline aus Wien.
 Winter Helene aus Laibach.

II. Abtheilung.

Aulitzky Anna aus Wien.
 Bašelj Francisca aus Laibach.
Berlic Henriette aus Laibach.
 Erbllich Ida aus Franzdorf.
Janeschitsch Helene aus Čemehovec
 in Kroatien.
 Jeschenagg Katharine aus Laibach.
 Jordan Amalie aus Laibach.
Kerschischnigg Anna aus Laibach.
Kreminger Marie aus Laibach.

Leinfellner Helene aus Laibach.
Lubey Josefine aus Laibach.
Luschin Marie aus Laibach.
 Mallner Sophie aus Laibach.
 Raunacher Francisca aus München.
Raunacher Hedwig aus Laibach.
 Schwingshakl Bertha aus Laibach.
Terglau Anna aus Matuglie.
Weiss Gisela aus Laibach.
 Vertnik Karoline aus Laibach.

VI.

Letno poročilo

jednorazredne ljudske šole

na

Barji.

Sestavilo šolsko vodstvo

na konci šolskega leta

1889|90.

I.

Šolska poročila.

A. Učiteljsko osebje.

1. Anton Funtek, učitelj-voditelj (na dopustu).
2. Josip Gorečan, suplent.
3. Andrej Kalan, kaplan v Trnovem, katehet.
4. Karolina Ravnikar, učiteljica ženskih ročnih del.

B. Učne knjige.

I. in II. nižja skupina: Kratki katekizem; Razinger-Žumer Abecednik; F. Močnik, I. računica. Razinger-Žumer Prvo berilo in slovnica; II. računica. — III. in IV. višja skupina: Kratki katekizem; drugo berilo; III. računica; tretje berilo; IV. računica.

Statistični pregled na konci šolskega leta 1889/90.

Razred	Število		Med letom jih je		Starost					Vera	Go-tori jih	Sta-nuje jih	Šolo jih je obiskovalo				Za višji razred		Uko-vino je plačevalo						
	16./IX. 1889	15./VII. 1890	vstopilo	izstopilo	umrlo	manj kot 6 let	6—7 let	7—12 let	12—13 let				13—14 let	nad 14 let	rimsko-katoliška	le slovensko	v Ljubljani	zunaj Ljubljane	prav pridno	pridno	manj pridno	zanikrno	sposobnih	nesposobnih	Neizprašanih je ostalo
Sploh	98	86	3	15	—	—	75	8	4	1	86	86	83	3	36	23	14	13	71	8	7	—	—	—	86

Č. Knjižnica.

Šolska knjižnica za učence šteje letos 141 slovenskih zvezkov. Letos so se nakupile nastopne knjige: »Vrtec« 1889, »Strije Tomova koča«, »Lavdon«, »Andrej Hofer«, »Cerkvica na skali«, »Repoštev«, »Erazem Predjamski«, »Car in tesar«, »Kustoca in Vis«, »Spisi Kr. Šmida IX«, »Postojinska jama«, »Oče grof Radecky«, »George Stephensohn«, »Pravljica o rdeči kapici«, »Pravljica o obutem mačku«, »Pravljica o Pepelki«, »Robinson«, »Trnjeva rožica«, »Snegulčica«.

D. Učila.

Šola šteje nastopna učila: Toplomer, ruski računski stroj, garnituro stenskih tabel, zemljevid dežele Kranjske, zemljevid avstro-ogerske monarhije, 1 izvod »Nazornega nauka«, 1 izvod Eichlerjeve »Zeichenschule«.

E. Šolska kronika.

Z razpisom z dné 20. oktobra 1889, št. 2118, dovolil je visoki c. kr. deželni šolski svet voditelju te šole Antonu Funtku naprošeni dopust za šolsko leto 1889/90., in slavni c. kr. mestni šolski svet je imenoval Josipa Gorečana za namestnika njegovega.

Na Miklavžev dan 1889. l. so se šolski mladini razdelili različni darovi iz ustanove gospé Fr. Matevžetove; poleg tega pa je bilo tudi 22 učencev in učenk obdarovanih z obutalom iz dotacije slavne hranilnice kranjske.

Dne 10. maja 1890. l. je nadzoroval pouk g. c. kr. okrajni šolski nadzornik prof. Fr. Levec v nižji in višji skupini; dne 17. junija pa kršanski nauk g. kanonik Andrej Zamejec.

Pri spovedi in sv. obhajilu je bila šolska mladina trikrat, in sicer o Božiči, o Veliki noči in pred sklepom šolskega leta. Udeležila se je tudi trnovske procesije o sv. Rešnjem telesi.

God Nj. Veličanstva presvetlega cesarja dne 4. oktobra in god Nj. Veličanstva presvetle cesarice dne 19. novembra je šolska mladina slovesno praznovala.

Šolsko leto se je sklenilo s slovesno sv. mašo dne 15. julija t. l.

II.

Imenik učencev in učenk.

A. Nižja skupina.

I. oddelek.

Bokal Rozalija iz Havptmanice.
 Borštnik Franica s Karolinske zemlje.
 Zerar Marija iz Črne Vasi.
 Jankovič Jernej iz Črne Vasi.
 Janković Uršula iz Črne Vasi.
 Japelj Franica iz Črne Vasi.
 Jarc Avguštín iz Havptmanice.
 Jarc Franica iz Črne Vasi.
 Jarc Janez iz Črne Vasi.
 Jerala Katra iz Havptmanice.
 Jevc Andrej iz Črne Vasi.
 Jevc Nežika iz Črne Vasi.
 Kunstel Ana iz Ilovice.
 Kupič Josip iz Ilovice.
 Lampič Karol iz Ilovice.
 Marolt Josip iz Črne Vasi.

Melik Marija iz Črne Vasi.
 Melik Urša iz Črne Vasi.
 Novak Janez iz Havptmanice.
 Oblak Franica iz Črne Vasi.
 Oven Janez iz Ilovice.
 Pajk Urša iz Ilovice.
 Prek Marija iz Črne Vasi.
 Srnjak Anton iz Ilovice.
 Šeme Avguštín s Karolinske zemlje.
 Škafar Janez iz Črne Vasi.
 Varoga Ana z Iga.
 Vidmar Antonija iz Črne Vasi.
 Vidmar Pavla iz Črne Vasi.
 Zadnikar Viktor iz Črne Vasi.
 Zalar Josefa iz Ilovice.
 Žitnik Josip s Karolinske zemlje.

II. oddelek.

Bokal France iz Havptmanice.
 Bokal Marija iz Havptmanice.
 Japelj Janez iz Črne Vasi.
 Jarc Rozalija iz Črne Vasi.
 Jevc Julija iz Črne Vasi.
 Kržin Janez iz Ilovice.
 Kunstel Valentin iz Ilovice.
 Marolt Anton iz Črne Vasi.
 Melik Ana iz Črne Vasi.
 Plevnik Jera iz Ilovice.
 Podbevšek Ivana iz Havptmanice.
 Praprotnik Janez iz Črne Vasi.
 Rozman Franica iz Črne Vasi.

Selan Andrej iz Havptmanice.
 Selan Rozalija iz Črne Vasi.
 Sterle Marija iz Črne Vasi.
 Suhadolnik Ivana iz Črne Vasi.
 Sušnik Andrej iz Ilovice.
 Škafar Pavla iz Črne Vasi.
 Velkoverh Jernej iz Ilovice.
 Vidmar Janez iz Črne Vasi.
 Zadnikar France iz Črne Vasi.
 Zadnikar Terezija iz Črne Vasi.
 Žitnik Anton s Karolinske zemlje.
 Žitnik Janez iz Črne Vasi.

B. Višja skupina.

III. oddelek.

Borštnik Josip s Karolinske zemlje.
 Cerar France iz Črne Vasi.
 Drnovšek Viktor s Karolinske zemlje.
 Jarc Jera iz Črne Vasi.
 Jerala France iz Havptmanice.

Jevc Janez iz Črne Vasi.
 Kos Karol iz Črne Vasi.
 Maze Josip iz Črne Vasi.
 Plevnik Andrej iz Ilovice.
 Primc Cecilija iz Havptmanice.

Stere Ana iz Črne Vasi.
 Sterle Meta iz Črne Vasi.
 Škafar France s Karolinske zemlje.
 Varoga Alojzij z Iga.

Vidmar Alojzija iz Črne Vasi.
 Vidmar Antonija iz Črne Vasi.
 Žitnik France s Karolinske zemlje.

IV. oddelek.

Japelj Marija iz Črne Vasi.
 Kržin Josip s Karolinske zemlje.
 Oven Marija iz Ilovice.
 Prek France iz Črne Vasi.
 Subadolnik Josefa iz Črne Vasi.
 Šeme Franica s Karolinske zemlje.

Škafar Alojzij s Karolinske zemlje.
 Škerjanc Ivana s Karolinske zemlje.
 Turšič Franica s Črne Vasi.
 Urbanja Josip iz Ilovice.
 Varoga Marija z Iga.
 Velkoverh Franc iz Ilovice.

Vodstvo jednorazredne ljudske šole na Barji.

V Ljubljani, dné 15. julija 1890.

II. Privatne ljudske šole.

Opazke.

1. Vse privatne ljudske šole v Ljubljani imajo pravico javnosti.
2. Na vseh privatnih ljudskih šolah ljubljanskih s slovenskim učnim jezikom se uči nemščina kot obvezni predmet od drugega, oziroma od tretjega šolskega leta dalje.
3. Na vseh privatnih ljudskih šolah ljubljanskih z nemškim učnim jezikom je slovenščina uvedena kot neobvezni učni predmet.
4. Statistične podatke o privatnih ljudskih šolah bereš spredaj na straneh 28–36.

Pregled privatnih ljudskih šol v Ljubljani.

1.

Osemrazredna (vnanja) privatna dekliška ljudska šola pri mm. Uršulinah s slovenskim učnim jezikom.

Opazka. Ta šola nadomestuje javno dekliško ljudsko šolo; zato je skrbi za nje stvarne potrebe mestna občina. — Prvi, tretji in četrti razred ima paralelko; vseh razredov je tedaj 11. — Šolo obiskujejo samo zunaj samostana stanujoče deklice. Pouk oskrbujejo mm. Uršulinke.

2.

Achtclassige (innere) Privat-Mädchen-Volksschule im Ursulinen-Convente mit deutscher Unterrichtssprache.

Anmerkung. Den Unterricht in dieser Schule besorgen die Frauen Ursulinen.

3.

Dreiclassige Privat-Volksschule der evangelischen Kirchengemeinde mit deutscher Unterrichtssprache.

Anmerkung. Diese Volksschule ist nach den Geschlechtern gemischt.

4.

Vierclassige Privat-Knaben-Volksschule in der Lehr- und Erziehungsanstalt des Herrn Alois Waldherr mit deutscher Unterrichtssprache.

5.

Achtclassige Privat-Mädchen-Volksschule in der Lehr- und Erziehungsanstalt der Fräulein Gabriele und Victorine Rehn mit deutscher Unterrichtssprache.

6.

Achtclassige Privat-Mädchen-Volksschule in der Lehr- und Erziehungsanstalt des Fräuleins Irma Huth mit deutscher Unterrichtssprache.

Anmerkung. Die Volksschulen unter 2, 4, 5 und 6 werden sowohl von internen Zöglingen, als auch von externen Schulkindern besucht.

7.

Trirazredna privatna dekliška ljudska šola v sirotišči baronice Lichtenthurnovke s slovenskim učnim jezikom.

Opazka. V to šolo hodijo tudi zunaj sirotišča stanujoče deklice. — Pouk oskrbujejo usmiljene sestre iz reda sv. Vincencija Pavljanskega.

8.

Dvorazredna privatna deška ljudska šola v sirotišči „Collegium Marianum“, s slovenskim učnim jezikom.

Opazka. V to šolo hodijo samo gojenci marijaniški. — Pouk oskrbujejo šolske sestre.

9.

Vierclassige Privat - Knaben-Volksschule des Deutschen Schulvereines mit deutscher Unterrichtssprache.

Važnejši ukazi šolskih oblastev.

Z razpisom slavnega c. kr. mestnega šolskega sveta z dne 3. septembra 1889. l. se določuje: Prošnje za oproščenje od ukovine je s potrebnimi prilogami vlagati pri šolskem voditeljstvu najpozneje do dne 15. oktobra; na pozneje vložene prošnje se ne bode oziralo. — Koncem šolskega leta naj šolska voditeljstva c. kr. mestnemu šolskemu svetu predlože imenik onih učencev, ki zaradi slabega napredka ne morejo biti dalje od ukovine oproščeni.

Veleslavni kranjski deželni odbor je z razpisom z dne 27. januarja 1990. l. šolskemu voditeljstvu naročil, naj bi primerno pripomoglo, da bi se uničevali škodljivi mrčesi po drevju.

Z razpisom slavnega c. kr. mestnega šolskega sveta z dne 12. febr. in 26. junija 1890. l. pod št. 86 in 296, je po ukazu visokega c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 7. febr. in 15. junija 1890. l. skrbeti za to, da se zabranjuje očesna bolezen trachom (egiptovska očesna bolezen), oziroma vsak slučaj naznani šolskemu okrajnemu oblastvu.

Z razpisom slavnega c. kr. mestnega šolskega sveta z dne 27. febr. 1890. l., št. 119, se šolskemu voditeljstvu naznanja ukaz visokega c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 20. febr. 1890. l., s katerim se prepoveduje v šoli denarje nabirati za kakoršni koli si bodi namen.

Z razpisom slavnega c. kr. mestnega šolskega sveta z dne 12. aprila 1890. l., št. 183 se za otroško knjižnico prepovedujeta knjigi „Tisočletnica Metodova“ (v Ljubljani 1885. l.) in „Valentin Vodnik, prvi slovenski pesnik“ (v Ljubljani 1889. l.).

Z razpisom dne 21. aprila t. l. št. 195 slavnega c. kr. mestnega šolskega sveta se šolskemu voditeljstvu naroča z ozirom na § 16. dež. zakona z dne 17. junija 1870. l. o varstvu ptičev za poljedelstvo koristnih skrbeti za to, da se šolska mladina pouči v zmislu določil omenjenega zakona.

Z razpisom slavnega c. kr. mestnega šolskega sveta z dne 18. junija 1890. l., št. 280 se šolskemu voditeljstvu naznanja, da je visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje šolsko knjigo „Kratki katekizem“ z razpisom z dne 12. maja t. l., št. 4149 odobrilo za učno rabo na splošnih slovenskih ljudskih šolah v ljubljanski škofiji.

Z razpisom z dné 22. junija t. l., št. 290 slavni c. kr. mestni šolski svét šolskemu voditeljstvu naznanja ukaz visokega c. kr. deželnega šolskega svéta, s katerim se za otroške knjižnice priporoča 4. zvezek knjižnice Ciril-Metodove družbe, „Junaki“.

Razpis slavnega c. kr. mestnega šolskega svéta z dné 4. julija 1890. l., št. 308 ukazuje, da mora med počitnicami šolski voditelj, oziroma njegov namestnik, vsak teden dva dni po 1 uro navzočen biti v šolski pisarni strankam na razpolaganje.

Začetek šolskega leta 1890/91. na javnih ljudskih šolah ljubljanskih.

Šolsko leto 1890/91. se prične dné 16. in 17. septembra 1890. l. z vpisovanjem učencev, oziroma učenk v dotičnih šolskih pisarnah, dné 18. septembra 1890. l. s sv. mašo ob 8. uri in z rednim poukom dné 19. septembra 1890.

V I. mestno deško ljudsko šolo se bodo vzprejemali samo dečki, stanujoči v šolskem in kolódvorskem okraji, v II. mestno deško ljudsko šolo pa otroci iz dvornega in šentjakopskega okraja.

Bivši učenci in bivše učenke se zglašajo s šolskim naznanilom. Učenci in učenke, ki na novo vstopijo v šolo, prinesó naj s seboj krstni listek.

Prošnje za oproščenje od ukovine je vlagati s potrebnimi prilogami (ubožnim listom) pri šolskih vodstvih najpozneje do 15. oktobra 1890. leta.

C. kr. mestni šolski svét ljubljanski

dné 1. septembra 1890.